

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr. 31-32 (1122-1123) 1971 RUGPJŪTIS - AUGUST 5

LIETUVIŲ SAVAITRASTIS — LITHUANIAN WEEKLY

941 DUNDAS ST. WEST, TORONTO 3, ONTARIO, CANADA • Tel. 368-6813

Neramios kapinės

Ramiosia žmogui vieta, rodos, turėtų būti kapinės. Tenai nutyla visos gyvenimo audros, išsilygina aštrumai, nurimsta kovos. Deja, nevisur taip yra. Pvz. Čikagos lietuvių Sv. Kazimiero kapinės tokia ramybe nepasizymi. Jose atsirado triukšmingos mašinos, dėl jų sukilo būriai gyvųjų, protestuojančių prieš nepagarbią mechanizaciją, nuliutvinimą, prieš tradicinių papročių nesilaikymą, nerespektavimą mirusių, prieš administracijos nesikaitymą su gyvųjų valia ir t.t. Jei tai būtų grynai vietinės reikšmės reikalas, netektų čia kalbėti. Per ilgesnį laiką jis išsiplėtė ir tapo S. Amerikos lietuvių dėsimo reikalu. Protestai pasiekė spaudą, televiziją, išsiveržė mitingais ir net pakartotinė demonstracijom Čikagos gatvėse. Įvairūs raštai susitelkė arkivyskupijos kūrįoj ir kapinių administracijoje, o polemika spaudoje nesibaigia ir dabar. Žodžiu, kilo triukšmas, kuris nuaidėjo per visą išeiųją. Iš tolo stebintiems ir iš arti stovintiems aišku, kad yra kilęs konfliktas, nemalonus ne tik čikagiečiams, bet ir visiems lietuviams. Ligšiolinės pastangos išspręsti šį konfliktą nebuvo sėkmingos daugiausia dėl pačių lietuvių nevieningumo. Kaip paaiškėjo iš pranešimų bei pareiškimų spaudoje, viena gana gausi ir aktyvi lietuvių grupė dėl visų negerovių kapinėse kaltina centrinę arkivyskupijos administraciją, neišskiriant nė paties kardinolo Cody, o kita viešu pareiškimu išėjo prieš pirmąją ir pasisakė remianti kardinolo pastangas. Taigi, kova už lietuvių teises kapinėse tapo savikova.

Stebintiems šių kovų ir savikovų iškyla dvejoja lietuvių religinių institucijų paskirties samprata. Vieni mano, kad ateivių religinių institucijų, kaip parapijos ir kapinės, paskirtis yra grynai religinė — patarnauti žmonėms jų kalba, kol ji reikalinga, o paskui pereiti į vietinę kalbą bei integruotis į vietinę sistemą. Kitų gi nuomone, religinės tautinių grupių institucijos turi platesnę misiją — prabilti ir žmogų ne tik jo gimtąja kalba, bet ir jo galvosena, jausena, jo kultūra, integruoti jo tautinį gyvenimą krikščionybėn, o ne į sunaikinti. Pirmoji nuomonė būdinga Amerikos hierarchijai, turinčiai daugybę tautinių grupių parapijų. Tos institucijos jiems tėra pereinamoji pakopa į amerikinį gyvenimą. Apie ateivių tautinės kultūros puoselėjimą jie nenori girdėti — tokią linkmę laiko nacionalizmo apraiška. Prie šios laikysenos šliejasi jau Amerikoje gimusių tautinių grupių kunigai, jų tarpe ir dalis lietuvių. Jiems žymiai lengviau supranta hierarchijos užimtoji pozicija. Antrajai nuomonei atstovauja ne tik naujieji ateiviai, bet ir sąmoningieji čigimiai. Jiems lietuvių religinė institucija turi dvejoję paskirti — religinę ir tautinę. Religija negali išeiti prieš tautybę, ją menkinti, niekinti, ignoruoti. Religijos atstovų išėjimą prieš tautybę jie laiko nusikaltimu tai pačiai religijai, kurios vardu siekia žmogaus išganymo, o tautiečio sunaikinimo. Šios dvi pozicijos aiškiai matyti kovoje dėl lietuvių Sv. Kazimiero kapinių. Kovos įkarštyje matyti veiksmų, rodančių orientacijos stoką ne tik čigiminių eilėse, bet ir laikinių naujųjų ateivių tarpe. Pastarųjų laikysena įsirikuoja amerikiečių administracijos pozicijom, dengiamom ekonominiams motyvais, nepakankamai respektuojančioms krikščioniškai patriotinį pradą.

Amerikinės administracijos nuomonė, remianti siaurąją religinių institucijų sampratą, atrodo, plaukia iš grynų krikščioniškumo, tačiau taip nėra. Ji plaukia ne iš krikščioniškumo, bet iš amerikinio nacionalizmo, kuris tirpdo kitas tautybes, kad pats stiprėtų. Tepaskiria popiežius Čikagos arkivyskupu ne amerikietį, o neutralų kitatautį misijonierių, ir ne viena tautybė nesiskųs daromam spaudimu. Krikščionybė kaip tokia visos tautybės vertina lygiai, nė vienos nenaikina. Jeigu jos augščiausi autoritetai leidžia steigti tautinėms ateivių grupėms savas religines institucijas, tai reiškia, kad jas respektuoja, brangina. Bet kaip ir Amerikos hierarchai šiuo atžvilgiu nėra be kaltės. Bent iš dalies jie yra atsakingi už atsiradimą vadinamą „nezaiežnių“ ir panašių grupių. Kaip kurie hierarchai buvo didesni amerikiečiai nei krikščionys. Ir Čikagos lietuvių kovojančios grupės atveju reikia pasakyti, kad jie reikalauja teisėtų dalykų. Lietuviška institucija yra įsteigta ne ariams ar anglams, bet lietuviams. Jos įsteigimo pagrindas yra lietuvių bė. Be jos nebūtų nė vienos lietuvių religinės institucijos. Dėlto šio pobūdžio institucijose turi būti išsaugota esminė paskirtis — lietuviškų pobūdis, vardas, papročiai, kalba ir visa, kas lietuviams krikščionims yra brangu. Dėlto dvasininkai, kurie įveda amerikinę sistemą prieš lietuvių institucijas žmonių valią, išėina prieš tos institucijos — kapinių ar parapijos — paskirtį. Jei neleidžia pirmosios Komunijos iškilmių lietuvių kalba lietuvių šventovė, išėina prieš religinę bendruomenę, kuriai turi tarnauti. Tai opūs ir skaudūs dalykai. Jie darosi juo skaudesni, kai dėl jų iškyla kova počių lietuvių tarpe. Toje savikovoje laimi tie, kurie turėtų pralaimėti.

KANADOS IVYKIAI

RINKIMAI — SEKANČIAIS METAIS

Po pusantų metų tylos premjeras P. E. Trudeau surengė spaudos konferenciją Otavoje ir atsakė į žurnalistų klausimus. Federacinio parlamento rinkimai numatomi tik sekančiais metais, tačiau jie gali įvykti ir anksčiau, jeigu Kvebeko vėl atsinaujintų neramumai. Iki rinkimų P. E. Trudeau atsisako kelionių į užsienio kraštus. Jis keliaus tik po Kanadą ir bandys aiškinti kanadiečiams savo politinius bei ekonominius planus. Premjeras P. E. Trudeau prisipažino, kad jo populiarumą su menkino kova su infliacija, perdidelis bedarbių skaičius, nors panaudotos priemonės buvo veiksmingos. Kritisi populiarumą jis tikisi susigrąžinti atvirais pokalbiais su kanadiečiais įvairiose Kanados vietovėse. Čia daug įtakos turės ir gerėjanti krašto ekonominė būklė. Mažėjanti bedarbių eilės. Po konferencijos daugeliui žurnalistų susidarė įspūdis, kad premjeras P. E. Trudeau jau pradeda metus laiko trukusią rinkiminį vąjį.

Opozicijos vadas R. Stanfieldas ketatų dienu viešėjo Pekinge ir Sanchajuje. Kvietimas atsilankyti komunistinėje Kinijoje buvo gautas paskutiniū momentu, kai jau lioo į lėktuvą skrydžiui Japonijon. Spaudoje

plačiai nuskambėjo R. Stanfieldo nuomonių skirtumai su jį lydėjusiu kiniečių kompartijos centrinio komiteto nariu Kuo Mo-jo Pekinge. Kai pastarasis emė pulti Vašingtono politiką Formozos, Indokinijos ir Kinijos išleidimo į Jungtines Tautas klausimais, R. Stanfieldas priminė kiniečių, kad amerikiečiai yra Kanados kaimynai. Norėdamas ir pasitaiko nesutarimų, tačiau iš esmės santykiai tarp JAV ir Kanados yra puikūs. R. Stanfieldo nuomone, prez. R. Niksono vyriausybės šiuo metu nuosirdžiai siekia taikos. Palydovui Kuo Mo-jo pradėjus reikalauti JAV kariuomenės atitraukimo iš P. Vietnamo ir P. Korėjos, R. Stanfieldas vėl buvo priverstas pareikšti skirtingą nuomonę. P. Korėja buvo už pulstą S. Korėjos kariuomenės dalinių. Taigi, P. Korėjos negalima net lyginti su P. Vietnamu. R. Stanfieldas taipgi pabrėžė, kad P. Korėjos nepriklausomybė grynė ir Kanados kariai, kurių dalis yra žuvusi šiame kare. Sanchajuje R. Stanfieldas atkreipė dėmesį į kasamų požeminius tunelius priešlėktuvinei apsaugai, dėl kurių pasaulis gali susidaryti nuomonė, kad Kinija ruošiasi karui. Jam buvo paaiškinta, jog šie tuneliai yra grynai gynybinio (Nukelta į 7-ą)

Čiurlioniečiai savo išvykos metu Venecueloje įteikia dovaną — auksinį žiebtuvėlį leitenantui B. Petrusevičiui kaip padėkos ženklą už jo paslaugas. Iš dešinės: Čiurlionio Ansamblio dirigentas A. Mikulskis, leit. B. Petrusevičius, choro pirmininkas Vl. Plečkaitis. Nuotr. Jono Garlos

Kinijos politika ir Lietuvos laisvė

Su prezidento Niksono posūkiu naujai iškyla ir sovietų pavergtų tautų klausimas

JAV prezidento R. Niksono pranešimas apie savo kelionę į Pekinę buvo staigus politinis posūkis, kurio, bent šiuo metu, pasaulis nesitikėjo. Jis buvo staigus savo išėjimu viešumon, tačiau ilgai rengtas slaptumoje. Pokalbiai su raudonosios Kinijos atstovais jau seniai ėjo Varšuvoje. Galimas dalykas, kad slapto kontaktų buvo ir kitur. Prie šio žygio paruošimo prisidėjo ir Rumunijos kompartijos gen. sekretorius ir prezidentas Ceausescu, pas kurį lankėsi prez. Niksonas, o tas — pas Niksoną Vašingtone. Praėjusį pavasarį Ceausescu lankėsi Pekinge ir Maskvoje. Tai ženklai, kurie rodo, kad atmosfera Pekingo politiniuose sluogsnuose buvo ruošiamą iš seniau, o Kissingerio vizitas tebuvo visos eilės pastangų atgaikimas.

Kas vertė?

Kas gi vertė JAV prezidentą imtis tokio posūčio? R. Niksonas, būdamas aiškus antikomunistinės linijos šalininkas, tokiam žygiui nebūtų ryžęsis, jeigu JAV piliečiai nebūtų išsvystę gana didelio spaudimo baigti Vietnamo karą net ir pralaimėjimo kaina. Pasitvirtino gen. Westmorelando, anuomet vadovavusio kariniams veiksams Vietname, pareiškimas J. A. V. kongrese: amerikiečiai frontuose laimi, bet problema sudaro krašto gyventojų ryžto stoka. Taip, toji ryžto stoka per 10 metų taip išsyrėjo, kad privertė politikus nusilenkti krašto nuotakoms, reikišioms ypač radikalių grupių, ir siekti greito Vietnamo karo užbaigimo. Šis gi tikslas įmanomas pasiekti arba kariniu laimėjimu, arba diplomatinio susitarimu. Pirmuoju būdu amerikiečiai galėję lengvai pasiekti pergalės, tačiau nesiryzė bijodami Kinijos įsikūšimo bei pasaulinio karo. Liko antrasis kelias — susitarimas, kuris taip pat neįmanomas be raudonosios Kinijos. Neveltui JAV užsienio reikalų min. Rogers prieš metus pareiškė Tokijo mieste: „Komunistinė Kinija yra Indokinijos ateities rak-tas. Jeigu ji išmintingai kalbėtų, aš manau, susitartume labai greitai.“

Didelės nuolaidos

Deja, priėjimas prie šio rakto taikiu būdu yra susijęs su nemažomis aukomis. Pirmiausia, JAV-ės, vadovavusios pasaulio kovai prieš tarptautinį komunizmą, turi netekti tarptautinio prestižo ir palengvinti keliu komunistinei agresijai įvairiose pasaulio vietose. Vargiai bedrįs JAV-ės savo jėga pastoti kelią komunistinei veržlai. Jos lauks, kol raudonasis vnanas dar

stipriau paties tik jų krantus (Kuba!), bet ir vidaus gyvenimą. Antra, nusilenkdamas Kinijai JAV-ės turės padaryti esminių nuolaidų. Tai patyrė ir Kanados opozicijos vadas R. Stanfieldas, ką tik lankėsis Kinijoje. Ten jam buvo pasakyta: jei Vašingtonas nepadarys esminių nuolaidų, iš Niksono kelionės nieko gero nebus. Tos nuolaidos gali padėti Vašingtonui užbaigti karą Vietname, bet jos neišvengiamai susilpnins jo pozicijas tautų laisvės kovoje.

O pavergtieji?

Su JAV politikos posūkiu kaitaliojasi ir jų taktika pavergtų atžvilgiu. Iš esmės amerikiečiai nori padėti sovietų pavergtom tautom, kasmet skelbia pavergtųjų sąvaitę, bet kovoti už jas nesiryz, nebent privers sąvi interesai. Jų priedangoje amerikiečiai kovoti ir už pavergtų tautų laisvę, bet tai būtų antraeliis motyvas.

Tokioje būklėje sovietų pavergtomis tautomis daugiau domisi raudonoji Kinija. Žinoma, irgi ne iš idealizmo, bet dėl savo intereso. Kinijos santykiai su Sov. Sąjunga yra įtempti ir ideologinėje, ir politinėje plotmėje. Pasieniuose budi gausūs kariuomenės būriai. Didžiausias priešas šiuo metu yra ne Amerika, bet komunistinis kaimynas. Maskva, ruošdamasi eventualiam karui su Kinija, skuba išlyginti savo santykius Europos vakaruose, o Pekingas bando gerinti santykius su Vašingtonu, kurio laivybas saugo Taiwaną.

Siame kontekste Kinija nori pasinaudoti ir tautų laisvės korta. Ji viešai skelbia, kad Sov. Sąjunga yra tautų pavergeja, ir kursto pavergtuosius ir revoliucines kovą. Antai, šveicarų dienraštis „Neue Zuercher Zeitung“ liepos 4 d. laidoje paskelbė straipsnį apie kiniečių

propagandą ukrainiečiuose. Jų globoje esąs sudarytas Ukrainiečių Tautinis Frontas, kuris paskelbė manifestą, kviečiantį Ukrainą pasitraukti iš Sov. Sąjungos. Jame sakoma:

Atsiribokite nuo Maskvos! Tai daryti mus kviečia tarptautinis komunistas Mikola Chvilovič. Salin naujoji rusų imperija, salin Ukrainoje vykdomas rusinimas bei kolonizavimas! Salin rusų panslavizmas! Pasiskame už Ukrainos respublikos pasitraukimą iš Sovietų Sąjungos. Ukrainiečių socializmas neįmanomas be visiškos tautinės nepriklausomybės ir suverenumo. Tegyvuoja nepriklausoma ir suvereni ukrainiečių socialistinė respublika!

Manifeste taipgi minimos ir kitos sovietų pavergtos ar pajungtos valstybės — Suomija, Estija, Latvija, Lietuva ir kt. (Mikola Chvilovič 1930 metais nusizūdė). Tai rodo Kinijos dėmesį pavergtiesiems, kurie Sov. Sąjungos — Kinijos kar atveju būtų tikras parakas viduje. Kiniečiai nori laimėti jų simpatijas, siūlo tautinį komunizmą, bet patys kovoti už pavergtuosius neketina. Visur vyrauja savas interesas. Vidslėto ir juo pavergtųjų tautų veikėjams dėtų pasinaudoti. Kai du pešasi, trečias pasinaudoja. Reikalavimas atleisti maskvinius okupacijas varžtus gali turėti teigiamos įtakos. Mūsų žiniomis, kai kurie laisvojo pasaulio lietuvių veiksniai, raudonųjų kiniečių prašomi, yra parpinę medžiagos apie dabartinę būklę Lietuvoje. Savo antisovietinėje propagandoje kiniečiai primena ir pavergtuosius Baltijos kraštus. Kinija jiems laisvės greičiausiai neatneš, bet interesus susikrūtyvime racionali politika panaudoja visas sau palankias galimybes ir įjiesko kelio į visišką laisvę. Nusilpus besikaujantiem milžinam, ateina laisvė ir mažesniems. Politicus

SPAUDOS IR RADIOJO DIENA

Buvęs Pasaulio Lietuvių Bendruomenės pirm. J. Bačiūnas savo Taboro Farmoje pradėjo rengti lietuvių spaudos darbuotojų suvažiavimus drauge su Bendruomenės veikėjais. Po jo mirties ši tradicija tęsiasi PLB valdybos bendru susitarimu su naujaisiais Taboro Farmos savininkais p. Adamkais. Siemet spaudos ir radiojo darbuotojų suvažiavimas rengiamas rugsėjo 18-19 dienomis, Tabor Farm, So-dus, Mich. Pradžia — rugsėjo 18, šeštadienį, 1 v.p.p., pabaiga — rugsėjo 19, sekmadienį, pavakary. Suvažiavimo tema: „Lietuvių išsivijios kultūrinis, visuomeninis ir politinis pasireiškimas“. Būsimieji suvažiavimo dalyviai

Pasaulio įvykiai

AMERIKIEČIAI ASTRONAUTAI D. SCOTT IR J. IRWIN SEKMINGAI užbaigė ilgiausią trukusį pasivažinėjimą mėnulyje automobiliuku „Rover“, kurio dėka jie galėjo apžiūrėti didoką mėnulio plotą. Automobiliuko pagaminimas atsiėjo apie \$8 milijonus, kiekviena nuvažiuota mylia — apie \$368.000. Šios sumos dėka buvo įgyvendinta motorizuoto amerikiečio idėja mėnulyje. „Roveriu“ astronautai atliko tris išvykas prie Apeninų kalnų ir Hadley tarpeklio. Pirmą kartą kelionių mėnulio istorijoje ant automobiliuko imonuotas televizijos siustvas, kontroliuojamas iš žemės, jį gyventojams parodė visus astronautų eksperimentus ir uolų rinkimą. Žemėn perduodami spalvotos televizijos vaizdai ši kartą buvo nuostabaus ryškumo. Mokslininkai laukia mėnulio uolų, ypač kristalinio akmens, kuris buvo rastas Apeninų kalnų papėdėje. Spėjama, kad jis gali būti apie 5 milijonų metų senumo ir atskleisti mėnulio bei visos saulės sistemos prigimtį. „Roverio“ televizija pirmą kartą leido žemės gyventojams stebėti astronautų pakilimą nuo mėnulio mažuoju „Falcon“ erdvėlaiviu. „Apollo XV“ skrydis turėjo ketat mažų nesklaidumų: trumpą elektros sujungimą pagrindinio variklio jungtuke, vandens ir deguonies prasidėjusį tekėjimą „Falcon“ erdvėlaivyje ant mėnulio. Visus šiuos sutrikimus lengvai įveikė ir pašalino astronautai, naudodamiesi specialistų patarimais iš žemės. Atlikę dvi dienas trukusiančius eksperimentus orbitoje aplink mėnulį, astronautai pradės kelionę žemėn ir nusileis Ramiajame vandenyne rugpjūčio 7, ši šeštadienį, apie 4.45 v.p.p.

KARIA KOMUNISTUS

Sudano karinis diktatorius J. El-Nimeris, sušaudęs 11 sukilime dalyvavusių karininkų, pagrindinę kaltę suvertė kompartijai. Kartuvų kilpos susilaukė Sudano komunistų vadas A. K. Mahgoubas ir jo bičiulis J. Garangas, buvęs ministeriu pietinio Sudano reikalams. Kalėjimuose atsidūrė apie 1.000 komunistų, kuriem taip pat gresia karo lauko teismas. Sovietų Sąjunga, ginklais ir rubliais rūmusi karinę diktatūrą Sudane, dabar buvo priversta pasmerkti „kruvinių terorą“ šiame krašte. Ironija tenka laikyti faktą, jog egzekucijos vykdomos sovietų gamybos šautuvais. Komunistų ir kairiųjų karininkų sukilimą sustabdė sovietų kulkos, panaudotos prieš Maskvos draugus. Spėjama, jog Sudane yra apie 50.000 komunistų. Pakartasis kompartijos vadas A. K. Mahgoubas buvo laikomas įtakingiausiu ir ištikimiausiu Maskvos žmogumi visame Afrikos žemyne. Prisidėti prie sukilimo komunistus paskatino jų pozicija Sudano išjungimui į Egiptą, Libijai ir Sirijos federacijai, kuri oficialiai turėtų prasidėti š. m. rugsėjo 1 d.

ARABŲ KONFERENCIJA

Arabų vadų konferencija Tripolyje, Libijoje, pasmerkė Jordanijos karaliaus Hussein'o akciją prieš arabų partizanus, iš Jordanijos darančius įsiveržimus Izraelin. Konferencijoje dalyvavo Libija, Egiptas, Sirija ir dvi dalis pasidalinę Jemeno. Dalyvių gretose truko savomis problemomis užimto Sudano diktatoriaus J. El-Nimeris. Karalius Husseinas buvo įspėtas laikytis anksčiau padarytų įsipareigojimų arabų partizanams ir nepasirašyti atskiros sutarties su Izraeliu. Prieš atvykdamas į šią konferenciją, Egiptas prez. A. Sadatas buvo gavęs kraštą valdančios Arabų Socialistų Sąjungos įgaliojimus susigrąžinti iki šių metų pabaigos visas Izraelio okupuotas žemes. Jis tuojuo pat įsakė kariuomenei pasiruosti karo veiksmams, tačiau dėl arabų susiskaldymo pergalė prieš Izraelį tebėra neįmanoma. Įsakymą tenka laikyti diplomatinio spaudimu Izraelio vyriausybės pokalbiams su Jeruzalėje viešėjusiu JAV valstybės paskretorium J. Sisco, kuris vėl siūlė atidaryti Suezą, kuris vėl siūlė atidaryti Suezą, kuris vėl siūlė atidaryti Suezą.

PARYZIUS IR BERLYNAS

Prez. R. Niksonas Paryžiaus taikos derybose pagrindinį savo atstovą D. Bruce pakaitė kurnesniu diplomatu J. Porter, kuris lig šiol buvo ambasadorium P. Korėjoje. Oficiali pakaitimo priežastis — senuko D. Bruce silpna sveikata. Jokios pažangos Paryžiaus derybose nematyti. Daugiau vilties teikia optimistiniai pranešimai iš Berlyno, kur dėl šio miesto vakarinės dalies jau kelis mėnesius derasi Sovietų Sąjungos, JAV, Britanijos ir Prancūzijos ambasadoriai. V. Vokietijos kanclerio W. Brandto prasarimą, kad derybos jau baigiamos, patvirtino ir patys ambasadoriai. Neoficialių šaltinių patikimais duomenimis, V. Berlyne sovietams bus leista atidaryti savo ambasadą, kurią kontroliuos buvusių keturių sąjungininkų kariuomenės komendantūra. Susisiekimo su V. Berlynu negalės trukdyti R. Vokietijos policija. Jiems nebus leista tikrinti V. Berlyne ar V. Vokietijoje užplombuotų traukinių, sunkvežimių ir automobilių. R. Vokietijos pasienyje policininkai galės patikrinti tik pasus. V. Berlyno gyventojams vėl bus leista lankyti gimines R. Berlyne ta pačia tvarka, kaip ir V. Vokietijos piliečiams. Deja, W. Ulbrichto garbiosios sienos durys atidaromos tik į vieną pusę — R. Berlyno gyventojams nebus leista lankytis V. Berlyne, iš kur jie lengvai galėtų pabėgti į V. Vokietiją.

Tėviškės žiburiai — lietuvių savaitraštis

Leidėjas: Kanados Lietuvių Kultūros Draugija "Žiburiai"
Redaguoja: k. dr. Pr. Gaidamavičius ir Vyt. Kastytis
Metinė prenumerata \$7, pusmetinė — \$4. Rėmėjo prenumerata \$10
Skelbimai ruošiamas numeriai priimami iki ketvirtadienio. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Rankraščiai taisomi redakcijos nuostatais.
Autorių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę.

The Lights of Homeland — Lithuanian Weekly

Published by Lithuanian Canadian R. C. Cultural Soc. "Žiburiai", Inc.
Subscription rates: \$7 per year, \$4 per 6 months. Deadline for advertisements — Thursday. Second class mail registration number 0509.
941 Dundas Street West, Toronto 3, Ont., Canada
Tel. 368-6813

DZUKAS, KUNIGAS IR PRELATAS

Prel. Juozas Lipkus, baigęs kunigų seminariją Montrealyje prieš 50 metų, paminėjo šią sukaktį

Kuklus prel. J. Lipkus liepos 10 d. atšventė 50 metų kunigystės jubilėjų Villa Elizabeth, Grand Rapids. Sv. Petro ir Povilo parapijos bažnyčioje buvo celebruojamos Mišios liepos 11 d. Dalyvavo pats sukaktuvinis, amerikiečių karo veteranai ir vyčiai su vėliavomis, gausus būrys jo gerbėjų — buvusių parapijiečių. Po pamaldų parapijos mokyklos didžiojo salė įvyko vaisės.

Prel. J. Lipkus gimė 1894 m. gegužės 5 d. Alytuje. Pradinę mokyklą baigė Alytuje, augęs — Seinuose. Buvo priimtas Seinu kunigų seminariją, bet Suvalkų gubernatoriaus užprotestavo, ir seminarijos vadovybė atšaukė savo nutarimą. Toks gubernatoriaus veiksmas paveikė jauno Lipkaus tėvus. Senelis staiga mirė nesulaukdamas savo sūnėno kuniga.

Palikęs gimtąją kraštą, su tėvais ir seserimi atvyko į Ameriką 1911 m., o į Grand Rapids — 1912 m. vasario mėn. Pasitaręs su vietiniais kunigais, pasirinko Montrelio kunigų seminariją. Po penkerių metų J. Lipkus pasiekė savo tikslą — baigė minėtą kunigų seminariją 1921 m. liepos 10 d.

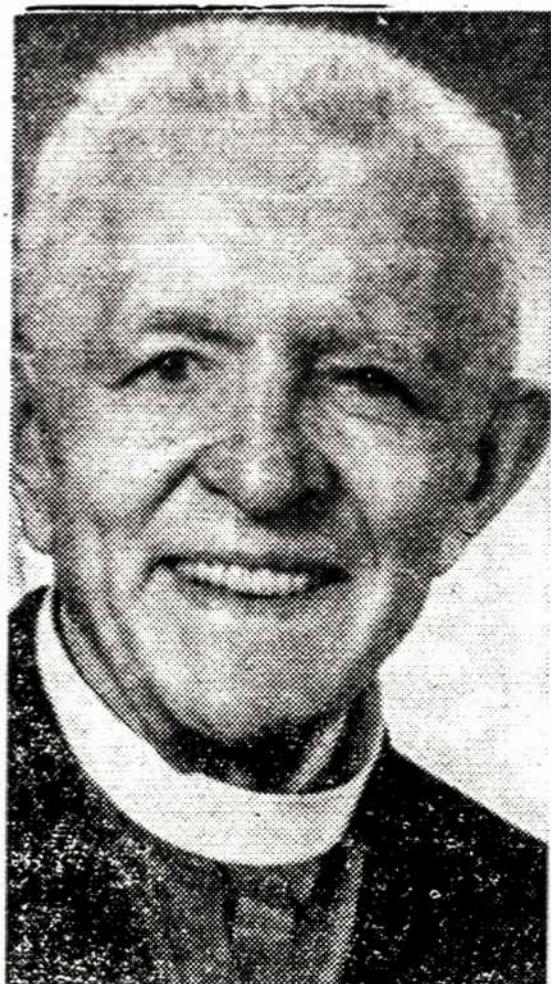
Pirmąsias Mišias celebravo Grand Rapids Sv. Petro ir Povilo lietuvių parapijos bažnyčioje, kurioje klebonavo kun. Deksnys.

Kaip sukaktuvininkas pareiškė, tais laikais Grand Rapids niekas nežinojo kas yra lietuviai. Pasivadinus lietuviu, visi sakydavo "paliokas". Tais laikais "paliokai" pasizymėdavo savo nekultūringumu, vaidu kėlimu ne tiktais su kaimynais, bet ir nepažįstamais didesniuose pobūviuose. Toks neskyrimas buvo ne prie širdies visiems lietuviams, juo labiau jaunam kunigui Lipkui. Dageilui atvejui jam teko ištikinti amerikiečius, kad lietuviai ir lenkas yra atskirų tautų žmonės su skirtingomis kultūromis.

Pirmoji parapija, kurioje buvo paskirtas vikaru, buvo Saginaw, Mich. Čia išbuvo iki 1925 m., kai kūrėja paskyrė Grand Rapids Sv. Petro ir Povilo lietuvių parapijos klebonu. Joje išbuvo iki gilių senatvės. Sveikatai sušlubavus, išėjo pensijon. Kun. Lipkus, perėmęs parapiją, rado apie \$96.000 skolas, kurią baigė mokėti 1948 m. Vienas pirmųjų jo žingsnių — pakvietimas seselių pranciškiečių, kurios, be kitų dalykų, mokė ir lietuvių kalbos, istorijos bei kitų lituanistinių dalykų. Dėlto daugelis antrosios kartos lietuvių kalba, skaito lietuviškai, moka gražiai lietuviškai dainuoti. Kaip buvo paveiktas seselių mokytojų lietuviškoji karta, rodo įsteigimas Vytauto Didžiojo Kareivių Draugijos, kurioje galėjo istoti nariais tik grynų kraujo lietuviai. Jei motina arba tėvas ne lietuvis, sūnus negalėjo būti nariu. Dar ir šandien to laikomasi, nors daugelis 4-5 kartos sunkiai bekalba lietuviškai.

Išmokęs skolas, kun. Lipkus pastatė seselėm gyventi jaukus namus ir kleboniją. Už sumanų darbų vykdymą, tvarkant parapijos reikalus, Grand Rapids vyskupas Haas suteikė jam prelato titulą.

Darbu kalnai liko nuversti, bet ir fizinės jėgos seko. 1959 m. jis pasitraukė į ramų poilsio gyvenimą.

Prel. Juozas Lipkus, atšventęs aukštą kunigystės sukaktį

komiteto pirm. Pr. Turūta kreipėsi į sukaktuvininką, kaip kleboną, kad parapijos patalpose leistų šeštadieniais mokyti vaikus lituanistinių dalykų. Leidimas buvo gautas su kaupu. Išakė mokyklos sargams paruošti patalpas. Buvo suvežti vartoti suoloai ir kitas reikalingas inventoriai. Tai buvo lituanistinės mokyklos įsteigimo data — 1949 m. ruduo. Ji veikė ir šandieną. Tai didelė dalimi sukaktuvininko prelato nuopelnas. Pirmasis mokytojas ir vedėjas buvo Pr. Turūta, kuris su klebonu gražiai sugyveno. Mokyklos auklėtinius prelats mylėjo bei globojo. Prieš Kalėdų šventes jis atsilankydavo mokyklon ir atnešdavo dovanų — įvairių skanumynų ir vaisių. Mokiniai nelaukdavo Kalėdų senelio su dovanomis, bet geradario klebono. Dalį parapijos patalpų užėmė mokykla, naudojosi šviesa, šiluma ir kitais būtiniaisiais patarnavimais, bet klebonas ne reikalaudavo jokio atlyginimo. Užklaustas dėl atlyginimo, atsakė: "Jūs vargote Vokietijoje be tevyinės, naudokitės šio krašto vėtingumu ir gėrybėmis kilniems tikslams".

Paskutinis Lietuvos prezidentas Antanas Smetona, lankęs lietuvių kolonijas, buvo pakviestas ir į Grand Rapids, kur buvo klebono ir lietuviškos visuomenės iškilmingai sutiktas, vaišintas. Su didžiausiu atsidėjimu išklaustas jo pranešimas apie Lietuvos okupaciją.

Tai tikrai maža dalelė prel. Lipkaus nuopelnų ir darbų lietuvių apylinkėje. Neįmanoma visus išskaičiuoti, nes neleistu šio laikraščio rėmai.

Prel. Juozas Lipkus gimė Džukijoje. Joje praleidęs dalį jaunystės, paveldėjo to krašto charakterį, kuris pasiliko jame ir garbingo amžiaus sulaukus. Jis, kaip džiukų krašto žmogus, nesiverždavo pirmosna eilėn, bet tyliai, kukliai savo užsimojimus vykdėdavo, nugalėdamas klūtis.

Visi, kas moka suprasti ir pažinti Dainavos šalies žmogų, gali jame rasti ne tik naują žmogų, bet ir gamtą, kurioje išgyveno jos grožį ir gimtojo krašto meilę. p. t.

Vis daugiau pasilptų atidengiamos apie Rusijos imperialistinius kėlus. Šiuo klausimu jau yra įvairiomis kalbomis parašyta nemažai knygų ir straipsnių. Tai labai skaudūs smūgiai Maskvai, juoba, kad jie daugiausia eina iš jos pačios žmonių, užėmusių svarbias pozicijas ir pabėgusių į laisvąjį pasaulį. Svarbesnės mintys vieno tokių straipsnių, parašyto žurnalisto P. Worthington St. Catharines "Standard" laikraštyje (1971. II. 10), čia pateikiamos "T. Z." skaitytojams. Straipsnio autorius atkreipia dėmesį į anglų spaudos neapžiūrėjimą ar net neįsiminimą — ji su ypatingu pasigardžiumu aprašė pareikšimus Yuri Krotkovo, iš Sovietų Sąjungos pabėgusio slapstosios policijos agento, kuris JAV saugumo pakomitetui liudijo apie blondinių "politiką" sovietiniame špioznų tinkle, o praleido negirdomis liudijimą kito pabėgusio detektyvo, būtent, Yevgeny Runge, kuris yra daug svarbesnis ir įdomesnis.

Dvi sritys

— Mums, kaip komunistų partijos ir socialistinio krašto nariams, — sako Y. Runge, — buvo kalama į galvą, kad mes kovojame prieš Vakarų ir aplamai kapitalistinį pasaulį.

Kalbėdamas apie komunistinio špioninėjimo tarnybą, jis nurodė, kad esama dviejų pagrindinių žvalgybos sričių: įprastinio žinių rinkimo ir politinio aktyvo. Pastarasis dar siekia nuteikti svetimų kraštų viešą ir privačią nuomonę Rusijos naudai. Šio aktyvo veiklą ypač labai svarbu pažinti vakariečiams, nes ji jiems yra pati pavojingiausia.

Pik. Runge sako, kad politinė sritis ypač esanti svarbi ta informacija, pagal kurią galima įtaigoti ir vadovauti prieš karą nusistatusiems sambūriams, ilginiui persiorientuojantiems net ir priešvalstybinių gaivalų organizacijoms. Kaip pavyzdį jis nurodė Pasaulio Demokratinio Jaunimo Uniją, kuri yra Sovietų Sąjungos slapstosios policijos kontrolėje. Taip pat jų įtakos sferoje yra ir įvairūs sąjūdžiai prieš karą Vietnamu. Visų tokių organizacijų veikla labai dažnai yra taip gerai užmaskuota, kad ir P. Worthingtonas nedviprasmiškai pastebi, jog, norint išvysti, kas darosi po sovietinio špioznažo kauke, reikia pamatyti rusiškojo komunizmo tikslus. Juos trumpai, bet vykusiai, aprašė Y. Runge:

Koegzistencija
Labai tiksliai pik. Runge aptarė ir taikingos koegzistencijos politiką, kurią taip uoliai skelbia rusišką propagandą.
— Taikingas sugyvenimas su kitais kraštais reiškia tokią situaciją, kurioje kitas kraštas sovietams netrukdo vykdyti savo uždavinių užsienioje.

Ryšių su tokiu koegzistencijos samprata jis ir į Kinijos — Sovietų Sąjungos ginčą žiūri ne kaip į kovą dėl strateginių po-

Kai Amerika bus komunistinė...

Augšto sovietų žvalgybos pareigūno pareiškimai Jungt. Amerikos Valstybių senatoriams

— Mes esame ne tik rusai, bet ir komunistai... Kaip komunistai, mes esame labai nuolankūs žmonės: norime nedaug — tik šio žemės rutulio... Taigi, suprantant šias užmačias, lengva suprasti ir sovietų špioninėjimo tikslus. Komunistinė ideologija sukurta tam, kad laimėtų viską.

Konkretūs uždaviniai

Betgi, kaip toliau jis pasako, Sovietų Sąjunga savo laimėjimams pasiekti vengia labai didelių ir rizikingų pastangų. Ji pavyzdžiui nenori atominio karo, nors jis jai ir nulemtų pergalę labai staigiai.

— Mes nenorime nuniokoto pasaulio. Mes siekiame jo su gyvais žmonėmis. Bet, iš kitos pusės, mes vengiame ir taikos. Mūsų kova yra ne fizinė, ne ginkly. Ji vyksta kiekvieną sekundę ir minutę. Ji baigsis, kai ateis diena, kurią Amerika, su mūsų pagalba, taps komunistiniu kraštu.

Taigi, tuo tarpu komunistinės žvalgybos tikslas yra kiek galint greičiau subjauroti Amerikos veidą pasaulio akyse. O, teisybė pasakius, tai jau yra padaryta. Tai juk nemažas darbas. Antai, kad ir visame pasaulyje suorganizuojamas tokio judėjimo, kuris pasisako prieš betkokią karą, nors, žinoma, ne tą, kurį organizuoja komunistas, ypač rusiškasis. Tegu kiti kariauja:

— Mes esame laimingi, kad vyksta karas Vietname. Tegul jie ten pjaunasi nors ir šimta metų... Jie (rusai) sako, kad mes laimime karą prieš JAV geografiškai. t. y. viduje, o ne kur nors nuosaly. Mes esame realiai galvoję žmonės...

Koegzistencija
Labai tiksliai pik. Runge aptarė ir taikingos koegzistencijos politiką, kurią taip uoliai skelbia rusišką propagandą.
— Taikingas sugyvenimas su kitais kraštais reiškia tokią situaciją, kurioje kitas kraštas sovietams netrukdo vykdyti savo uždavinių užsienioje.

Ryšių su tokiu koegzistencijos samprata jis ir į Kinijos — Sovietų Sąjungos ginčą žiūri ne kaip į kovą dėl strateginių po-

zicijų, o kaip į dominavimo klausimą. Tai, žinoma, yra visiškai priešinga nuomonė tiems, kurie tiki, jog šiame ginče esminis klausimas esąs teorinė problema. Čia, atrodo sprendžiamos abi problemos.

Svarbiausi taktiniai

Būtų klaidinga manyti, jog rusai savo špioninėjimo veiklai Vakaruose panaudoja tik savo žmones, pasistčius iš Maskvos. Ne, jų tikslams puikiaiusiai patarnauja vietinės komunistų partijos:

— Kiekviena komunistų partija svetur, nors ir nėra valdanti, turi savo politinės žvalgybos skyrių ir vietinių žinių telkimo organą su slaptais nariais, kurių tikslas — pasirošti galimybė dirbti pogrindyje, jeigu partijos veikla būtų kada nors uždrausta.

Kadangi slapstosios policijos valdininkai, norėdami nuslėpti savo veiklą, vengia viešo kontakto su komunistų partijomis, tai pastarosios surenka žinias savo iniciatyva, kurios atitinkamais kanalais patenka į reikiamas rankas.

Kai reikia nuslėpti žvalgybinę veiklą ar kitas jautrias pareigas, kurios yra pavadamos patikėtiniais partijos nariams, šie dirbtinai pašalinami iš partijos. Tokiu būdu jie išvengia įtarimo, ir jų darbai garantuojama ilgesnė bei saugesnė ateitis.

Dokumentų žvejonė

Pik. Runge sako, kad pačia didžiausia patirtimi slaptojojo tarnyboj pasižymi dokumentų klasifikacijos skyrius. Jis esąs pats geriausias visame pasaulyje, nes galis lengvai padirbinėti asmens dokumentus kiekvienam agentui ir kiekvienam krašte. Kai kalbama aplamai apie suklustos dokumentus, tai naudingiausia esą padirbinėti kanadiškus.

— Kanadiečiai, — jis sako, — yra lengviausia važinėti po visą pasaulį. Mat, šis kraštas yra laikomas pačiu neutraliausiu.

Kadangi JAV yra pats svarbiausias špioninėjimo taikyns, žinoma, amerikietiški dokumentai yra vertingiausi. Su amerikiečio asmens dokumentais taip pat galima visur keliauti ir,

svarbiausia, užmegzti ryšius su kitais amerikiečiais, kurie gali tapti jų naudingais bendradarbiais. Blogiausia, esą, yra tai, kad be aiškių tapatybės dokumentų prašalaičiai yra sunku patekti į Ameriką.

— Dėlto, — sako Runge, — mums tenka sumedžioti tokių žmonių, kurie turi rūši su šiuo kraštu ir su jų pagalba gali tokius dokumentus "atrasti".

Žvalgų atranka

Slapstosios policijos agentai yra labai kruopščiai atrinkami ir savo darbu parengiami. Ypač specialiu kvalifikacijų reikalaujama iš tų, kurie yra siunčiami į užsienio tarnybas. Runge tikt agentą vadina visapusišku žmogumi.

Tie agentai, kuriems yra skirta "suamerikėti", pratyboms yra siunčiami į Maskvą. Mat, čia dažniausiai tenka susidurti su Amerikos turistais, su kuriais galima patikrinti savo tinkamumą būsimose pareigose. Kitaip sakant, čia vyksta gudriai užmaskuotas egzaminas, nes labai dažnai amerikietį suvaidina seni ir patyrę agentai, kurie provokuojantį pasisako prieš sovietinę sistemą, kad ištyrų savo būsimų bendradarbių ištikimybę savo darbdaviams. Dažnai nevienas toks "studentas" suklumpa.

Taigi, atranka yra labai kruopšti, nes kiekvienam agentui teks nelengvas uždavinys surasti simpatiška nusiteikusių žmonių arba juos simpatiška nuteikti sovietų atžvilgiu. Tokia žvejonė dažniausiai yra sėkminga liberališkos minties žmonėse,

kurie nekarta prieš jų pačių norą yra įkinkomi į komunistinės minties vėžimą.

Kiekvienam amerikiečiui, kuris lankosi Sovietų Sąjungoje, yra sudaroma asmens byla, kuri yra laikoma slapstosios policijos žinioje. Vadovai, kurie pri- skiriami turistams, be kitų pareigų, turi dar informuoti slapstosius organus apie keliautoją, ypač jo silpnąsias vietas, kurios galėtų būti panaudotos politinėm užmačiom.

Kaikurie laimingi...
Čia, žinoma, yra tik maža dalelė to, ką Y. Runge kalbėjo J. A. V. senato pakomitetui. Jo pareiškimas abejoti nėra pagrindo, nes kaip P. Worthingtonas sako, jis savo pasakojime buvo ne retoriškas, o faktiškas. Be to, jis pats šioje žinyboje dirbo 20 metų, komunistų tikėjimu nusivylė ir, pasitaikius progal, išdūmė į laisvuosius kraštus.

— Aš įsitikinau, — sako jis, — kad komunistas su savo doktrina negali žmogui duoti tikrosios laisvės, t. y. tokios laisvės, kuri jam netrukdytų gyventi pagal savo asmeninį stilių... Aš esu pakankamai realistiškas ir gerai suprantu, kad negaliu pakeisti komunizmo krypties. Išdrįsti tai daryti, reiškia save su naikinti.

Tiesa, Runge buvo materialistiškai saugus, turėjo geras pajamas ir šioji tokia prabanga. Bet jis įsitikino, kad visa tai neturint laisvės, reiškia labai mažai turėti.

— Kaikurie Sovietų Sąjungoje yra laimingi, nors ir yra traktuojami kaip gyvuliai, bet tik ne aš... Mano laimė yra žmogiško- se vertybėse, kurios nam dabar jau yra prieinamos...
A. Kalnys

Brangiai Mamytei

A + A Marijai Noreikienei

mirus, dukterį JANINĄ EMPAKERIENĘ ir sūnų VYTAUTĄ su šeimomis giliai užjaučiame ir kartu liūdim —

T. Radžiuvienė

J. M. Duliūnai

R. A. Siručiai

A + A

Henrikui Grimui

mirus, jo žmonai, giminėms ir kitiems artimiesiems reiškiamo nuoširdžių užuojautą —

Rudis Vilembrekas ir šeima

Mylimai Mamytei

Lietuvoje mirus, sūnų MYKOLĄ REPEČKĄ ir jo žmoną nuoširdžiai užjaučiame —

G. J. Žemaičiai

A. Z. Pulianauskai

A + A

Juozui Martinaičiui

mirus, liūdinčiai žmonai ir giminėms giliausią užuojautą reiškia —

Alfonsas Kirsinas

Mylimam vyrui ir Tėveliui

H. GRIMUI mirus, gilią užuojautą jo žmonai, sūnui, dukterims bei kitiems giminėms reiškia —

H. B. Šmitai

L. G. Šmitai

I. H. Bumeliai

Brangiam Tėveliui

Lietuvoje mirus, mielą JUOŽĄ ŠARŪNĄ nuoširdžiai užjaučiame —

P. Kėvelaitis

A. I. Patašiai

Brangiam Tėveliui

Lietuvoje mirus, JUOŽĄ ŠARŪNĄ ir jo žmoną

JONĘ giliai užjaučiame —

O. J. N. J. Genaučiai

MOHAWK

FURNITURE LTD.

PILNAS NAMŲ APSTATYMAS

ELEKTROS REIKMENYS • TELEVIZIJOS APARATAI

SKALBIMO MAŠINOS • VAIKŲ BALDAI

ĮVAIRIOS KILIMAI • ŠALDYTUVAI

VALGOMŲ KAMBARIŲ APSTATYMAS IR KT.

SUIVAMOS MAŠINOS • RAŠOMOS MAŠINĖS

Nemokamas į namus pristatymas.

KRAUTUVĖS:

Vakaruose — 137 RONCESVALLES Ave. — Tel. 537-1442

Rytuose — 2448 DANFORTH Ave. — Tel. O X 9-4444

Krautuvės atidarytos nuo 9 valandos ryto iki 9 val. vakaro.

Niagaros pusiasalio lietuvių jaunimo tautinių šokių sambūris "Nemunas" su jaunesniųjų ir vyresniųjų grupėmis. Vadovai — p. Zubrickienė (antroji eilėje pirmoji iš kairės) ir J. Bieliūnas (trečioji eilėje pirmas), organizatoriai — P. Balsas (II e. I iš d.), akordeonistai — p. Zubrickas ir p. Lianga

Tūkstančiai mylių aukso knygoje

L. T. M. Ciurlonio Ansamblio birželio 12 d. — liepos 5 dienomis savo aukso knygoje, kurią saugo Ona Mikulskienė, įrašė dar kelis tūkstančius kilometrų sėkmingos kelionės į P. Amerikos kraštus — Kolumbiją ir Venecuelą. Daug tūkstančių mylių ir kilometrų Ciurlonio vardo ansamblis per 30 metų yra nukeliavęs, jo aukso knyga įvairiomis kalbomis yra išmarginta lin-

kėjimais įvairiausių Vakarų buvusių galiūnų, daugelio jau amžinybėn nuėjusių parašais. Praeito birželio pabaigos kelionėje jie tų linkėjimų ir parašų skaičių sėkmingai padidino labai simpatiškuose kraštuose: Kolumbijoje ir Venecueloje.

84 keleiviai

Ciurlioniečiai padidino ir pačių skaičių, kurios taip reika-

Atvykot mokiniams, išvykstat mokytojais

JURGIS JANUSAITIS

JAV LB centro valdyba, Lietuvių Tautinių Šokių Institutas ir ketvirtosios tautinių šokių šventės komiteto pirm. dr. Leonas Kriaučiūnas šią vasarą suorganizavo tautinių šokių kursų nuo liepos 5 iki 16 d. gražioje V. Jonynų vasarvietėje, Chesterton, Ind. Kursus lankė 37 asmenys iš JAV, Kanados ir Sao Paulo, Brazilijos.

Kursuose daug širdies, darbo ir energijos įdėjo tautinių šokių instituto pirm. Bruno Shotas, kursų vedėja Irena Šilingienė, jos pavaduotoja Rimgalė Zotavičienė ir ketvirtosios tautinių šokių šventės komiteto pirm. dr. Leonas Kriaučiūnas.

Stebint kursų darbo eigą, tikrai galima buvo stebėtis jaunimo kantrybe, ryžtingumu, noru tautinius šokius gerai išmokti ir vėliau savo patirčių panaudoti savose lietuvių kolonijose. Tai nebuvo pramogų ar dykinėjimo dienos. Kursų vadovė buvo griežta, bet tėviškai maloni, mokėjo kursantus suburti bendram gražiam darbui. Kasdien po 10 valandų įtempto darbo — tai nėra juokas! Bet visų vaiduose švęties giedra, gera nuotaika ir vakarais susibūrę dienos vargelių palydėdavo gražia lietuviška daina.

Kursuose dėstė nemažas skaičius prityrusių tautinių šokių vadovų mokytojų: L. Brazdienė, būsimosios tautinių šokių šventės meno vadovė G. Breichmanienė, O. Ivaškienė, I. Jokubynienė, R. Juškie, M. Leknickas, N. Pupienė, L. Sagys, B. Shotas, I. Šmeliūskienė. Šimtą valandų su viršum išgrojo akordeonistas Silkaitis. Šokių mokymas vyko grupėmis. Kiekvienas mokytojas mokė po kelis šokius. Supažindino su šokių kilmę, jų aprašymais, detalėmis. Grupėmis ir bendrai patys kursantai vėliau praktiškai vadovavo pamokoms. Žodžiai, kursai davė labai daug žinių ir, kaip lektorai teigia, didelę dalį baigusių bus geri tautinių šokių mokytojai. Svarbu, kad jie, sugrįžę į savas kolonijas, netaptų eiliniams grupių šokėjais, bet imtųsi vadovavimo darbo, organizuotų tautinių šokių naujas grupes, talkintų pavargstantiems tautinių šokių grupių vadovams.

Liepos 16 d. įvyko kursų užbaigtuvės, kurių metu baigusiems buvo įteikti pažymėjimai. Užbaigtuvės sumanijai vadovavo LTSI pirm. Br. Shotas, ta proga pareikšdamas padėką kursų vadovėms I. Šilingienei, jos

pavaduotojai R. Zotavienei, akordeonistui Silkaičiui, visiems lektoriams, LB centro valdybai, dr. L. Kriaučiūnui už įdėtą darbą, išskėlė kirsantų darbštumą, drausmingumą. Ypatingą padėką išreiškė V. Jonynui už kursų globą ir geriausias sąlygas. Jūs atvykote makimais, išvykstate mokytojais. Jūsų rankose tautinių šokių ateitis ir jaunimas. Organizaukite naujas grupes, joms vadovaukite ir dirbkite tautinio auklėjimo darbą", — kalbėjo Br. Shotas.

JAV LB švietimo tarybos pirmininkas J. Kavaliūnas, sveikindamas naujuosius tautinių šokių mokytojus, išskėlė mūsų dainų, tautinių šokių, drabužių grožį, juose atsispindinčią sielą, kuri mus visus jungia. Tai esą gražūs mūsų tautinės kultūros žiedai, iš Lietuvos atnešti. Ragino šias kultūrinės vertybės išsaugoti ir perduoti naujoms kartoms. Visiems nuosirdžiai dėkojo už atliktą darbą LB cv vardu. Ragino, kad panašūs kursai būtų suorganizuoti ir Pietų Amerikos lietuvių jaunimui.

Dr. L. Kriaučiūnas, ketvirtosios tautinių šokių šventės pirmininkas, išskėlė kursantų 10 dienų sunkų darbą, ragino neapvilti LB ir Lietuvių Tautinių Šokių Instituto, savo tėvelių ir per tautinių šokių meną kalbėti pavergtos tėvynės vaikams apie laisvą ir nepriklausomą gyvenimą. Dėkojo LTSI, LB cv ir lektoriams už darbą. Kun. J. Kidyskas, SJ, iš Sao Paulo, sėkmingai baigęs kursus, pažymėjo, kad nežiūrint savo arti 70 metų amžiaus naštos, jis išmokęs šokius ir kai reikės, stos darban kitų mokyti Brazilijoje.

Br. Jameikienė kvietė būsimus tautinių šokių mokytojus, kur nėra lietuvių, grupes organizuoti iš svetimtųjų. Tai ji pati yra dariusi net Havajuose.

Išpuodingas momentas — pažymėjimų įteikimas. Juos įteikė kursams vadovavusi I. Šilingienė su LTSI pirmininku Br. Shotu, kiekvienam paspausdama ranką, palinkėdama sėkmės, kiekvienam raskdama vis naują gražų širdį miela žodi. Kursantų vardu padėkos žodį tarė ir vadovams po agunėlės žiedą įteikė M. Gutauskaitė, I. Blėkytė ir R. Butvilaitė. Pabaigoje dr. L. Kriaučiūnas sveikams pristatė ketvirtosios tautinių šokių šventės mecenatą J. ir T. Ras-tapkevičius iš Kanados, kurių dukrelė Rita taip pat baigė kursus.

Kanadietės — naujos tautinių šokių mokytojos, baigusios Lietuvių Tautinių Šokių Instituto kursus liepos 16 d., valgo paskutiniuosius pusryčius V. Jonynų vasarvietėje, Chesterton, Ind. Nuotr. V. Noreikos

Sėkminga čiurlioniečių viešnagė Kolumbijoje ir Venecueloje

lingos mūsų laisvės kovai vis dar nedaug težinančių tarpe — kas per vienas tas "lituanus" ar "lituanos". Jie paskleidė lietuviškos dainos ir laisvės ilgėsio garsumus.

Birželio 19 d. rytą Čiurlonio Ansamblio išvyka sudarė 84 asmenys, jų tarpe 4 svečiai — lietuvių spaudos atstovai. Visų vaiduose švęties ryžtas. Pasiliekančių tautiečių linkėjimai "sėkmingos kelionės" išspildė, nors kartais ta kelionė varginanti buvo. Jų kelionė buvo ne šiaip sau poilsiautojų išvyka — ekskursija. Trumpai kalbant, jie gerai pažino Kolumbijos ir Venecuelos sporto bei bulių rungtynių aikštes, ispanų galybės, blizgesio laikų statytas bažnyčias ir teatrus, kur vyko jų koncertai.

Plojo katedroje
Birželio 19 d., 4 v. p. p., pasiekė Medellino kalnų daubą, esantį aerodromą. Čia jau laukė didis šios išvykos globėjas kun. M. Tamošiūnas. Persikrausčius į viešbučius, prasidėjo susipažinimas su savo tautiečiais ir krašto simpatiškais žmonėmis. Pirmiausia — Lietuvių Namus. Čia — pamaldos ir vaisės.

Medelline per tris dienas įvyko du koncertai: miesto radio nedidelėje salėje ir pats sėkmingiausias Bogotos kalnų papėdėje atvirame teatre. Apie šį koncertą jau buvo rašyta "TZ" 28 nr.

Pas redaktorių
Medelline Čiurlonio Ansamblio vadovė aplankė miesto burmistą ir populiariausią dienraštį "El Colombiano", kur teko susipažinti su šio laikraščio vyriausiu redaktorium ir leideju dr. Fernand Gomez M. Colombiano, labai simpatišku, vyresnio amžiaus vyru, kalbančiu angliškai. Jis yra buvęs užsienių reikalų ministeriu ir senatorium, pasisakė, kad Lietuvos reikalą gana gerai žino. Sis ir vakarinis laikraštis vėliau spausdino fotografijas ir dėjo pranešimus apie Čiurlonio Ansamblio koncertus.

Bogotoje buvo užmegzti ryšiai su spaudos, radio ir televizijos žmonėmis. Čia daug padėjo Lietuvos konsulas St. Sirutis. Ir čia laikraščiai rašė apie Čiurlonio Ansamblio koncertus bei spausdino nuotraukas.

Nenorėjo įsileisti

Birželio 27 d. vakare atskridus Venecuelon, jos sostinės Karakas aerodrome pasitiko būrys lietuvių, jų tarpe inž. J. Vencus, J. Kukanauza ir kt. Deja, jų tarpe nesimatė vyriausio šios išvykos organizatoriaus — Jurgio Bieliūno, kuris dėl širdies sunegalavimo turėjo pasilikti namie. Neatvyko ir Mikulskiai bei kiti — iš viso 14, nes jie ne JAV piliečiai. Esą Venecuelai ir taip jau užtenka visokių agentų iš už geležinės uždangos. Tik pirmadienį, išsiaiškinus Venecuelos užsienio reikalų ministeriją, kad ir likusieji yra lietuviai, antikomunistai, buvo įsileisti.

Aerodrome pasitiko ir keli jaunuoliai su ispanų kalba rašytomis plakatais. Pasitiko ir kariuomenės ryšininkas leit. Balys Petrusėvičius, seniau baigęs saleziečių gimnaziją Romoje.

Kareivinėse ir televizijoje

Dviem kariniais autobusais mus nugarbėno į Maracay karinę bazę, esančią nuo Karakas už 200 km. Vyrai buvo apgyvendinti vienoje dviejų augštų lovų patalpoje, o moterys — karininkų ramovėje. Kareivinių rajonas ir visa aplinkuma labai miela, tropiku gauta ir saulė veikė gamą raminančiai. Valgėme Maracay karininkų valgykloje, o išvyko-

se — kitų miestų karininkų ramovėse.

Per 8 dienas Karakase, Valencijoje, Puerto Caballo ir Maracay miestų sporto aikštėse, bulių arenose, teatrcise ir miesto aikštėse įvyko 7 koncertai. Kareivijoje čiurlioniečiai giedojo Venecuelos nepriklausomybės iškilmingų Mišių metu. Penktasis televizijos kanalas filmavo čiurlioniečių mišrų chorą, moterų chorą ir šokėjus, pritariant laudies instrumentų orkestrui. Iš viso — 13 dalykų. Visa tai užtruko apie 2½ val. Rytjaus dienos vakare buvo parodyta per televiziją.

Lankėmės ir Karabobo mišio laukuose, kur 1821 m. birželio 24 d. vienos valandos mūšyje buvo nugalėti ispanų rojalistai. Čia yra pastatyta labai didinga laisvės pergalės arka, kiek toliau įvairių mišio didvyrių biustai ir simboliai. Galbūt tai užtrūko apie 2½ val. Rytjaus dienos vakare buvo parodyta per televiziją.

Zinoma, kariuomenė, kuri buvo pagrindinė globėja, po koncertų atsilygindavo vaisėmis ir šiaip visokeriopa globa. Pvz. susirgus būdavo parūpinamas karinis gydytojas ir t. t.

Lietuvos himnas

Liepos 5 d. Venecuelos nepriklausomybės šventės metu Simono Bolivar — Venecuelos ir Kolumbijos laisvės kovų didvyrio paradų aikštėje, Maracay mieste, Čiurlonio ansamblis padėjo vainiką prie Bolivaro paminklo. Čia padėjo vainikus ir daugelis karinių bei visuomeninių organizacijų. Vainiko padėjimo metu sugiedotas Lietuvos himnas. Krašto apsaugos ministerijos atstovai įteikė Čiurlonio Ansambliui gražią, paukšutą plaketę — lentelę. Tai padėkos ženklas už surengimą eilės koncertų Venecuelos 150 metų nepriklausomybės sukakties proga. Šiose iškilmėse dalyvavo daug karininkų, gubernatorių ir kariuomenė. Dalyvavo ir vietos vyskupas. Daugelis karininkų buvo pakelti į aukštesnį laipsnį arba apdovanoti.

Taip prabėgo 17 dienų Kolumbijoje ir Venecueloje. Čiurlioniečiai visą šią išvyką pakėlė su pakelta nuotaika, susilaikysmu ir meile dainai. Tiek choristai tiek jų maestro A. Mikulskis nelengvą darbą atliko pasigėrėtinai.

Jei kuris nors išvykdamas galvojo, kad važiuoja atostogų, pamatyti svetimų kraštų, labai apsiriko. Jie sulauks atostogų tik ateinančių metų vasarą.

Vietiniai tautiečiai

Nebuvo perdaug laiko pabendrauti su vietos lietuviu, bet jie čiurlioniečius suprato ir kur tik galėjo padėjo. Jie aktyviai dalyvavo visur. Buvo suiruoti iškilmingi atsisveikinimo pietūs Maracay karininkų ramovės tropikų stiliaus vaišių salėse, kur dalyvavo vietos karinės įgulos div. gen. Camilio Vertencourt ir pasakė labai jautrią kalbą. Čia vieni kitus apdovanojo įvairiomis simbolinėmis dovanomis, o kariuomenės simpatiskąjį ryšininką leit. Balį Petrusėvičių — auksiniu žiebtuvėliu.

Vakare karinė vadovybė visus čiurlioniečius pakvietė į pakeltą ir apdovanotų karininkų balių, kur du orkestrai grojo iki 4 v. ryto.

Ten čiurlioniečiai ne tik linksmai šoko, bet ir sėkmingai padainavo kelias arijas iš operų. Dainavo mišrus choras, dirigavo A. Mikulskis, pianinu akompanavo Rytas Babickas. Beja, labai šiltai buvo sutikta kanklininkė Danutė Bankaitytė, paskambinusi ilgąka lietuvišką dainą pynė.

Liepos 6 d. vakare, saulei leidžiantis, pasiekėm gerokai pasiilgtą Klevelando miestą, kur laukė tėvai, žmonos, vaikai ir artimieji. A. Sb.

Savaitė vėliavų stovykloje

AL. GIMANTAS

Pirmą kartą patekus skautų Romuvos stovyklavietėn Kanadoje, dėmesį patraukia nesužalotos, dar natūraliai išlaikytos gamtos ir visos aplinkos žavumas. Tankūs spygliuočių ir lapuočių miškai, kylančios ir besileidžiančios kalvos, svaraus vandens ežeras (jų apylinkėse dešimtys) ir nuostabiai tyras, lengvas kvėpuoti oras. Tai vis dorybės, dėl kurių didmiesčio gyventojui verta sugaisti geroką pusdienį autovežimyje, kol pasieki Huntsville pašonėje besiplečiančią ir kasmet tobulėjančią Romuvą. Devintą kartą jau rinkosi Toronto, Hamiltono, St. Catharines, Rochesterio, Detroito ir kitų vietovių skautės ir skautai. Du šimtai uniformuoto ir drausmingo išėjimo jaunimo dvi savaites ne vien žaidžia, sportuoja, mokosi skautiško dalykų, bet ir vadovų padėdami, stiprina lietuviškas nuotaikas, bendrauja krikščioniškoje ir griežtai lietuviškoje aplinkoje.

Sakoma, kad vasaros stovykla yra pati geriausia lietuviškumo mokykla. Kad tai tiesa ar labai arti jos, teko įsitikinti išsą savaitę kartu stovyklaujant ir bendraujant tiek su vyresniaisiais, tiek ir su jaunesniaisiais. Nejučiomis įsitraukti ar esi įtraukiamas į bendrąjį stovyklinį gyvenimą ir pasijunti esąs neatskiriama visos stovyklos dalimi.

Kiekviena diena pradedama Mišiomis (prieš tai — rytmetinė mankšta, prausimasis). Tuoj pat seka pusryčiai, tvarkymasis, įvairūs užsiėmimai, sportas, maudymasis, iškylos pėsčiomis ir laiveliais. Netrunka ateiti ir pietų metas. Po jų — trumpas laisvalaikis ir vėl tęsiasi stovyklinė programa. Jaunimas neturi progos nuobodžiauti. Viskas suplanuota, kad visi dalyviai išlietu dienos įvykių tekėmė. Specialios, kasdien besikeičiančios, komandos valo rajoną, renka šiukšles, padeda virtuvėje, valo salę, sluosto stalus, palaiko švarą prausyklose, neaplenkia ir sanitarijų įrengimų. Todėl ir bendras stovyklavietės vaizdas palieka grožį išpušį. Neveltui ten išrašytas šūkis: "Ką darai, daryk su meile ir gerai!"

Po vakarienes jau ruošiamasi lauzai, programai. Laužaviatė — tikras amfiteatras atvirame lauke, su žavingu vaizdu fone: ežeras, kitoje jo pusėje augstumas, uolos, miškai. Prieš lauzą vaikai dar gauna užkandį — naktiepielę. Didžiulem lėpsnom kylanč, dainuojama, stebima įvairi programa. Stebiesi jaunimo vaizduote, sugebėjimais ir improvizacija. Lauzo metu perskaitoma ir dienraščio "Naktibalda" laida. Turiny — dienos aktualijos, perleistos per humoro prizme.

Kalbant apie visą stovyklos gyvenimą, negalima nepaminti ir vieno malonaus įtaiso — lietuviškos pirties su laiptiniais suoliais, karštais akmenimis, vantomis, šilto vandens katilu, šalto vandens čiupais ir net purškė. Čia tas karštas garas, jei tik gali išlaikyti, atjaunina kiekvieną besimaudantį bent "dešimčia metų", žinoma, jei per visą tą procesą atlaikysi. Naudojasi ta pirtimi ir maži, ir dideli. Nenustabu, kad Romuvoje visi taip žvaliai, sveikai ir jaunai atrodo. Užtenka ir trumpesnio miego valandų ir niekad nesijauti pavargęs.

Stovyklavietė yra maždaug trylikos šimtų pėdų augštyje. Nakties skaidrumas nuostabus. Nesunku tokia naktį stebėti ir dirbtinį žemės palydovą, vieno du greičiu slenkantį dangaus skliautą ir pasirodantį kas keturi valandos — tiksliai ir ritmingai, kaip sviesi žvaigždutė skriejanti nuo vieno horizonto krašto iki kito. Gal tai amerikiečių, o gal ir sovietinis gaminy.

Sekmadienį po vėliavų pakėlimo (pakėlimai ir iškilmingi nuleidimai — dasdieninės programos dalis), Mišios vėliavų aikštėje. Po pamaldų — didysis paradas. Maršų garsams gaudžiant, aidai atliepant per girias ir ežerus, tvirtų, lygių žingsnių žygiuoja su vėliavomis, vėliavėlėmis pasipuošę, saliatuodami stovyklautojai pro tribūną. Tvaringos sausumos, oro ir jūrų skautų uniformos, lygiuojančios gretos, bendrąjį vaizdą daro tik-

rai šaunų. Plojimai palydi kiekvieną atskirą grupę. Sešetas augstai iškeltų ir lengvame vėjyje plevėsuojančių vėliavų plazda lietuviškų maršų ritme. Neveltui aplinkiniai Romuvą vadina vėliavų stovyklaviete. Apylinkėje yra visa eilė įvairių stovyklų. Bet ten nekeliama ir nergeriamos jokios vėliavos, nešaisto jokios tradicijos.

Su mūsų skaučių skiltimi teko lankytis centrinėje Ontario provincijos mergaičių skaučių (kanadiečių) stovykloje. Įdomu buvo susipažinti su jų skautavimo metodais. Daug dalykų būtų galima pasimokyti iš jų, bet lygia greta galima teigti, kad ir kanadietės skautės galėtų daryti daug ko išmokti iš lietuviškosios skautijos praktikos. Ar patikėsite, kad kanadietės miega palapinėse be grindų, miegmaišiuose ant žemės? O iškylų

metu — be jokių palapinių, net ir lyjant? Maistą merginos gamina pačios atskirai, savo pastovyklose. Valgykla naudojasi tik stovyklavietės vadovybė. Netoleruojamas betkoks tėvų kišimasis ar įtaka į stovyklos tvarką. Visa vadovybė pilnai apmokama. Ir kai visa tai palygini su lietuvišku idealizmu, pasisventimu ir laisvai prisiimtu įsipareigojimu, kai pagalvoji apie tuos šimtus valandų laiko ir darbo, kurį būrelis torontiečių per devynerius metus įdėjo į Romuvą, — nejučiomis kyla pagarbos ir pasigėrėjimo jausmas tais, kurių rūpesčių beveik iš nieko išaugo lietuviškojo jaunimo brandinimo tvirtovė.

Ant Romuvos valgyklos sienos matyti plakatas, iš kurio ir skolinami šio reportažo baigiamieji žodžiai: "Lietuvos skautybės dvasią gimdė šimtmečiais tauta, vykdė Mindaugo, tauraus Kęstucio, partizanų Lietuvą."

Albiną Gražūną amžinybėn palydėjus

1971 m. liepos 6 d. Brooklyne širdies smūgiu mirė a. a. Albinas Gražūnas. Palaidotas liepos 10 d. Cypress Hills kapinėse. Vėlonis buvo rami, bet gili asmenybė. Gimė 1906 m. spalio 13 d. Mankūnų kaime, Miroslavo valsč., Alytaus apskr. Gimnaziją Alytuje baigė 1927 m. Lietuvių kalbą ir literatūrą studijavo Kauno universitete, teol. — filosofijos fakultete. Dar baigė ir teisių fakultetą (1938 m.). Nuo 1938 iki 1944 m. buvo lietuvių kalbos ir literatūros mokytojas Prienu gimnazijoje, 1944 m. pasitraukė į Vokietiją. Dirbo Wuerzburgo bei Augsburgu lietuvių gimnazijose ir "Ziburių" redakcijoje. Amerikoje (nuo 1949 m.) kurį laiką buvo "Amerikos" ir "Darbininko" redaktorium, ilgesni laiką dirbo vaistų gamybos Pfizer bendrovėje darbininku.

Nuo gimnazijos laikų A. Gražūnas buvo aktyviai įsijungęs į organizacinį darbą: veikė pavasarininkuose, skautuose, ateitininkuose. Buvo Lietuvos Skautų Brolijos vyriausiojo štabo narys, "Pavasario" vyrų sąjungos centro valdybos sekretorius, Studentų Ateitininkų Sąjungos pirmininkas, Ateitininkų Federacijos generalinis sekretorius, Vytauto klubo vienas steigėjų. Dar Lietuvoje įsijungė į Lietuvių Krikščionių Demokratų Sąjungą ir joje buvo aktyvus iki

savo mirties. Gal daugiausia A. Gražūnas yra nuveikęs spaudos baruose. Lietuvoje redagavo "Pavasari", "Ateitį", "Vyrų Žygius", "Zemaičių Prietelių", Vokietijoje — "Ziburius", JAV — "Ameriką", "Darbininką", "Tėvynės Sargą". Bendradarbiavo beveik visoje katalikiškoje spaudoje. Yra parašęs išamų straipsnių socialinėmis, politinėmis, ideologinėmis, kultūrinėmis temomis. Buvo plačiai apsiskaitęs. Ypač rečiau erudicijos buvo pasiekęs socialinėje-politinėje srityje. Į vadovaujančias vietas nesiveržė, bet savo plunksnos darbais varė gilia vėgą. Liko nebaigta rašyti placit studija apie vokiečių okupaciją Lietuvoje.

Pažymėtini yra A. Gražūno literatūriniai darbai. "Ziburiuose" buvo išspausdintos kelios novelės. Buvo linkęs į humoristiką. Tuos dalykus dažniausiai pasirašinėdavo Miko Sidabrėlio slapyvardžiu. "Ziburiuose" duodavo įžvalgių grožinės literatūros knygų recenzijų. Buvo labai darbštus ir pareigingas. Ideologinėje srityje nenulaidus savo principų gynėjas, bendravime su žmonėmis — tolerantas. Įvairios pareigos, atrodo, kliudė A. Gražūnui atsidėti intensyvesnei literatūrinei kūrybai, o talento švystėjimui juntama periodinėje spaudoje išmėtytose mėginimuose.

Pr. Naujokaitis

KELIONĖ SU SPAUDOS ATSTOVAIS

RAMUNĖ SAKALAITĖ

Vieną miglotą pirmadienio rytą įsiriti į pilką autobusą Toronto prie Ontario parlamento rūmų maždaug keturiadišimt asmenų. Tai buvo Toronto etninės spaudos atstovai, dalyvaujantys metinėje ekskursijoje, kurią ruošia etninės spaudos sąjunga kartu su provincijos turizmo departamentu.

Įvairių amžių ir tautybių ekskursantams nežinant tiksliai kur važiuojam, klausukai akyse pavirto šauktukais, kai pavaziavę atsidūrėm aptvertam parke, kur gyvena liūtai. Šiame "Lion safari" buvo matyti ne tik laisvai vaikštinėjantys liūtai, bet ir beždžionės, kurios išsidrąsinusios lipo ant parko lankytojų automobilių ir autobusų. Šios Kanadai necharakteringos vietovės gyventojų skaičius — 40 liūtų ir šimtas beždžionių.

Tai pačią dieną teko matyti ir visados išpuodingą Niagaros krioklį iš tolo, iš arti ir net iš vidaus. Uoloj iškirstais tuneliais žingsniauom kaip kokiame vi duramžiu vienuolyne, apsilvėję milžiniškais juodais guminiiais apsiaustais, kurie dengė nuo galvos ligi puspačių, kad neaptastų kytų krioklio vanduo, prie kurių priėjom tunelio gale. Išlipę iš tunelio ir nusimetę guminius apsiaustus, gėrėjomės erdve, bet tuo reikėjo ruoštis atgal į autobusą. Vėl privažiavę vandenį — šikart Wellando kanalą. Daug kam nematyta laivų perkėlimo procedūra buvo verta plunksnos pamiklinimo. Vis dėlto tai komplikuotas reikalas ir iš užrašų nelengvai išaiškinamas — geriau pačiam pamatyti.

Keliaujant St. Catharines link, matėsi marios vynuogynų. Ten gavom paragaut šio populiaraus vaisiaus gaminių... Sekančią dieną buvo sausa ir karšta tabako ūkyje prie Tillsonburgo, bet įdomu buvo pamatyti tabako auginimo ir džiovinimo darbus. Si sritis daugeliui lietuvių yra pažįstama, o kairiurim net pragyvenimo šaltinis.

Dar šilčiau buvo trečiadienį lankant Heiz fabriką Leamington, Ontario, kur rieda butelukai ir dėžutės begalinėmis eilėmis, kurioje auginiai fazanai ir pupelės. Neapsakomas ramumas visus gavoino iki nuobodumo.

Uodų sukančioti rytojaus dieną tuo pačiu laivu atplaukėm į civilizaciją ir vėl važiuavom autobusu į Londoną. Čia mus priėmė vietinės spaudos atstovai savo klube ir net nusivedė į arklių lenktynes, kai atsirado proga laimėti pinigų (kas norėjo) šiame pramonininkų mieste.

Penktadienį jau reikėjo traukti atgal į Torontą, bet dar spėjom pravažiuot pro Londono universitetą ir apžiūrėt Stratfordo teatrą. Į šias vietas norėtusi dar grįžti ir pabuvoti su tais pačiais keleiviais — estų, latvių, portugalų, ukrainiečių, slovėnų, gudų, vokiečių spaudos atstovais. Būtų įdomu dar pasikalbėti, pasidalinti mintimis. Pergreit atsidarom vėl mūsų katriajame didmiesčioje. Bet ir autobuse gyvent atsibosta.

Ontario etninės spaudos atstovų ekskursija, dalyvavusi turizmo ministerijos surengtoje kelionėje po pietinę Ontario provincijos dalį. "Tėviškos Ziburims" atstovavo R. Sakalaitė (antroji iš dešinės) ir V. Taseckas

PAVERGTOJE TĖVYNĖJE

PAVEIKSŲ VAGYS

Aloyzas Urbonas "Literatūros ir Meno" 27 nr. paskelbė ilgąją rašinių "Baltos dėmės vietoje paveikslų". Pasirodo, pernai rudenį iš Sv. Kotrynos bažnyčios Vilniuje buvo pavogti keturi paveikslai: XVIII šimtmečio dail. S. Čechavičiaus — "Sv. Kotrynos sužieduotė", "Sv. Mauras", nežinomų autorių — "Nukryžiuotasis" ir "Nežinomas šventasis su baltu abitu". Vagys buvo pagauti š.m. vasario mėnesį. Ilndė pro langą į bažnyčios rūsi, paveikslus pėliu iš rėmų išplovė ir išsinešė "Mados" žurnalo fotografas Antanas Pivoriūnas su savo bičiuliu Rimvydu Ragausk. Už 80 rublių jiedu paveikslus pardavė "Mados" žurnalo vyr. dail. Juozui Kalinauskui. Nors paveikslai yra gerokai nukentę, bet jų vertė vis dar prašoka 150.000 rublių. Dail. J. Kalinauskas prabilo tik tada, kai milicija jau buvo pradėjusi tardyti A. Pivoriūną ir R. Ragauską. Pastarieji gavo sąlyginę pusantrų metų kalėjimo bausmę, nuo kurios bus atleisti, jeigu per trejus metus nepadarys kito nusikaltimo. Dail. J. Kalinauskas išliko saulėtis — teisiniai nežinoję, kad paveikslai buvo vogti. Iš A. Urbono straipsnio sunku spręsti, ar Sv. Kotrynos bažnyčia buvo veikianti, ar jau uždaryta kompartijos įsakymu. Dabargi joje bus įrengtas baroko kūrinių muziejus, kuriuo staiga susirūpinę Vilniaus miesto vykdamosios komitetas. Straipsnio autorius A. Urbonas apie jaunūliukų nusikaltimą rašo: "Taigi, tediū, išsinešė iš bažnyčios paveikslus, nubausiti. Bet ši byla visų pirma primena daugelį apėmusią nesveiką kaupimo aistrą. Staiga dingsta pakeičiant metus rymoję smūktelį, išdrožintį nagingų meistrų. Dingsta senos žvaidės, paveikslai. Nuplėšiamos geležinių kryžių viršūnės. Ir visi tie dalykai paslaptingai keliais atsiduria miestiečių butuose..." Dėl tokio elgesio, matyt, kaltas ne tik žmonių kultūrinis lėkštumas, bet ir kompartijos puoselėjama antireliginė propaganda.

ZUVŲ NAIKINTOJAI
D. Miciūra ir K. Tarasevičius "Valstiečių Laikraščio" 72 nr. paskelbė medžioklės ir žvejams skirtą rašinį "Tinklais, žeberkiais, sprogmenimis..." Nors dabar yra rimtai susirūpinę Lietuvos upių ir ežerų žuvis apsauga, vis dar atsiranda vadinamųjų brakonierių, bandančių žvejoti neršto metu nelegaliomis priemonėmis. Prie Kauno marių įkliuvo Kašiadorių rajono "Laisvės" kolchozo traktorininkai A. Naginėvičius ir S. Janonis, žeberkiais gaudę karšius. Prie tų pačių marių Paukščių salos su trim mašais žuvis inspektoriai sulaukė kauniečių A. Morozą. Gaudyti brakonierius padėjo virš Kauno marių skraidantis lėktuvas, kurio pilotas radijo bangomis informavo inspektorių. Neryje, ties Kasperiškių kaimu, žuvis sprogmenimis gaudė Kašiadorių rajono Žibiskų kaimo gyventojas Bronius Staniūnas su savo bičiuliais. Jiems buvo nesvarbu, kad tiksliai patrenktų žuvų nuopluok pasroviui. Inspektoriai net dėl kartus sulaukė Alytaus rajono "Gegužės Pirmosios" kolchozo narį Vytautą Krukulį ir atėmė 55 lydekas, už kurias jam teko sumokėti 311 rublių baudą. Iš daugelio brakonierių buvo atimti kaproniniai tinklai, o kaurikure turėjo užsimokėti baudas ne tik už nelegalų žvejotą, bet ir valčių neregistruotumą. Daugelis tokios žvejybos entuziastų vengia iškabinti valčių registracijos numerius, kad pro žiūronus numerį išskaitęs inspektorius negalėtų surašyti protokolo. L. Grudinską "Svyturio" 9 nr. primena ir besaikį žvejų gaudymą: "Paežė-

rėse, pakrūmėse šoka deglių atšvaitais. Po tris-keturis ir net būreliais brenia pakrante mokyklinio amžiaus vaikai, paaugliai ir vyrai su kibirais rankose. Čiumpa prie nendrų sustojusius vėžius. Dešimtimis, šimtais skaičiuoja savo laimikį. Savotiškos lenktynės! Nepagalvoja, kad jie ir yra pikčiausi ežerų retų turtų naikintojai, brakonieriai. Girdi, taip nuo seno kaimie įprasta. Vėžiavos seneliai, tėvai. Vėžiavime ir mes..." Rezultatas — vėžingiausi Lietuvos ežerai — Trakų rajono Spindžius ir Utenos rajono Lamestas jau beveik nebeturi vėžių. Jie smarkiai nyksta ir kituose Dūkijos, Augštaitijos ežeruose bei upeliuose. L. Grudinską siūlo įvesti griežtesnę kontrolę ar galbūt net iš viso keleriem metams uždrausti vėžių gaudymą, kaip jau yra padarę latviai ir estai.

ARCHYVINE MEDŽIAGA
Literatūros ir meno archyvas Vilniuje, Gerosios vilties g. 10, pastaruoju metu suskato telti archyvinę medžiagą. "Literatūros ir Meno" 27 nr. skelbiama: "Archyvas kreipiasi ir rašytojus, visus meno darbuotojus, kviesdamas rinkti ir kuo pilniau išsaugoti savo kūrybinio darbo rankraščių, eskizų, gaidas, brėžinių, biografinę medžiagą (nuotraukas, autobiografinę pastabas, laiškus, užrašus, dienoraščius ir kt.), kad visa tai išliktų būsimoms kartoms. Prašoma aktyviau prisidėti prie Literatūros ir meno archyvo fondų komplektavimo, perduodant jam saugoti savo asmeninį archyvą. Perduota saugoti medžiaga sudarys asmens fondą, kuriuo naudotis be autorius sutikimo kitiems asmenims nebus leidžiama..." Prašoma informacijų ir apie žymybių lietuvių archyvinę medžiagą, kuri jau yra pas jų palikuonis, gimines ar draugas, kad ir ją būtų galima išsaugoti ateities kartoms.

ORINIS SAUTUVELIS
Klaipėdos VIII statybos montavimo valdybos santechnikas Rimantas Savickas, dvidešimtmetis jaunuolis, atvažiuos aplankyti motinos į Ylačius, visą rytmetį miestelyje baidė žvirblis oriniu Sautuveliu. Pamatęs kiaman išėjusia antrojo Elena Kamauskaite, kilstelėjo vamzdį ir paspaudė gaiduką. Mergaitė klyktelėjo ir rankomis užsidengė dešinę akį, kurios jau neįstengė išgelbėti chirurgai. Įvykį "Komjaunimo Tiesoje" aprašė K. Pečiulis taip ir nepasako, ar tai buvo paauklio piktą valia, ar gal nepateisinamas neatsargumas, noras pasirodyti.

TECHNICA MEDICINOJE
"Tiesa" 137 nr. skaitytojus supažindina su naujaisiu kauniečių specialistų kūriniu: "Reanimacijos palata. Prie kiekvienos lovos stovi nedidelės spintelės dydžio aparatai. Jie seka labai sunkių ligonių būklę ir visą informaciją perduoda ir būdinčiojo gydytojo kabinetui esanti centrini prietaisai. Gydytojas iš karto gauna ligonio elektrokardiogramą, elektroencefalogramą, duomenis apie kraujospūdį, kvėpavimą, pulsą, temperatūrą. Informacija perduodama skaitmenimis ir jos nereikia papildomai apdoroti. Ligoniui atsidūrus kritiškoje būklėje, apatūra akimirkiniu apie tai praneša gydytojų garso ir šviesos signalais. Ši automatiizuota aparatų kompleksa sukurė grupę kauniečių specialistų. Jis yra žymiai patikimesnis ir keturis kartus mažesnis už iki šiol naudojamą aparatūrą. Vienu kompleksu, neįsėnaiti iš būdinčiojo gydytojo kabineto, galima nuolat kontroliuoti šešių ligonių būklę. Tai ypač svarbu po sunkių operacijų. Kompleksą taip pat galima sėkmingai naudoti operacijų metu, kai chirurgui reikalinga operatyvi informacija. Matavimo rezultatai perduodami kas sekunde." V. Ks

ST. CATHARINES, ONT.

"NEMUNAS" ŠOKA. 1970 m. rudenį visuomenininkas, skautų vietininkas P. Balsas ėmėsi sunkaus, bet viltingo darbo — suorganizuoti Niagaros pusiasalio lietuvių jaunimo tautinių šokių grupę. Klebonas kun. Juvenalis Liauba, besiorganizuojančiai šokėjų grupei davė ne tik pastogę repetitijoms, bet idėjų daug sielos ir širdies, ragindamas tėvelius suvežti repetitijoms šį jauną tautos atžalą, puoselėti lietuvių tautinių šokių. Šis balsas nedingo tyruose — buvo išgirstas. Visuotinis priėjimas pavienė ir organizacijų parama sujungė jaunąsias jėgas. Gražūs jaunimas ne tik praturtino šio pusiasalio lietuvišką veiklą, bet ir Kanadoje esančių lietuvių tautinių šokių grupių eiles. Buvo suorganizuotas 2 grupės: vyresniųjų ir jaunesniųjų, kurių eilėse matosi ir patys mažiausi, lyg trapūs žiedeliai ir plaukėlės, vadovaujami patyrusių vadovų p. Zubrickienės. Vyresniųjų grupė, kuriai impulsą ir pradžią davė K. Bielūnas, vadovauja J. Bielūnas — energingas, patyręs, nebijąs vėtrų ažuolas. Šių pasiūlytųjų vadovų dėka, abi tautinių šokių grupės š.m. vasario mėn. nepriklausomai šventė minėjimą Wellande pasirodė pirmą kartą, o Motinos Dienos minėjimą St. Catharines — antrą ir t.t. Tautinių šokių grupių akordeonistas — Zubrickas ir Lianga išjudino ne tik šokėjus, bet ir svečius žiūronus, kurie jaunatviškai nusiteikę gavinosi šokėjų sukurto malono vėjų. Š.m. birželio 27 d. buvo iškilmingas

vyr. tautinių šokių grupės krikštas. Atidaryma ir pagrindinę kalbą pasakė P. Balsas. Išskirti krikšto tėvai Virginija Zemaitienė ir Juozas Paukštytis pristatė krikšto aktą, kurį perkaitė šio šventės organizatoriaus P. Balsas. Štai akto pradžios įrašas: "Jūs, surinkti kaip Baltijos išplauti gintarėliai ir atvežti gelele nuo žydintio Nemuno krantų, išenat pošti sunkia mūsų tėvynės dalį, įpint į skausmo juostą šokių ir dainų. Šiai šokių grupei suteikiame vardas "Nemunas". Nemuno šokių grupę sveikino St. Catharines lietuvių B-nės pirm. J. Šarapnickas ir kt. Po iškilimų sekė kūmų paruoštos vaišės šokėjams ir svečiams. Pagarba šių Lietuvos gintarėlių ir gelelių rinkėjams, nuosirdiems ir gausiems rėmėjams, šokių grupių energingiems vadovams, akordeonistams ir mūsų mieliems šokėjams. B. S.

"THE ST. CATHARINES STAN-DARD" liepos 21 d. skaitytojų laišku skyrė užspaudimo ilgą S. Setkaus rašinį, kaip atsiliepimą į L. Klees priekaitus tame pačiame skyrinyje. Rašinio autorius turėjo progos priminti tikruosius faktus, atpasakoti Lietuvos likimą, sovietine ir nacine okupaciją ir pabrėžti antikomunistinę amerikietį politiką, kuri daug kur sulaukė komunistinį tvaną. Tai pagirtina pastanga veržtis į vietinę spaudą ir informuoti šios skaitytojus apie tikrąją padėtį Lietuvoje. Tuo būdu bus atliakta prapromunistinė įtaka, besiveržianti iš vietinių maskvinių celių. Skt.

Tautinių šokių kursų užbaigimo proga tie ir įteikia čekį. Iš kairės į dešinę: JAV LB švietimo tarybos pirm. J. Kavaliūnas, kursams vadovauti padėjusi R. Zotovienė, Br. Jameikienė, kursų vadovė I. Šilingienė, LTSI pirm. Br. Shotas, J. Rastapkevičius ir ketvirtosios tautinių šokių šventės komiteto pirm. dr. Leonas Kriaučeliūnas, Chesterton, Ind.

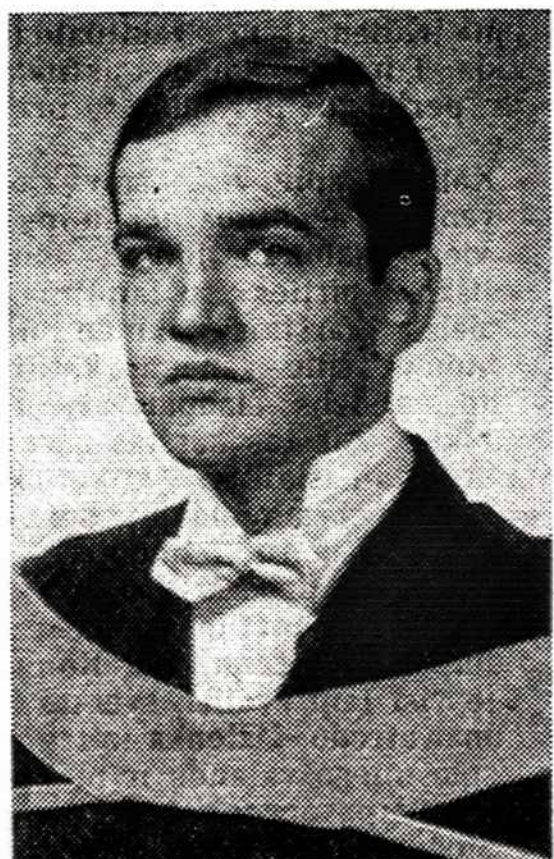
SAULIUS KIZIS-MEDICINOS DAKTARAS

WINDSOR, ONT. Džiaugiamės kiekvienos lietuviškos šeimos laimėjimais, skaudžiai išgyvename jos tragiškas nelaimes, mirties atvejus, jaunų lietuvių nuosmukius iki narkotikų bedugnės. Tačiau malonu visiems, kai jauni lietuviai ima gražiai reikštis kuriais nors talentais, sėkmingai užbaigia augštuosius mokslus ir gauna bakalaurų, magistro ir daktaro laipsnius.

Turėjome progos pasidžiaugti Windsor, Ont., užaugusio ir Kanadoje mokslus baigusio Sauliaus Kizio laimėjimu moksle: gavo medicinos daktaro laipsnį bei diplomą "summa cum laude" pažymiu. Tai labai retas atvejis, kad su tokiu pažymiu baigiamas augštasis mokslas.

S. Kizis gimė 1946 m. lapkričio 12 d. V. Vokietijoje, tremtinių stovykloje Rottwell m., Wuerttenbergo apskrityje. Trejų metų amžiaus su tėvais perplaukė Atlantą ir 1949 m. apsigyveno Kanadoje.

Windsore, Ont., Saulius baigė Corpus Christi gimnaziją su išskirtiniu pasižymėjimu ir įstojo į Windsor universitetą, kurį 1963 m. baigė pažymiu "cum laude" ir gavo gamtos mokslų bakalaurų laipsnį. Tada jis, niekieno neragintas, pasirinko mediciną. Iš pokalbio su nauju daktaru sužinojau, kad nevisi įstoje medicinos studijuoti ją ir užbaigia... Po kurio laiko studentams medicina ima nepatikti, ir jie atsiveikina su nelegvų medicinos mokslu. Ne iš tų "svyrūnėlių" buvo Saulius. 1967 m. birželio mėn. įstojo į Kanados Western Medical School, Londone, 1971 m. birželio mėn. mokslą baigė geriausiu pažymiu "summa cum laude". Dr. Saulius Kizis dar jaunas — šie-

Dr. Saulius Kizis

met lapkričio 12 d. jam sukaks tik 25-ri metai amžiaus.

Baigiant medicinos mokslus, Saulius buvo išsiųstas į Šveicariją St. Gallen miesto ligoninę susipažinti su moderniomis gydymo priemonėmis ir naujais gydymo metodais bei europinė receptūra. Šveicarijoje išbuvo nuo 1971 m. pradžios kelis mėnesius. Visas išlaidas padengė jį siuntęs universitetas. Sio metu dr. Saulius Kizis atlieka medicinos praktiką Hamiltono Sv. Juozapo ligoninėje.

Lietuvių visuomenei brangus kiekvienas doras, darbus, o ypač augštuosius mokslus baigęs lietuvis, kaip šiuo atveju — dr. Saulius Kizis. Ypač malonu sveikinti naująjį daktarą Saulių dėlto, kad jis visuomet buvo, kiek laikus leido, su lietuviais, sielosi ju reikalais, išmoko lietuvių kalbą ir įsisamono Lietuvos laisvės įealą. Jaunasis daktaras puikiai žino, kodėl jis gimė ne Lietuvoje, bet V. Vokietijoje — tremtinių stovykloje. Jam aišku, kodėl tėvai turėjo bėgti iš rusų okupuotos Lietuvos ir viską palikti maskvinams komunistams.

Dr. Saulius Kizis buvo uolus ir veiklus ateitininkų sąjungos narys Detroito. Deja, truko laiko plačiau pasireikšti kitose organizacijose bei draugijose. Dvylika metų atidavus anglų kalba dėstomiesiems mokslams, kaikada jam pritrūsta lietuviškų žodžių, bet šias spragas jis žada pašalinti ir pasigilinti lietuvių kalboje, nes, įdomi, ir mūsų tautą atėjusi iš gilios istorinės senovės.

Idomu buvo išgirsti dr. Sauliaus tėvo trumpą pareiškimą apie savo sūnų: "Man teko visą gyvenimą nuo pat Sauliaus vaikystės vis pamokslauti, mokyti, nurodinti dorovės ir lietuvių kelius, kad Saulius nenuklystų į pašales. Esu nekartą sakęs, kad nustosiu pamokslavęs tik tuomet, kai Saulius bus mokslo daktaras..." Dabar atėjo laikas vykdyti savo pasižadėjimą — daugiau nebe pamokslauti.

Jolanda ir Mykolas Kiziai dr. Sauliaus tėvai, yra veiklus visuomenininkai, spaudos rėmėjai ir kultūrininkai. Jie žinomi ne tik Windsor, bet ir Detroito. Be jų neapsieina jokio svarbesni pareigai. Jie perka beveik visas naujas išsėnaitusias lietuviškas knygas. Jų rūpesčiu ruošiamas Windsor meno parodos. Jie yra keliolikos lietuviškų laikraščių prenumeratoriai ir skaitytojai.

VI. Mingėla

PER SPAUDĄ I LIETUVOS LAISVE, O LAISVEJE TIKROJI SPAUDA!

HAMILTONO LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS "TALKA"

21 Main St. East, kamb. 203, tel. 528-0511

Darbo valandos:	Mokame už:
pirmadieniais 9.30 — 5 v. p.p.	depozitus 5%
antradieniais 9.30 — 5 v. p.p.	šėrus ir sutapas 6%
trečiadieniais 9.30 — 5 v. p.p.	už vienu metų terminuotus indėlius 6½%
ketvirtadieniais 9.30 — 5 v. p.p.	ir virš \$10.000 — 3 metams 7%
penktadieniais 9.30 — 8 v. vak.	Duodame: asmenines paskolas iš 10% nekiln. turto paskolas iš 8½%
šeštadieniais 9.00 — 1 v. p.p.	

Liepos ir rugpjūčio mėnesiais šeštadieniais "Talka" uždaryta.

Nemokama gyvybės ir asm. paskolų drauda. Nemokamas pilnas čekių patarnavimas. Parduodame "American Travelers" čekius. Užtikrintas indėlių saugumas. Kapitalas — virš \$2.500.000.

KNIGHT RADIO & TELEVISION
SALES & SERVICE

168 Locke St. S., Hamilton, Ont.

Tel. 522-5028

ATSTOVAUJAM PHILIPS, WESTINGHOUSE & ZENITH BENDROVEMS
Savininkas ALGIS (AL) PILYPAITIS

SVIEŽIA MESA — DESROS — SKANUMYNAI

R. Denninger Limited

284-288 King St. E. — 528-8468 — 740 Upper James St. — 389-4113
Hamilton — Ontario Nemokamos autoaikštės

LIETUVIAI PASAULYJE

J. A. Vaistysbės

LIETUVIŲ DIENA, 57-ji iš eilės, rengiama Lakewood Parke, Pa., rugpjūčio 15, sekmadienį, 3 v.p.p. Lietuviškos pamaldos bus šiluvos Marijos šventovėje Malzeville Gilberton, Pa., 10.30 v.r. Šventėje dalyvaus vysk. V. Brizys, A. Matuliaitė-Zerr iš Filadelfijos ir kt. Tėvai pranciškonai atvyks su lietuviškom knygom ir plokštelėm. Apylinkės kunigai kviečia visus tautiečius dalyvauti Lietuvių Dievoje ir prateisti senųjų tautiečių pradėta gražią tradiciją.

AMERIKOS LIETUVIŲ INŽINIERIŲ IR ARCHITEKTŲ SĄJUNGA — ALIAS centro valdyba pavedė archit. A. Kereliui sudaryti konkurso komisiją, kuri paruoš taisykles numatytam konkurso objektui. Premijoms išš valdyba tikisi iš mecenatų. Aptartas PLIAS ir ALIAS centrinių organų sujungimo planas, kurį paruošė inž. J. V. Danys Otavoje. Pagal jį ALIAS c. v-ba eitių ir PLIAS valdybos pareigas. Numatyta premijuoti geriausius "Technikos žodžio" straipsnius. Įvertins skaitytojų balsavimu. Atsiradus kaitur sunkumų gauti profesinius darbus, centro valdyba paskyrė inž. Vyt. Tamošaitį (4221 Newdale Dr., Los Angeles, Calif. 90027, USA) koordinuoti darbų suradimui bei palaikyti ryšius su atitinkamais skyrių atstovais. Stengiamasi įjungti savo sąjungon baigusius ar bebaigiančius profesionalus. Inž. Alf. Juodikis rengia ALIAS veiklos brošiūrą po įvairias vietas išsiblaškiusių narių informacijai. Skyriai kviečiami steigti spaudos sekcijas bei telti medžiagą "Technikos žodžiui". Centro valdyba papildyta nauju nariu — dr. A. Avizienis įėjo kaip Los Angeles ALIAS skyriaus pirmininkas. Jam pavesta atstovauti ALIAS mokslo akademijai steigti komitetą.

"TWIN CIRCLE", katalikų savaitraštis, liepos 18 d. laidoje gana daug dėmesio skyrė pavergtoms tautoms ir Lietuvai. Kun. D. Lyons, SJ, vienas jo redaktorių, parašė straipsnį "The people are the captives", kuriame ypač pabrėžiamas Baltijos valstybių likimas. Autorius primena amerikiečius, esą nėra reikalo matyti komunistus kiekvienių palovė, bet negalima jų ir nuvertinti bei manyti, kad jie negali įsitaisyti JAV augstose valdžios vietose — valstybės departamente, CBS televizijoje ir "New York Times" dienraštyje. Be to, tame pačiame savaitrašio numeryje įdėtas Leonardo Valiuko straipsnis "Will America act to free Baltic states from Reds?" Jame primenama kongreso 416 rezoliucija, skatinanti JAV vyriausybę perkelti Baltijos kraštų bylą į Jungt. Tautas.

AMERIKOS LIETUVIŲ KUNIGŲ VIENYBĖS seimas bus rugpjūčio 25-26 d.d. pas Tėvus marijonus Marianopolis, Thompson, Conn. Bus renkama Kunigų Vienybės naujojo centro valdyba, svarstomi aktualūs klausimai. Juos referuoti sutiko kun. Kazimieras Pugevičius, kun. dr. Zenonas Smilga, kun. dr. Antanas Paškus ir prof. Jokūbas Stukas. Seime dalyvaus ir vysk. V. Brizys.

VASINGTONO PAS TEVUS atostogavo mons. Audrys Bačkis, Vatikano diplomatas, dirbęs Costa Ricos, Filipinose, Turkijoje ir Sirijoje. Nuo 1970 m. rudens mons. A. Bačkis yra Vatikano delegatoriaus sekretorius Nigerijoje, Lagos mieste. Svečias iš Afrikos lankėsi ir kituose JAV miestuose. Brooklyn buvo užsėkęs "Darbininko" redakciją.

P. X. ROMANA SUVAŽIAVIME Sveicarijoje JAV ir Kanados Studentų Ateitininkų Sąjungai atstovavo čikagiečiai Laima Nalnytė ir Jurgis Oniūnas. Su kitiis suvažiavimo dalyviais jie buvo nuvykę į Vatikaną, kur juos specialioje audijencijoje priėmė popiežius Paulius VI. Jie taipgi dalyvavo V. Vokietijoje surengtoje Europos lietuvių studijų savaitėje.

SIDABRINĖ KUNIGYSTĖS SUKAKTI rugpjūčio 1 d. koncelebracijomis Mišiomis Kennebunkpunte atžymėjo tris pranciškonai — kun. Jonas Dyburys, kun. Kęstutis Butkus ir kun. Steponas Ropolas. Visi trys šiuo metu gyvena Kennebunkpunte vienuolyne. Pranciškonų gimnazijoje kun. J. Dyburys yra dėstęs vokiečių ir lotynų kalbas. Kun. K. Butkus ir lietuvių kalbą išvertė Emile Guerry knyga "Pilnutinis Kristus". Kun. S. Ropolas yra dirbęs pastoracinį darbą Kanadoje, buvęs provincijolo sekretoriumi ir vienuolijos ekonomu.

OMAHOS VOKIEČIŲ LAIKRAŠTIS "Volkszeitung Tribune" liūdnų jū birželio įvykių proga paskelbė platų rašinį apie Lietuvos, Latvijos ir Estijos kančias sovietinėje vergijoje, gyventojų trimėjimus bei sunižinimą. Gana plačiai aprašyta dabartinė Baltijos kraštų būklė.

LOS ANGELES KTVV TELEVIZIJA STOTIES žinių pranešėjas ir komentatorius George Putnam dažnai prabyla Lietuvos ir kitų Baltijos kraštų laisvės klausimu. Birželio 15 d. jis padarė specialų įvadą "One Reporter's Opinion", pasinaudodamas LB Santa Monica apylinkės valdybos parūpinta medžiaga. Apibūdines garbingas Lietuvos praeitį ir dabartines jos kančias, jis ragino JAV vyriausybę Baltijos kraštų klausimą iškelti Jungtinėse Tautos. Padėkos laiškus jam galima siųsti šio adresu: Mr. George Putnam, KTVV — Channel 11, 5746 Sunset Blvd., Los Angeles, Cal. 90028.

LIETUVIŲ FRONTO BICIULIŲ studijų ir poliso savaitė šiemet bus Dainavoje rugpjūčio 8-15 d.d. Dalyvių registruoja J. Mikonis, 24529 Chardon Rd., Cleveland, Ohio 44143.

Argentina

ALFREDAS DULKĖ, La Platos universiteto inžinerijos fakulteto psichologinio kurso studentas, liepos 8 d. sukurė lietuvišką šeimos židinį su Argentinos Lietuvių Centro jaunimo veikėja Ester Butkute. Jaunosios tėvai Rikardas ir Elzė Butkai išaugia, kad ir antroji jų dukra ištekė už lietuvių. Jaunojo tėvai Pranas ir Ona Dulks yra "Nemuno" draugijos veiklus nariai. Liepos 16 d. San Jose de Calazans bažnyčioje suleista antroji lietuvių pora — Chrysler automobilį braižybės skyriaus viršininkas inž. Petras Bačkis ir Lydija Chmieliauskaitė.

BUENOS AIRES LIGONINĖJE padaryta pakartotinė operacija Vytautui Maleiui. Ligonis baigia sveikėti Adroge vasarnamyje, prižiūrimas dukros.

Australija

A. A. ANTANO KRAUSO mirties metinių proga Melbourne Mišias atlaikė lietuvių kapelionas kun. Pr. Vaseris. Dalyvaujant velionies artimiesiems ir bičiuliams, po pamaldų jis pašventino antkapį vietinėse kapinėse, sukurta pagal Viktoro Savicko projektą.

KUN. LAURYNAS KEMESIS, Pertho lietuvių parapijos klebonas, buvo paskirtas katalikų jūrininkų kapelionu Freemantele uoste.

Italija

SV. KAZIMIERO KOLEGIJA Romoje aplankė VLIKO pirm. dr. J. K. Valiūnas ir atostogaujančios mons. A. Bačkis, nunciatūros I sekr. Nigerijos sostinėje Lagos.

SV. PETRO BAZILIKOS koplyčioje mons. Antanas Jonušas sutokė čikagiečius Algį F. Biliūną ir Catileen Bouers. Abu jie yra baigę Lojolos universitetą. Po Mišių visi su tuoktūvių dalyviai aplankė Lietuvos kankinių koplyčią ir ten pasimeldė prie Ausros Vartų Marijos paveikslą.

POPULIARUS KATALIKŲ SAVAITRAŠTIS "Dallo Scoglio di S. Rita" trijuose puslapiuose nušvietė dabartinę Baltijos kraštų religinę būklę sovietinėje okupacijoje. Rašiusi iliustratos Vilniuje sandėliu paverstos Sv. Mykolo bažnyčios nuotrauka.

Prancūzija

PARYŽIAUS ŽURNALAS "L'EX-PRESS" paskelbė pasikalbėjimą su Izraelio vykančiomis sovietinių filmų režiūrom Jėfimu Savela, kurio vertimą paskelbė "Dirva". Kartu su kitiis žydais jis yra dalyvavęs protesto streike Maskvos augščiausiojo sovietinio rūmose, reikalaujamas vizos Izraelin. Pokario metais jam yra teke dirbti žurnalistinį darbą sovietų okup. Lietuvoje — redaguoti žemės ūkio skyrių "Komjaunimo Tiesoje". Prancūzams skaitytojams Lietuva jis pavadino rusiška Vendee, primindamas dėl religijos persekiojimo Prancūzijoje įvykusį Vendee sukilimą prieš revoliucinius krie. Iki 1951 m. lietuvių kovoję miškuose prie okupantų, kurie iš jų atėmė žemę kolchozams. Pasak J. Savelos, baltų ir didelių nuostolių turėjo abi pusės. Jam pačiam reikėdavo stiprios karių apsaugos, kai tekdamo lankytis kolchozuose. Pirmoji tada J. Savelos išmoka lietuviška frazė buvo visur laisvės kovotojų rašomas šūkis: "Šalin rusų okupantą!" Stalino įsakymu pusė Lietuvos gyventojų atsidūrė Sibire, kur krasnojarsko rajonas buvo pradedtas vadinti "mažąja Lietuva". Tais laikais Lietuva Kremlius buvo laikoma uždara zona, kad būtų lengviau nusiųpti lietuvių pasipriešinimą nuo kitų Sovietų Sąjungos gyventojų. J. Savelos teigimu, antisemitizmas Lietuvoje esąs labai nežymus. Jeigu jam teko jausti lietuvių neapykantą, tai tik dėl darbo okupantams.

KUN. J. PETROSIUS viešėjo pas Roueno lietuvius ir, atlaikęs pamaldas, pašventino Omonville bažnyčią, kurioje palaidotos a.a. Felicijos Vaglytės-Leger antkapio lentele, kurią iš Lietuvos buvo atvežusi Vilniuje motina lankiusi PLB Rouen apylinkės pirm. O. Gecaitė-Peruche. Lietuvių susibūrimas užbaigtas bendrais pietumis. Jų metu aptarti lietuvių teisių gyvimo klausimai, padainuota, įslygtas spaudos ir tautinių ženkliukų.

Vokietija

DR. JONAS GRINTUS Miunchene buvo sunegalavęs — dalinis paralyšis palietė dešinę veido pusę, bet pamazą taisosi ir vėl žada grįžti į visuomeninę veiklą.

EGLE PAULIUKONYTĖ, Amerikos lietuvių iš Worcester, Mass., sekančias mokslo metais sutiko mokytojauti Vasario 16 gimnazijoje.

VOKIETIJOJE TOBULINASI seselė M. Clementa, Čikagos Marijos augštesniosios mokyklos prancūzų ir vokiečių kalbų dėstytoja. Šiam tikslui ji yra gavusi Fulbrighto stipendiją. Po trumpo kurso Goethes universitete ir Triere numato aplankyti Berlyną ir kitus V. Vokietijos miestus.

VOKIETIJOS LIETUVIŲ BENDRUOMENĖS tūkstanttojų nariu buvo įrašytas Hannoverje gyvenęs Vytautas Ramanaukas. Ši apylinkė dabar turi 21 narį.

Pokalbis su poezijos laureatu ir redaktorium Kaziu Bradūnu

JUOZAS PRUNSKIS

Vienas iš pirmųjų mūsų rašytojų ir kultūrininkų yra Kazys Bradūnas, gausiai skėjęs premijas už savo eilėraščių rinkinius. Jis daugelį metų, kad savo poezijoje turi gilią, lietuvių širdiai mielą, mintį, įvilkta į dailaus žodžio formą, kuri išsiringa savo naujumu ir kartu nenutolstanti nuo klasiškų bruožų.

Būdamas kūrėjas, jis kartu ir gabus redaktorius, visą savo kūrybingo gyvenimo laikotarpį susijęs su kultūros žurnalu, prie kurio, antologijų redagavimu. Ir čia jis pažangus, įsiekęs naujų kūrybos prosvaičių, besistengias išskirti naujas jėgas, globojas jaunus talentus, kaip tai matyti iš dabar jo redaguojamo "Draugo" kultūrinio priedo.

Jis uoliai seka visas naujas apraškas lietuvių kūrybos pasaulyje išeivijoje ir už geležinės uždangos. Net ir ten, už geležinės uždangos, juo domimasi, įsiekoma jo poezijos knygų... Pateikėme jam eilę klausimų, kuriuos jis čia atsako.

— Per eilę metų būdamas žurnalų, kultūrinio priedo redaktorium, sekate išeivijos kūrybą, o redaguojamas kapitaliniai veikalai "Lietuvių literatūra svetur" turėjęte progos išanalizuoti mūsų rašytojų skersinį plvį. Koks jums susidarė įspūdis apie mūsų išeivijos kūrybinį - literatūrinį gyvenimą, turint galvoje prozą ir dramą?

— Mūsų išeiviskoji literatūra ne tik lietuvių, bet ir viso pasaulio literatūrai istorijoje yra, sąklydai, vienintelis — unikuminis reiškinys. Platusne prasme ir tą sąvoką čia galėtumėte tilpti latvių ir estų lygiai gajos literatūros svetur. Tik lenkų 19 šimtmečio išeiviskoji literatūra, su Mickievičium, Slovackiu ir kitais, sukūrusi užsienio lenkų literatūros aukso amžių, galėtų kiek panašėti į šiandieninę, laisvuosius Vakarų begyvuojančią baltiečių literatūrą situaciją bei reikšmę. Tačiau mūsų šio laikmečio b e n a m e literatūra už anuometinę lenkų yra kur kas kompaktiškesnė viso kerio prasmė. Bet ir nuo tėvynės okupanto kur kas labiau atitverta negu anuometinė Mickievičiaus ir kitų kūryba.

Anų laikų Lenkijoje tiesiog vargu ar buvo galima rasti šviesesnę pastogę, kurios knygu lentynose nesipukuotų Mickievičiaus, Slovackio ir kitų išeiviskųjų raštų tomų. O kiek šiandien tėvynėje jūs šitaip pamatysite Aisčio, Brazdžionio, Jankaus, Radausko, Niliūno, Nagio, Landsbergio ir kitų knygų? Jų tenai nėra, nes spaudos draudimas XX amžiuje yra kur kas rafinuotesnis ir planingesnis už ankstesnį mūravojinį, nesgi tie patys draudimai vykdytojai yra jau pakankamai išgyvenę į savo amatą — turi šimtmetinį patyrimą.

Zinoma, tokioje situacijoje kurti išeivijos rašytojai nėra lengva duona. Jis čia, sėdamasis iš viso pasaulio ir savo tautos kūrybinių versmų gėlmės, rašo sąviesiems, serga savo tautos rūpesčiais, dreba dėl jos likimo ir kultūrinės raidos lygio. Bet jo raštams keliai tėvynės okupanto aklinai užtverti. O išeivijoje tiek vyresnieji, tiek jaunimas reikia mėsio dėmesio lietuviškajai knygai nerodo, čiuoždami tik miesčio niško lėktumo ledu. Išeivijos literatūrinė situacija grynai aplinkybine prasme nepavydėtina. Bet vis dėlto mūsų laisvoji literatūra yra gyva ir kūrybinga. O sunkios, benamiškos sąlygos yra čionykštės mūsų literatūros ne tik nelaimė, bet ir tragiškoji jos didybė.

— Džiaugiamės jūsų laimėtają premiją už poezijos knygą "Donelaičio kapas". Kas jus paskatino šiuos poezijos posmus sukurti, kaip vyko kūrybos darbas, kokias idėjas siekėte šiame veikalė išskirti?

— Paskatino turbūt pats Donelaitis. Man jis buvo visada didžiausias poetas, koki tik amžių slinkyje lietuvių literatūra yra turėjusi. O čia jis dar beveik mano gimtinio kampo žmogus, nes per buvusią Vokietijos ir Lietuvos sieną Tolminkiemyje beveik ranka pasiekiamas iš tėviškos kiemo. Nuolat nešiodamas jį mintyje, negalėjau atsispirti pagundai parašyti ką nors su užuominomis į Donelaitį. Taip ir susidėstė ši knyga, kurią, reikia pasakyti, rašiau ilgiausiai iš visų dešimties savo knygų, sąžiningiau negu kitoms atrinkdamas ir žodį, tiesiogiau stengdamasis išsakyti mintį ir lyg muzikinės simfonijos kompozicijai visas keturias knygos dalis surišti laiku nuo laiko išnyrančią donelaitinės temos jungtimi.

Idėjiniai knygos akcentai yra gana daugiropi. Vienas iš ryškesniųjų galėtų būti ir pakartotinis potekstinis priminimas, kad mes čia nesumulktume ir dvasioje nesubagėtume, kad

rūpintumės daugiau tokiomis dalykais, kurie ir kape pasilieka amžinai gyvi, kaip ir toji paties Donelaičio kūryba, metai po metų vis labiau gyvejanti, tiesiog lyg trykštanti iš jo vos besurandamo kapo.

— Kaip poetui, jums tenka arčiau sekti išeivijos poetinę kūrybą. Lietuviuose lyrika, apskritai poezija, daugeliu atvejų net ir pirmavo prieš prozą. Ar ji ir išeivijoje pasilieka taip pat stipri? Kiek žinome, jūs dar redaguojate išeivijos poezijos antologiją. Taigi, turite progą šį kūrybos žanrą pagrįdinai pažinti. Kokį įspūdį susidarėte?

"Draugo" kultūrinio priedo redaktorius poetas Kazys Bradūnas redaktoriui Juozas Prunskis. Nuostr. K. J. Prunskio

— Jūsų minėtą išeiviskosios poezijos antologiją tik baigęs redaguoti ir atidavęs spausuvei, galia su dideliu tikrumu tvirtinti, kad per 25 pastaruosius metus išeivijoje yra sukaupias toks didelis lietuvių poezijos lobis, kad panašus tokiu, palyginti trumpu laikotarpiu, gana retai pasitaiko ir gimtojoje tėvų kalbos žemėje. O šios poezijos nutylėjimas ir slėpimas nuo skaitytojo okupuotoje Lietuvoje yra tiesiog barbariškas nusikaltimas XX amžiuje, kuris kada nors, kaip kurjuzas, bus minimas lietuvių literatūros istorijoje.

Bent ligi šiol čionykštės mūsų poezijos kreivė vis dar kilo augtyn. Ar ji ir toliau kils? Klausimas labai bauginantis ir sunkiai atsakomas vien dėlto, kad vyresnieji poetai jau vis eis savo gyvenimo saulėlydžio kryptimi, o ar jų vieton ateis jaunieji?

Eiliuojančio jaunimo dar turime. Iš karto, žiūrėk, vienas kitas jau teikia vilčių, jau gražiai pasireiškia, bet ir vėl kažkur dingsta nesurandamai. Ji čionykštės mūsų poezijos kreivės kryptis augstyn ar žemyn priklausys nuo tų pačių jaunųjų, pareis nuo to, kaip jie pažiūrės į poezijos rašymą: ar tik kaip į vieną ir trumpą savo jaunystės nuotyki, ar kaip į viso savo gyvenimo auką.

— Išleisti lietuvišką dailiosios literatūros knygą išeivijoje, atrod, sąlygos sunkėja. Ka reikėtų šioje srityje daryti? Ar negalėtų čia daugiau savo puslapius atverti periodinė spauda uoliesniu recenzijų, kritikų spausdinimu, dailiosios literatūros gausnių gabalų pateikimu?

— Aš manyčiau, kad mūsųose nėra pati svarbiausia problema knygos išleidimas ir dėmesys jai spaudoje. Ir knygų dar pakankamai išleidžiama ir spaudoje joms akcentuoti vietos nesigailima. Turime dar ir aktyvių leidyklių ir šiaip pavienių mecenatų, kurie gerai knygai visada dar atveria kelius į skaitytoją. Liūdniausia yra tai, kad trūksta pačių skaitytojų. O juk tikram rašytojui, ne grafomanui, pats svarbiausias dalykas ne knyga išleisti, bet tai, kad ji išleista rastų jos laukianti, dvasioje gyva žmogų. O tokių gyvųjų mes vis mažiau ir mažiau turime. Čionykštė mūsų išeiviskai visuomenei vis labiau gaudant tiktai vienadienius, nukultūrijimą liudijančius, pigius blizgius. Gi nekartą ir literatūros ūgis priklauso nuo ja besinaudojančios visuomenės kultūrinio lygio. Didelio kultūrinio intereso gražinimas čionykštė mūsų bendruomenei būtų pats tikras literatūrinės dabarties ir ateities laidas.

— Sekate ir dailiąją kūrybą Lietuvoje. Kaip stiprus ten talentai ir kaip jie gali pasireikšti laivrodams, slegiami partijos cenzūros ir valstybinių leidyklų monopolio?

— Nėra abejonės, kad okupuotoje Lietuvoje netrūksta didelio talento rašytojų, subrendusių jau pokario dešimtmėčiais. Jiems dirvą ir palankia vystymosi aplinką paruošė pati tauta, savo išlikimą užtikrindama tiesios milžiniškos kultūrinės krypties pastangomis. Ir visi tie talentai ten prasiskleidę dar

ryškesnėmis spalvomis, jeigu netrūktų kiekvienai didžiai literatūrai būtinos laisvės. Dabar nekartą tiesiogiai ama gaudamas vieną ar kitą ten išleista knyga, pradžioje nudžiungti rašytojo užmojo platumu, nauju ir autentišku požiūriu į temą, bet dažnai nuo knygos pusės autorius lyg ir išsigąsta parodytos pradžioje drąsos ir už ją į pabaigą jau pradeda kompensuoti partijos nuomonės ir partijos linijos įsisavinimu. Ir darosi liūdna, kai matai ne vien apgautą skaitytoją, bet jauti ir išprievartautą rašytoją.

— Siemet sueina 20 metų, kai buvo išleista jūsų suredaguota naujosios lietuvių poezijos antologija "Zemė". Kaip šiandien, jau iš laiko perspektyvos, žiūrėte į tą ano meto jūsų ir kitų bendrininkų žygį?

— Įvairiomis prasmėmis aną užmojų ir jo rezultata tebevertina šiandien kiti — tikrieji mūsų literatūros ir jos istorinės raidos specialistai, literatūros mokslo "rabinai". Man pačiam, o turbūt ir kitiems žemininkams šiandien yra vien be galo malonu prisiminti aną polėkiską, bet ir rimtą mūsų jaunystės nuotyki, pagimdžiusį lietuvių literatūrai žemininkų sąvoką. Šiandien jau beveik nostalgikai aussyse skamba ir anas tomis dienomis mūsų adresu toks įprastas "jaunųjų poetų" vardas, nors visi jau turėjome apie 30. Zinoma, tai buvo dar "žalia jaunystė", lyginant su faktu, kad šiandien tie patys žemininkai esame persirite jau per 50.

Užskleidžiant šį pokalbį, belieka palinkėti "Donelaičio kapo" autoriui ir laureatui tvirtai stovėti lietuviškosios poezijos plotuose, nesukasdienėti ir gelmių žodžių kitus gaivinti.

Eilėraščių iš okupuotos Lietuvos

Kristalinė vazelė

Aš glostau tave slidžių žalių

Taip pat, kaip prieš daugel

metų.

Tik nežinau ko širdį gelia

Nuo šio švelnaus žiedelio

kapo...

Tik nežinau ko verkia akys,

Kai tave šaltą glamonėju.

Lygiai tokių šiandien, kaip

tasik,

Kada dar tėviškę turėjau.

Kada šiltais laukų takeliais

Parbėgdavau basa į kletį,

Parnesdama margą žiedelį

Tau papuosti ir kvepėti.

(Tėviškė per karą sudegė, paliko tik ta viena vazelė) 1965

Atsiųsta paminėti

Aidai, 1971 m. 6 nr. Pagrindiniai straipsniai skirti 1941 m. lietuvių sukilimui apžvelgti. Ilustruotas dail. J. Bakio kūrinių nuotraukomis. Redaktorius dr. J. Girnius, 27 Juliete St., Boston, Mass. 02122, USA.

Karys, pasaulio lietuvių karių vėtarų mėnesinis žurnalas. 1971 m. 6 nr. Redaktorius Zigmars Raulinaitis, 916 Willoughby Ave., Brooklyn, N. Y. 11221, USA.

Rašytoja Jieva Simonaitė, gyvenanti okupuotoje Lietuvoje, tebekuria. Ji baigia rašyti romaną "Paskutinė Kūnelio kelionė". Deja, ir ji neišvengė pasmerkimo komunistam

"Nardžio pulkas" - knyga vaikams

ALGIRDAS GUSTAITIS

Neseniai vienas tėvas paskelbė laišku, kuriuo užtikrino, esą tėvą išpirks vaikams išleistas knygas bematant. Girdi, tegu tik rašytojai parašo — atsisiras leidėjas, o tėvai tuoj išgrobstys savo vaikučiams.

Nežinau kur gyvena tasai tėvas, bet nesunku patikrinti, kad lietuviškos knygos vaikams nėra taip greit išperkamos. Dažnai kai jos trinasi, netgi pelija sandėliuose po keletą metų. Drašiai galima teigti, jei būtų taip žavų, kaip anas tėvas rašė, tai lietuvių rašytojai galėtų padvigubinti savo kūrybą jaunimėliui. Čia ne parašymo keblumas, bet leidyklių elgetiškas ir perdaug bukas daugelio tėvų apsilėidimas. Kiti varto, varto rankose poros dolerių knygutę, klausinėja pašaliečių nuomones, kol pasiryžta nupirkti. Zinau turtinę "dypukų" tėvų, netgi uždribančių po šimtą tūkstančių dolerių ar daugiau į metus (profesiją jau žinome), kurie prisigriūde amerikietišku knygų jaunimui, bet neturi nė vienos lietuviškos savo augantiems vaikučiams!

Noriu pristatyti vertingą jaunimui knygą "Nardžio pulkas", parašytą žinomos rašytojos, kuri prisidėjęs Balės Vaivorytės slapyvardžiu. Kadangi jos slapyvardis atidengetas Lietuvių Enciklopedijos XXI t. 189 psl., tai galima pasakyti, jog tai Petronėlė Orinitaitė.

Knyga išleista 1962 m., bet ją tik dabar, 1971 m. birželio mėnesi, radau progos perskaityti. Ji man patiko. Tegū tėvai patikrina, ar jų vaikai turi ja savo bibliotekėlėse ir ar dar galima gauti pas knygų platintojus bei leidėją.

Nardis — berniuko pavardė. Pulkas — vaikų būrelis, kuriems jis turi įtakos, vadovauja. Autorė apdovanoja ir vartoja nepaprastai turtinę žodyną. Kad ir pacituotose dviejose sakiniuose yra keletas nevisiems žinomų žodžių. Knygos galė per penkis puslapius paskelbti rečiau vartojamų žodžių paaiškinimai, bet nevisi žodžiai tenai randami. Pirmajame knygos puslapyje, kuris yra numeruotas septintuoju, gali prisieiti pasitikrinti žodžius brazdindami, š v a r p l e t a. Jų paaiškinimuose nėra. Matyt, autoriė atrodė visai paprastai. Ir ką tik cituotos ištraukos nerasia paaiškinimų žodžiams s v o č i a, k u k u l a i c i a i, s u t r e š t a, l y g u t. Tai gera paskata mūsų kalbininkams susidomėti Petronėlės Orinitaitės raštais, jos raštų žodgingumu, turtinumu, sodrumu, vaizdingumu. Nedaug lietuvių rašytojų turi tokį spalvingą žodyną. Skaitytojams argi reikės pasipildyti "virtuvine" kalba, kokia bemaž daugelis užsieniuose gyvenančių tebesiverčia.

Vaikus, manau, verta nuo mažumės mokyti literatūrinę bei retesnių žodžių, ne vien "stalas", "gatvė" (ne strytsas), "namas", "knyga" ir t. t. Tegū jie pažįsta lietuvių kalbos nepaprastą turtinumą, tepalygina su kita svetima kalba (angliu, ispanu, vokiečiu) ir tuoj pamatys, kad kitos svetimos kalbos neturės tinkamų atitikmenų.

"Nardžio pulke" Balė Vaivorytė pasigėrėtinu psichologiskumu nagrinėja pradinės mokyklos berniuką Nardį ir nemažą dalį jo aplinkos. Tokia literatūrinė tapyba išryškinti raštai turi kur kas gilesnį vaidmenį nei iš paviršiaus gali atrodyti. Juose galima rasti tautos charakteristikos, šiuo atveju kaimiečių psichologijos, tegul ir vaikų aprašyme. Vaikai bus tėvai. Jų tėvai dar taip neseniai buvo tokie pat vaikai. Vaikų geroji literatūra, kaip Balės Vaivorytės knygoje, nepriklausomybės laikais augusios kartos analizės gausu.

Balės Vaivorytės raštais reikia puošti mūsų jaunimui leidžiamus vadovėlius. Kiekvieną aprašymą galima naudoti. Juose yra tikro lietuviuko ir lietuvių tės galvojimo, veikimo, būdo, sąmojais gabalėlių.

Pasakojimai "Talka", "Katinas", "Nebyliukas", "Lieptas", "Jonutės nuodėmės" atrodo iškilūs. Juose nuo pradžios iki pabaigos gausu gerio, meilės, noro būti geru vaiku, mergaite. Net sunkiai sprendžiamas apsakymas "Regina" turi įtikinančią užbaigą, visiems tinkančią.

Balė Vaivorytė, NARDŽIO PULKAS. Ilustruota 160 psl. Knyga jaunimui. Nedidelio formato, kietais viršeliais, kaina 2 dol. Saleziečių spaustuvė, Italija. 1962 m.

KULTŪRINĖJE VEIKLOJE

OKUPUOTOJ LIETUVOJ

KAZIO BRADŪNO redaguota išeivijos lietuvių poezijos antologija jau renkama Čikagoje, "Draugo" spaustuvėje. Leidėjas — "Ateitis". Knygon įtraukta apie 60 autorių, pradedant Mykolu Vaituku, Kleofu Jurgelioniu ir baigiant jau išeivijoje gimusia jauniausiąja poetę karta. Įvada rašo Ohio valstijos Oberlingo kolegijos prof. dr. V. Skrupskelytė. Antologija skaitytojus turėtų pasiekti 1971 m. pabaigoje.

ČIKAGOS KULTŪRINIŲ IVYKIŲ mėnesinis žurnalas "The Chicago Guide" liepos laidoje šešis puslapius paskyrė Algirdo Grigaičio devyniom meninim nuotraukom. Žurnalo dėmesį turbūt atkreipė birželio mėnesio Čiurionio Galerijoje surengta A. Grigaičio nuotraukų paroda. "The Chicago Guide" kiekvienoje savo laidoje skaitytojus supažindina su kurio nors pasižymėti spėjusiu fotografu.

JAV BIBLIOTEKINIŲ DRAUGIJOS biuletenis "The Booklist" liepos 1 d. paskelbė nemažą lietuviškų knygų sąrašą, kurį paruošė Galia Zilionis, dirbanti Niujorko Donell svetimų kalbų literatūros bibliotekoje. Knygų pavadinimai pateikti lietuviškai, jų apibūdinimas — angliskai. Draugijos adresas: 50 East Huron St., Chicago, Ill. 60611.

ČIKAGIETĖ DAIL. BRONĖ JAMEIKIENE dalyvavo Havajuose šešias savaites trukusiame Azijos tautų kultūros ir meno seminare, kurį surengė Honolulu universitetas. Ji taipgi yra įsijungusi į 43-jų dailininkų kilnojama parodą "Signs in Cloth 71" su dviem kilimais — "Lietuviškoji Pietas" ir "Sintakojis". Šią parodą jau antrą kartą suorganizavo Čikagos kriščiūniškojo meno sambūris. Ji buvo pradėta Niujorke, perkelta į Vasingtoną, Floridos kurortinį Jacksonville miestelį ir iki 1972 m. sausio vidurio bus pervažėta į visą eilę kitų miestų.

ZEMAIČIŲ KNYGOS MYLETOJŲ ratelis "Gintaras" Australijoje išleido vietinio rašytojo Antonio Skirkos apysakų rinkinį "Ilgiausios taves". Knyga spausdinama Pr. Nagio spaustuvėje Sidnėjėje. Jos aplanką yra sukūręs inž. A. Jakštis. Skaitytojus su autorium supažindins įvadinis Almio Jūragio straipsnis. Paties A. Skirkos teigimu, šis apysakų rinkinys yra tikro gyvenimo ištraukos. 1964 m. jis yra parašęs ir išleides savo pirmąją knygą "Kur bėga Šešupė".

MODERNAUS MENO DRAUGIJOS Melbourne surengtoji tapybos darbų parodą dalyvavo vietiniai dail. Adomas Vingis. Australų dienraščio "The Herald" meno kritikas A. McCulloch, savo recenzijoje jį įtraukė į šios parodos geriausiųjų dailininkų gretas.

VLADO RAMOJAUS knygos rankraštis apie Lietuvos kankinius jau įteiktas vysk. V. Brizgiui Čikagoje. Stambiam veikalė, kurį išleis Lietuvių Religinė Salpa, atskleidžiamas 800 Lietuvoje 1944 m. pasilikusių kunigų likimas, kompartijos vykdytas religijos persekiojimas. "Katakombų Bažnyčios" skyrius liudininkų pasakojimais ir laisvų ištraukomis skaitytojus nukels į Sibirą, kur anglių kasyklose buvo įsteigti lietuvių tremtinių parapijos. Po Stalino mirties jos išsikėlė į žemės paviršių, bet buvo užgniaužtos naujųjų diktatorių — N. Chruščiovo ir L. Brežnevo. Knygos puslapiuose taipgi atskleidžiamos lietuvių misijonierių kunigų slaptos kelionės po Sibirą bei kitas Sovietų Sąjungos sritis. Įvykių raida siekia dabartines dėtis — pernai Molėtuose įvykusį kun. A. Šeškevičiaus teismą. Šią iliustruotą knygą numatoma išleisti ir kitomis kalbomis.

MARINE STUDIES KOLEGIJOS Delaware universitete profesorium paskirtas dr. Vytautas Klemas. Pensilvanijos valstijos Pitsburgo "Ocean Energy Inc." ir Valley Forge "R.S.S. Inc." direktorius. Jis yra baigęs Vokietijos Braunschweigo technikos institutą ir garsųjį Massachusetts technologijos institutą, padaręs keletą išradimų. Nuo 1967 m. dr. V. Klemas yra dirbęs dėstytoju Pensilvanijos valstybiniame universitete.

STEPO ZOBARSKO "Manyland Books" leidykla Niujorke susilaukia vis platesnio pripažinimo. Argentinos ambasadorius Vasingtone ją pakvietė atsiųsti savo leidinių į tarptautinę parodą, kurią rengia Buenos Aires universitetas savo penkiasdešimtmėčio proga. Leidykla taip pat yra gavusi kvietimą dalyvauti ir Turkijos Izmiro miesto tarptautinėje knygų parodoje, kuri bus atidaryta š. m. spalio 15 d. Šių parodų lankytojai turės progą susipažinti su "Manyland Books" anglų kalba išleistais lietuvių raštais. Tokių leidinių sąrašą papildys Vaizganto apysakų rinkinys "Sinn at Easter". Jame bus ir anglų kalbon išverstas "Nebylys". Rusiškai spaudai ir kun. Stasio Ylos kacetinių atsiminimų "Žmonės ir žvėrys dievų miške" angliskasis vertimas "A Priest in Stutthof".

KRIVOLĖS KLUBAS ČIKAGOJE, kuris jungia nepriklaus. Lietuvos buvusius policijos tarnautojus, ruošiasi išleisti atsiminimų ir istorinių duomenų knygą. Redakcinę komisiją sudaro: J. Talalas, P. Dirksis, A. Gintneris, V. Šimkus, B. Macevičius, P. Markūnas ir K. Dirksis. Atsiminimus bei kitą šiam leidiniui tinkamą medžiagą prašoma siųsti komisijai: 4327 So. Artesian Ave., Chicago, Ill. 60632, USA.

VILNIAUS OPEROS TEATRAS

gastroliauo Šiauliuose. Kultūros ir poilsio parko estradoje šiauliečiams buvo parodyti Vytauto Klovos "Pilenai". Spektaklį dirigavo V. Viržonis, pagrindinius vaidmenis atliko solistai — I. Ylienė, I. Jasiūnaitė, H. Zabuļenas, V. Cesas, A. Lietuvinkas ir J. Urevelis.

KLAIPĖDOJE BUVO SURENGTAS liaudies teatrų ir savišveiklinių dramų kolektyvų režisorių seminaras, vadovaujamas Vilniaus dramos teatro rež. A. Lapėno, aktorės K. Kymanaitės, Kauno dramos teatro aktorė A. Macevičiūnaitė, L. Zelčiaus ir dail. J. Surkevičiaus. Seminaro dalyviai buvo supažindinti su režisūros problemomis, sceninės kalbos klausimais, turėjo progą išanalizuoti sekančio sezono veikus.

RASYTOJA JIEVA SIMONAITĖ vasaros atostogų vėl atvyko Priekulėn, kaip ir kiekvienais metais. Vingio gatvėje apsigyvenusia rašytoja dažnai aplanko Klaipėdos literatai. Savo kūrinius jau skaitė kepyklos darbuotoja A. Cesnaitė, buhalterė J. Kėkenė, moksleivė D. Kudžmaite ir kiti pradedantys rašytojai.

VILNIAUS RADJO ir televizijos komitetas supažindino su naujausiais lietuvių kompozitorių pramoginės muzikos kūriniiais. Moderniam šių dienų ritmui atstovavo kompozitorius M. Tamošiūno ir V. Ganellino kūryba, kurią buvo sunku tinkamai išpildyti A. Končiaus diriguojamam lengvosios muzikos orkestrui. Didėnės sėkmės susilaukė liaudiškumo dvelkiančios dainos — B. Gorbulskio "Mergučėlė — ne mergaitė" ir F. Bajoro "Kur tėvelio klėtėlė".

KAUNO RADJO GAMYKLA

"Banga" kasmet rengia naujų dainų konkursus. Sieminiame konkurse "Banga-71" kompoz. V. Kairiūkščio vadovaujama vertintojų komisija nerado I premijos vertos dainos. Antroji premija paskirta kompoz. J. Sidlausko ir neseniai mirusio A. Venclovos dainai "Zalia giria", dainos "Lietuva" teksto autoriė poetė D. Ramoškaitė, trečioji — kompoz. L. Povilaitis ir poeto B. Macevičiaus dainai "Mes nešam planetai jaunystę", kompoz. V. Telksnui už muziką dainai "Senoji ganykla". Konkursines dainas atliko "Bango" choro moterų vokalinis ansamblis ir Rygos radijo gamyklos vyrų choras "Auseklis".

VILNIAUS VYRU CHORO "Varpas" vadovas Adolfas Krugertas savo išpučius iš tarptautinio festivalio Langolene, Britanijoje, paskelbė Vilniaus spaudoje. Jo teigimu, po atvirų dainų vykęs konkursas daugiau priminė kaimo gegužinę, negu rimtas meninių vienetų varžybą. Varpiečiai jėgas išbandė vyru grupėje: "Vyru chorų varžybose dalyvavo 18 kolektyvų. Bent žymiausių Europos chorų, su kuriais anksčiau esame susitikę "Harfos" draugijos surengtame saskrydyje Varšuvoje ar konkurse Italijoje, nebuvo. Su dalyvaujančiais konkurse dainos kolektyvais, mano nuomone, sėkmingai galėjo varžytis ne mažiau kaip dešimt Lietuvos savišveiklinių chorų. Deja, į prizininkų tarpą "Varpas" nepateko. Pirmoji vieta buvo paskirta jaunam Mičigano (JAV) universiteto studentų chorui. Tokia buvo vertinimo komisijos nuomonė. Tačiau moraliai šį nuostolį kompensavo publika. Baigiamajame festivalio koncerte mes, kaip ir kiti kolektyvai, turėjome teisę dainuoti ne daugiau kaip 7 minutes. Tačiau po sudainuotų J. Naujalo — J. Juzeliūno "Lietuva brangi" ir V. Laurušo "Nakties balsų" publika mūsų nepaleido. Dar dainavom Vasiliausko "O, dalelė" ir J. Naujalo "Ant kalno karklai". Ilgai netilvo ovacijos lietuviški dainai. Su didžiausiu pasiekimu taip pat praėjo du mūsų koncertai Langoleno visuomenės ir Londone, kur koncertavome Anglijos sostinės studentų klube kartu su vietos dainininkais..."

V. Kst.

UNITED TRUST

BABY POINT, \$32,900 prašoma kaina. 6 kambarių, atskiras, mūrinis namas su garažu ir privačiu įvažiavimu. Dvi virtuvės, viena atvira skola.

ETOBICOKE, \$3,900 įmokėti. Prašoma kaina — \$26,500. Penkių kambarių, vieno aukšto mūrinis namas su butuku rūšyje. Privatus įvažiavimas ir vieta garažui. Tuojau galima užimti.

DUNDAS - RUNNYMEDE, \$3,900 įmokėti. Krautuvė ir 4 kambarių butas antram aukšte. Mūrinis pastatas su garažu ir įvažiavimu. Viena skola. Tuojau galima užimti. Palikimas.

MARTIN GROVE, \$3,900 įmokėti, 6 kambarių, vieno aukšto, mūrinis (bungalow), su privačiu įvažiavimu ir garažu. Didelė moderni virtuvė ir daug įvairių priedų.

B. SAKALAS

Namų telef. 766-8479

2320 BLOOR ST. WEST

TEL. 762-8255

BLOOR — ROYAL YORK, \$32,500 prašoma kaina. 6 kambarių, vieno aukšto (bungalow) mūrinis namas su garažu ir privačiu įvažiavimu. 6% skola. Graži vieta. Arti susisiekimo.

SWANSEA, \$4,900 įmokėti, 7 kambarių, atskiras, mūrinis namas su garažu ir privačiu įvažiavimu. Gražiai įrengtas rūšys, didelis sodas. Tuojau galima užimti.

LAWRENCE — WESTON, 8 butų gražus mūrinis pastatas su privačiu įvažiavimu ir vieta automobiliams. Visi butai po du miegamuosius. Arti susisiekimo ir krautuvės. Prašoma įmokėti apie \$30,000.

JANE - EGLINTON, \$3,900 įmokėti, 6 kambarių, vienaaukštis (bungalow), mūrinis, su privačiu įvažiavimu ir garažu. Priedo — du kambariai rūšyje. Prašoma kaina \$31,700. Tuojau galima užimti.

PRISIKĖLIMO PARAPIJOS KREDITO KOOPERATYVAS

999 COLLEGE ST., TORONTO 4, TEL. 532-3400

Kasos valandos:

Pirmad. 10-3
Antr. 10-3
Trečiad. uždaryta
Ketvirtad. 10-3
ir 4:30-7
Penktad. 10-3
ir 4:30-8
Šeštad. 9-12
Sekmad. 9:30-1

MOKA:

už term. indėlius 2 metams 7 %
už term. indėlius 1 metams 6½ %
už taupomąsias s-tas (savings) 6 %
už depozitus-čekių s-tas 5½ %

DUODA PASKOLAS:

asmenims — iki \$10.000 8½ %
nekiln. turto — iki \$30.000 8½ %

Nemokamas visų narių gyvybės draudimas pagal santaupe dydį iki \$2.000 ir asmeninių paskolų — iki \$10.000. Parduoame American Express kelionių čekius ir International Money Order — pinigines perlaides. Priimame mokėjimus už nekiln. turto, telefonų, elektrų, vandenį ir dujas. MŪSŲ TIKSLAS — NE PELNAS, BET SAŽINGAS PATARNAVIMAS LIETUVIAMS

PROGRESS

REAL ESTATE LTD.

REALTOR

1072 Bloor St. W.

Tel. 534-9286

BLOOR ST. W. — EAST WALL, arti mokyklų ir susisiekimo, 3 miegamųjų vienaaukštis (bungalow). Gražus poilsio kambarys rūšyje, didelis sklypas. Galima tuoj užimti. Įmokėti apie \$7.000.

HIGH PARK — HUMBERSIDE, atskiras, mūrinis, 8 dideli kambariai, 2 virtuvės, 2 prausyklos. Garažas su geru privačiu įvažiavimu. Namai be skolų, prašo \$31.000.

HIGH PARK BLVD. — PARKSIDE DR., originalus, 12 kambarių dvibutis (duplex). Viskas įrengta atskirai, 2 butai po 3 miegamuosius. Įmokėti \$8.000. Viena skola 10-čiai metų išmokėti.

RONCESVALLES AVE. — GRENADIER RD., 10 kambarių, 3 atskiri butai — 3 virtuvės ir 3 prausyklos. Idealus nuomoti, 4 kambariai pirmame aukšte. Trys garažai, namas be skolų, įmokėti \$10.000.

BLOOR — HIGH PARK AVE., gražus 6 butų namas. Viskas įrengta moderniai, augštos nuomos pajamos. Gera investacija, įmokėti apie \$25-30.000 ir viena atvira skola išmokėjimui.

BLOOR — RUNNYMEDE, krautuvė ir du atskiri butai. Ideali vieta betkokiam verslui. Prašoma kaina \$55.000.

S. JOKUBAITIS

REIKALINGI NAMAI PARDAVIMUI

Tel. 534-9286 — namų: 537-2869

AUTOMASINŲ PARENGIMAS ŽIEMAI, pagrindinis patikrinimas ir sutaisymas, greitas ir sąžiningas patarnavimas.

Bloor Autorite Garage

296 BROCK AVE. (tarp Dundas ir College)

Sav. FRANK PETIT Tel. 531-1305

F. SENKUS REAL ESTATE

1997 Dundas St. W. Tel. 533-4414

DIDŽIAUSIA IR GRAŽIAUSIA KANADOJ SPECIALI EUROPIETISKŲ SKANESTŲ KRAUTUVĖ, TURINTI PUKIAUSIOS KOKYBĖS IR DIDŽIAUSIO PASIRINKIMO KONKURENCINĖS KAINOMIS GAMINIUS

tip-top MEATS

1727 Bloor St. West (Prieš Keele St. požeminio stotį)

YORKDALE SHOPPING CENTRE

Fairview Mall, Sheppard Ave. / Don Valley Parkway

LIETUVIO SAVININKO VAISTINĖ

MARGIS DRUG STORE

JOHN V. MARGIS, Phm. B.

408 Roncesvalles Ave. Tel. 535-1944

Vaistai, kosmetikos prekės, trejos devynerios ir kt.

NEMOKAMAS PRISTATYMAS I NAMUS

EXTRA REALTY LTD.

758 DOVERCOURT RD., TORONTO 4. TEL. LE 1-1161

GEORGIAN BAY (Honey Harbour), 5 kambarių vasarnamis, vandens frontas apie 200 pėdų, laivui garažas, graži vieta, geras žuvasimas. \$2.000 ĮMOKĖTI, 10 akrų geros dirbamos žemės, augšta vieta, ant Nottawasaga upės; gautas leidimas namui statyti; nuo Wasagos 9 mylios.

KIPLING & BURNHAMTHORPE RD., \$10,000 įmokėti, mūro, atskiras, 6 kambarių, baigtas rūšys, vienaaukštis, (bungalow); prašo \$33.900. Gera proga, skubus pardavimas.

J. KUDABA Namų telef. 783-2105

Ateitininkų stovykloje New Wasagoje jaunimas gieda pamaldų metą

SPORTAS

SPORTAS VISUR

Italijoje baigėsi pirmasis Europos jaunų krepšinio turnyras. Į baigėmę pateko Italijos, Jugoslavijos, Sov. Sąjungos ir Ispanijos rinkiniai. I v. laimėjo jugoslaviai, baigminėje kovojė įveikė italus 74-60. Prieš tai jugoslaviai nugalėjo sovietus 67-56.

Iki olimpiniai žaidynių dar ištisi metai, tačiau žaidynių įtampa jaučama ypač lenvojoj atletikoje. Daugiausia aukso šioje srityje laimės amerikiečiai. Tai matyti jau dabar iš naujausių pasekmių. Pvz. P. Matzdorf JAV — Sov. Sąjunga lengv. atletikos rungtyse sutriuškino ilgokai išsilaikiusį rusų V. Brumelio pasaulio rekordą. Jis peršoko 7-64 (2,29 m.). Žaidynių metu žada peršokti 7-7 (2,30 m.). Amerikiečiai daug tikisi iš ilgų nuotolių bėgiko S. Prefontaine. Jis yra tik 20 m. amžiaus, tačiau pasiekė labai puikių pasekmių. Bus rimtas varžovas 5.000 m. bėgime. Amerikos pirmenybėse net du dalyviai pralenkė pasaulio rekordą 440 jardų bėgime: pirmuoju buvo J. Smith, 44,5 sek. — 110 m. kliūtinio bėgimo rekordas 13,2 sek. išsilaikė net 12 metų. Neseniai Rod Milburn jį pagerino iki 13,0 sek.

SPORTAS LIETUVOJ

Baidarinkas V. Česūnas šiuo metu vykstančioje spartakiadoje laimėjo 1000 m. lenktynes ir tapo spartakiados meistriu.

Voroneže vykstančiose jaunųjų lengv. atletikos pirmenybėse gerai pasirodė dvi lietuvaitės. L. Bakelytė toliausiai nuslumė rutulį — 15,27 m. Tai kartu ir naujas Lietuvos mergaičių rekordas. V. Augustinavičiūtė taip pat buvo pirmą kartą į tolį — nušoko 6,25 m.

Spartakiadoje gerai pasirodė rutulio stūmikas R. Plungė. Nors liko antruoju, tačiau pasiekė naują Lietuvos rekordą — 19,54 m. Šioje spartakiadoje ir kiti lengvatlečiai pasiekė gražių pasekmių, nors ir neišsivijo reikšmingų vietų. B. Burakas numetė ietį 78,70 m., P. Simonėlis 5.000 m. nubėgo per 13:36,8, R. Bitė 3.000 m. su kliūtimis bėgime liko antruoju.

SALFAS VEIKLOJE

Rytų sporto apygarda, kelerius metus nejudėjusi, pradeda atgyti. Tai

nuopelnas dviejų buvusių torontiešių — T. Pauliaus ir P. Gvildio

Artimiausiu laiku bus paskelbti naujo Salfaso komiteto rinkimai, kurie turės įvykti prieš visuotinį Sąjungos suvažiavimą. Visuotinis suvažiavimas numatytas sausio lapkričio mėn. Detroit.

Baltiečių Federacijos pirmininku šiais metais išrinktas A. Bielskus, sekretore V. Čyvaite; abu iš Klevlando. Lietuvių delegaciją federacijos sudaro: pirm. V. Jokubaitis iš Klevlando, nariai — H. Stepaitis ir S. Krašauskas iš Toronto. A. S.

AUŠROS ŽINIOS

Krepšinio kursai berniukams ir mergaitėms įvyks N. Wasagoje Tėvų pranciskų stovyklavietėje rugpjūčio 21 — 29 d.d. Mokestis — \$35.

Norint dalyvauti raginame užsiregistruoti kaip galint greičiau, nes vadovai bei svarbūs žinoti dalyvaujančių skaičius. Instruktoriai — F. Miniota ir A. Stonkus. Smulkesni informacijų teirautis pas K. Šapočkiną 762-0455.

Rokester Open stalo teniso turnyras, kurį iš visos Amerikos suvažiavo žymesni žaidėjai, Paulius Kleivinas laimėjo I v. 17 m. amžiaus grupėje laimėjęs vienas ir I v. to paties amžiaus grupėje žaisdamas dvejetu.

Aušros atviro golfo turnyras įvyks rugpjūčio 15 d. 12 v. Glen Eagle aikštyne. Visi kviečiami dalyvauti.

Kanados Lietuvių Fondui už paramą klubui nuosirdiai dėkojame. antruoju.

ČESNAKAS -

geras vaistas

Česnakas (garlic) yra natūralus kraujotakos vaistas — padeda jom laisviai tekėti, ospanuojam nuo nevalingų, nuo pavirto bakterijų bei jos sukamkio. "ADAMS GARLIC PEARLES" turi savybę reikalingas česnako alvykas, kuri medicinoje jau seniai vertojama. Per istaies šimtmečius milijonai žmonių vartojo česnako kaip vaisto, tikėdami jo gydymoje bei stiprinamojo galia. Stenkis būti stiprus ir sveikas. Dar šimdsiemis nusipirk "ADAMS GARLIC PEARLES" dėžutę vaistinėje. Jausies geriau, stipriau ir mažiau sloga turėsi. Šis česnako kapsulės netur nei kvapo, nei skonio.

Toronto vasaros koncertai 1971 m.

Toronto miesto taryba per parkų ir pramogų skyrių, drauge su Toronto muzikų draugija, remiama muzikos plokštelių pramonės fondo ir "Toronto Daily Star", su malonumu praneša sekančias programas:

RUGPJŪČIO 8 — 12 SAVAITEI			
Sekmadienį, rugpjūčio 8	1.00-6.00 v.p.p. Greenwood Park Modernios muzikos (Rock) koncertas	2.30 v.p.p. High Park	Kanados karališkojo pulko orkestras
			Svečias — Peter Glen
2.30 v.p.p. Kew Gardens	Ellis McLintock orkestras	5.30 v.p.p. High Park	Vargonų rečitalis — Ronnie Padgett
7.30 v.v. Willowdale Park	Bob Minns orkestras	7.30 v.v. Earlscourt Park	Ellis McLintock orkestras
Pirmadienį, rugpjūčio 9	8.30 v.v. Ramsden Park	Kadrilijos šokiai — Bob Scott ir jo orkestras	
Antradienį, rugpjūčio 10	7.15 v.v. Willowdale Park	Vaikų teatras — Sam ir Tigers	
8.00 v.v. Allan Gardens	Septinto Toronto pulko karališkasis artillerijos orkestras		
8.30 v.v. Withrow Park	Kadrilijos šokiai — Bob Scott ir jo orkestras		
Trečiadienį, rugpjūčio 11	12.15 v.p.p. Nathan Phillips Square	Moreno šokių grupė	
7.30 v.v. Monarch Park	Moreno šokių grupė	8.00 v.v. Eglinton Park	Russ Little orkestras
8.30 v.v. Riverdale Park	Don McFarlane programa		
Ketvirtadienį, rugpjūčio 12	8.00 v.v. Forest Hill Memorial Park	Džiazas	
	8.00 v.v. Nathan Phillips Square	Ellis McLintock orkestras	
8.30 v.v. High Park	Kadrilijos šokiai — Bob Scott ir jo orkestras	8.30 v.v. Kew Gardens	Kadrilijos šokiai — Al Aylward ir jo orkestras

RYAN & ODETTE

LAIDOTUVIŲ NAMAI

Telefonas LE 2-5965

1498 DUNDAS ST. WEST, TORONTO, ONTARIO

• MODERNIAI ĮRENGTI • VESINIMO SISTEMA •
• RŪPSTINGAS PATARNAVIMAS • PATOGI VIETA •

Lawrence G. Odette, Morley D. Hogle — Directors

W. VASIS REAL ESTATE

Didelis pasirinkimas namų, žemės ir kitos rūšies nuosavybė.

Skambinti — J. GUDAS

863 BLOOR ST. W., Toronto 4, Ont. Tel. 534-7525

Brazilijos studentai ateitininkų stovykloje

N. Wasagoje, stovyklai tik ką prasidėjus, atvažiavo du studentai apsilankyti. Stovyklautojai dar nežinojo kas ten per paukščiai, tik pastebėjo, kad po stovyklą slankioja ir viskuo domisi toks jaunas studentas ir studentė. Paaiškėjo, kad tai du svečiai iš Brazilijos: REGINA BAG-DZIŪTE, istorijos studentė, ir JONAS LUKOSEVICIUS, ekonomikos studentas, iš Sao Paulo miesto. Jie dalyvavo tautinių šokių kursuose p. V. Jonynų vasarvietėje netoli Čikagos. J. Lukosevičius vadovauja tautinių šokių grupei "NEMUNAS". Joje dalyvauja 12 porų. Po kursų abu svečiai planuoja padidinti savo šokių grupę. Dabar Jonas ir Regina važinėja po Kanadą ir JAV, kad žinotų kur vežti savo grupę kai su ja atvažiuos vėl Kanadą ir JAV šenčiais metais ir tautinių šokių šventei antrąjį pasaulio lietuvių jaunimo kongresą.

Jų kelionė lietuvių truko penkias valandas iš Sao Paulo miesto į Niujorką. Tai buvo jų pirmoji kelionė ir taip išgarsinta krašta — Amerika. Skirtumas matėsi tikrai žmonėse, ne pastatose, nes Sao Paulo miestas taip pat yra milijoninis ir turi daugelį dangoraižių. Tiek Amerikoje, tiek Kanadoje svečiai rado vietinius gyventojus labai užsidiariusius — ne draugiškus. Prireikus pagalbos, esą banga net ka nors paklausti, paprašyti pagalbos. Netoki įspūdį išsivežė apie Kanados ir Amerikos lietuvių. Savo tautiečius rado draugiškus, nuosirdžius. Su jais noriai kalbėjosi, dalinosi išpuiliais. Įdomu buvo pastebėti, kad kalbant su lietuviu iš Pietų Amerikos labai išryškėja jų ispaniškas akcentas. Jiems tikriausiai taip pat atrodo klausantis Kanados ir Amerikos jaunimo kalbant su angliškų akcentu.

Jonui ir Reginei teko pavažinėti po kelis Amerikos didmiesčius: Niujorką, Čikagą, Detroitą, Klevlandą, Niagara Falls ir kt. Dideli išpuilį padarė Čikagą savo gausiu lietuvių skaičiumi. Jiems buvo neįprasta matyti tiek daug lietuvių, gyvenančių tame pačiame rajone. Sao Paulo mieste yra apie 30.000 lietuvių, bet visi labai išsisklaidę. Užtat labai sunku net lietuviams dažnai susirinkti. Nežinint tų sunkumų, ten yra kelios organizacijos: Bendruomenė, Vyrų Broliai ir kitos, kurios intensia suburti lietuvių, suruošti piknikus, suvažiavimus, stovyklas. Kun. A. Saulaičius, SJ, atvažiavus, pradėjo daugiau dirbti skautais ir ateitininkais. Seniau kun. Šeškevičius labai jungė lietuvių — senus ir jaunus, bet jis pasitraukė į misijų darbą su indėnais. Taip jį ir prarado lietuvių.

Svečiai atvažiavo N. Wasagone ateitininkų stovyklon pasižiūrėti kaip čia tvarkomos stovyklų. Moksleivių ateitininkų stovykla jiems priminė tenai lankytas jaunimo stovyklas. Programas rado panašias.

Atėjus laikui išvažiuoti, nelabai linksmi atsiveikino su visa stovykla. Visi prižadėjo susitikti sekančiais metais jaunimo kongrese Čikagoje. Nors labai trumpai bendravom su jais, pajutome, kad kažkas mus visus jungia. Prisimena Jono Lukosevičiaus prastiriamas lyginant lietuvių Pietų Amerikoje ir Kanadoje bei JAV-se: "Lietuviai visur vienedvi! Visus mus jungia kažkokia dvasia — "spirit". G. M. J.

Skautų veikla

• Už pavyzdį vadovavimą draugovėms IX-toj Romuvos stovykloje ir sl. laipsnių pakelti Algis Šeškus ir Andrius Gaputis.

• Devintoj Romuvos stovykloje brolijos varžybose Toronto Mindaugo dr-vė laimėjo I v., surinkusi 170 taškų. — Giedrys Jankaitis išlaikė egzaminus ir I patyrimo laipsnį. Visa eilė "Satrijos" tunto skaučių išlaikė egzaminus ir II patyrimo laipsnį. Jūrų budžių įžodį davė D. Empakeris ir P. Grybas, jūrų sk. įžodį — A. Stauskas, o jūrų jaunių — P. Stauskas ir E. Kulikauskas; oro skautų — Lorenas.

• Liepos 28 d. iš Romuvos R. Badminaitė, J. Bekerytė, K. Dambaraitė, R. Draugelytė, R. Dundzytė, V. Dundzytė, A. Senkevičius, G. Senkevičius, A. Stulginskis, A. Kalinauskas ir A. Mackevičius, vadovaujami v. s. T. Kulbio, SJ, ps. P. Reginos ir ps. P. Butėno, aplankė stovyklaujančius estų skautus, dalyvavo jų lauzė, pagrodami lietuviškų dainų ir padainuodami estiški; taipgi estiška juos pasveikino ps. P. Regina. Seimininkai buvo pakviesti aplankyti Romuvą. Tai jie ir padarė sekančią dieną.

• Romuvos stovyklautojai dėkoja V. Keturakiui už sūdomo pamokas ir rungtynių pravedimą, o svečiams už atvežtas dovanas.

• Devintą Romuvos stovyklą aplankė Prisiškėlimo par. klebonas T. Placidas, OFM, Windsor klebonas kun. D. Lengvinas ir "Darbininko" administratorius kun. P. Baniūnas, OFM. Č. S.

City Driving School

Pripažinta Ontario Safety

Lygos ir Board of Education.

Baigęs šią mokyklą gausa pigesnę autovežimio draudą. Nemo-

kami nurodymai klaseje ar namuose turintis laikinai leidimus. Mokoma vairuoti standartinis ir automatinis automobilis. 1076 BATHURST ST. TEL. LE 2-3656. Rytuose HO 6-1331

AL

GARBENS

REAL ESTATE

Kanados, Ontario ir Toronto Real Estate Boards narys.

Telefonai: LE. 6-2738 • LE. 6-2664 • 1611 Bloor St. W.

HIGH PARK — RONCESVALLES, atskiras 11 kambarių namas, modernus vidus, 4 kambariai pirmame aukšte su atskiru įėjimu, naujas vandens šildymas, pilnai užbaigtas rūšys, garažas, puiki nuomojimo vieta. Apie \$15.000 įmokėti.

OAKWOOD — ST. CLAIR, didžiulis, atskiras 11 didelių kambarių pajamų namas, labai gerame stovyje, platus privatus įvažiavimas su dvigubu garažu. Gausa \$106.00 savaitėje pajamų, plius pirmo aukšto butas savininkui. Apie \$15.000 įmokėti ir viena atvira skola.

RONCESVALLES GATVEJE, apie \$15.000 įmokėti, puikus didžiulis 12 kambarių atskiras namas, buvęs gydytojo kabinetas, užbaigtas rūšys, dvigubas garažas, viena atvira skola, puiki vieta gydytojų, dantistui, advokatui, o taip pat ir privačiam asmeniui, atskiras įėjimas, labai gera nuomojimo vieta, o taip pat investacija.

SWANSEA, gražus — nebrangus mažai šeimai vienaaukštis, moderni virtuvė, garažas su privačiu įvažiavimu, prašoma kaina \$28.900, viena skola, arti Bloor.

ANNETTE — DUNDAS, apie \$5000 įmokėti 10 kambarių atskiras namas, 3 virtuvės, kvadratinis planas, vandens alyvos šildymas, labai neaušta kaina, pelningas pirkiny.

BLOOR — WINDERMERE, didelė krautuvė ir 5 kambarių butas, apie \$10.000 įmokėti, puiki vieta, tinka betkokiam verslui. **STAYNER**, beveik patalame miestelyje, 260 x 150 pėdų sklypas su didele kabina, miesto vanduo ir elektra ant nuosavybės, galima lengvai padalinti į atskirus sklypus, prašoma kaina tik \$4.900.

Al. Garbenis, arba **Pr. Kerberis**, namų tel. HU 9-1543 namų tel. LE 5-1584

Pardavusiems bei pirkusiems per mus **SPECIALIUS PATARNAVIMAS**

Taupyk ir skolinkis

PIRMUTINIAME IR DIDŽIAUSIAME TORONTO LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVE

MOKA

IMA

5½% už depozitus
6% už šerūs (numatoma)
6% už taupymo s-tas
6½% už 1 m. term. dep.
7% už 2 m. term. dep.

8% už asm. paskolas

8¼% už mortgicijus

Kapitalas virš keturių milijonų dolerių

ASM. PASKOLAS duodame iki \$5.000 ir MORTGICIUS pagal valdžios nustatytą normą — 66% įkainoto turto. VISU NARIŲ GYVYBE apdrausta santaupe dydyje, bet ne daugiau \$2.000. Asmeninės paskolos mirties atveju apdraustos iki \$5.000.

KASOS VALANDOS: kasdien nuo 10 val. iki 3 val. p. p., išskyrus sekmadienius. Pirmadienį ir penktadienį vakarais nuo 4 val. 30 min. iki 8 val. 30 min. Šeštadieniais nuo 9 val. iki 1 val. p. p. (liepos ir rugpjūčio mėn. šeštadieniais uždaryta).

BŪSTINĖ: Lietuvių Namai — 1129 Dundas Street West, Toronto 3, Ontario. Telefonas LE 2-8723

A. J. MORKIS

REAL ESTATE & MORTGAGE BROKER

PELNINGAS PINIGŲ INVESTAVIMAS

INDIAN RD., \$4.500 įmokėti, plytinis, 9 kambariai, 5 virtuvės, 2 prausyklos, nauja šildymo krosnis. Palikimas; prašo \$23.900.

QUEEN — SORAUREN, įmokėti \$2.000, atskiras, 6 kambariai, nauja šildymo krosnis, 2 prausyklos, 2 virtuvės, platus šoninis įvažiavimas, garažas; prašo \$18.900.

SWANSEA, \$8.000 įmokėti, atskiras, 6 šviesūs kambariai,

Ką rinktis?
Kartą bičiuliai paklausė Čarli Čaplina:
— Jeigu galėtum pasirinkti, kur mieliau eitum po mirties: į rojų ar į pragarą?
— Jeigu rinkčiau pagal klimą, savaimę suprantama, ečiau į rojų. Bet jeigu pagal tai, kur daugiau draugų...

Caplino patarimas
Vienas jaunas autorius įteikė Čarliui Čaplinau savo scenarijų ir paprašė atsiliepti. Čaplinas perskaitė ir giliai atsiduso:
— "Mielas jaunas drauge, tokius scenarijus galėsite rašyti, kai išgarsėsite, kaip aš dabar. O iki to laiko privalote rašyti tik gerus scenarijus".

ŠYPSENOS

Kam rūpintis?
Tėra du dalykai, dėl kurių verta rūpintis... Esate sveikas arba ligonis... Jei sveikas, nėra ko rūpintis... Jei esate ligonis, tėra du dalykai, dėl kurių verta rūpintis... Pasveiksite arba mirsite... Jei pasveiksite, nėra ko rūpintis... Jei mirsite, tėra du dalykai, dėl kurių verta rūpintis... Eisite į dangų arba į pragarą... Jei eisite į dangų, nėra ko rūpintis... Bet jeigu nueisite į pragarą, taip būsite užimtas draugų sveikinimu, kad neliks laiko rūpintis...?

Caplino skrybėlė
Senais laikais, kai laikraščiai dar nespauzdino skelbimų, išskindavo stambius plakatus. Vieną Amerikos skrybėlių pardavėjų paskelbė: "Mūsų skrybėlė mis pats Čarlis Čaplinas puošiasi". Kitą dieną ant plakato konkurentai užklajavo siauras juosteles su užrašu: "Užtai iš jo ir juokiasi visas pasaulis".

Juodi ir balti
Kartą korespondentai paklausė Čarli Čaplina, ką jis mano apie juoduosius ir baltuosius Amerikos gyventojus. Garsusis komikas atsakė: "Jeigu norite pianinu paskambinti valstybės himn, be baltų klavišų būtini ir juodi... Gaila, kad apie tai ponas prezidentas nepagalvoja".

Bitės monarchistės
Vienas kolchozininkas klausia kitą:
— Kodėl bitės turi karalienes, o ne augščiausios tarybos pirminkus?

Paašikino kitas:
— Nes žino, kad neturėtų medaus.

Girtas žmogus šuniui
Suneli, tu gi pats kasdien laiki, tai ko dar loji ant manęs?

Vilniaus krantuvė
Pirkėjas: Būkite maloni, parinkite man nebrangią eilutę, maždaug už 70 rublių, bet kad atrodytų kaip už šimtą dvidešimt rublių.

Pardavėja: Labai gaila, tokiu neturime. Bet yra eilutė už 65 rublių. Jie visi tokie pat, kaip už keturiasdešimt.

Mokytoje
Mokytojas: Kai aš buvau jūsų metų, galėjau atsakyti į betkokį aritmetikos klausimą.
Mokinys: Bet jūs aritmetikos mokė kitas mokytojas.

Valgykloje
Vieno valgykloje buvo užrašas:
"T-bone — 25 ct.", o apačioje, smulkiosiomis raidelėmis: "Su mėsą — 5 doleriai".

Parinko Pr. Als.

JIE ISSIVEŽE MŪSŲ ŠIRDIS...

CALGARY, ALTA. Apie penktąjį Vakarų Kanados lietuvių sąsąrydį, įvykusių liepos 10–11 d., jau buvo rašyta "T2" 30 nr. Kadangi jis paliko visiems neužmirštą įspūdį, derėtų dar kartą papildyti.

R. Kanadoje įvyrai parengimui ir Lietuvių Dienos — ne naujiena. V. Kanados lietuvių sąsąrydžiai irgi pasižymi savitumu. Jie nesutrukia tikstantinių minių, tačiau tie šimtai, kurie dalyvauja, pasižymi pasišventimu ir meile lietuviybei, nes keliauja 800–900 mylių ir daugiau. Šį kartą reikia pabrėžti Winnipeg jaunimo ir senimo pasišventimą, nes jie keliauja 912 mylių, kad atliktų sąsąrydžio programą. Neatsilikusios valdybės — jie keliauja arti 800 mylių, edmontoničiai — 200, Lethbridge ir Brooks — 150. Ilga kelionė padarė svečiai iš Toronto, Sudburio, Bramptono, San Francisco ir kt. vietovių.

Prof. dr. K. Lederis, atidarydamas šventę, apžvelgė penkių sąsąrydžių istoriją lietuvių ir anglų kalbomis. Baigus kalbą KLB krašto valdybos pirm. dr. S. Cepui, prof. K. Lederis, pagal vietos paprotį, uždėjo baltą skrybėlę, paskelbdamas jį Kalgario piliečiu. Tokiu pat būdu buvo paverbtas ir tolimiausias svečias p. Pažemėnas — San Francisco L. Bendruomenės atstovas.

Apie koncertą buvo rašyta, bet reikia dar pridėti, kad winniepiečių choras ir tautinių šokių grupė yra puikus vienetas ir gali pasirodyti betkokiam rengimui. Tokiu vienetu ji tapo ypač D. Januškaitės, kun. J. Bertšiaus ir Winnipeg apyl. pirm. V. Januškos dėka. Winniepiečių pasirodymu buvo ypač sužavėti kalgaričiai. Jie kartoję: "Winnipeg jaunimas savo dainoms, giesmėm ir šokiais išspaudė asarus ir išsivežė mūsų širdis".

Po koncerto žodį tarė Winnipeg apyl. pirm. V. Januška, išreiškdamas padėką už malonų winniepiečių priėmimą ir viltį, kad vakaričių sąsąrydžiai bus dažnesni. Rengėjų vardu padėkos kalbą pasakė Kalgario apyl. pirm. A. P. Nevada. Jis padėkojo visiems už dalyvavimą, už talką, už programos atlikimą, ypač Winnipeg jaunimui. Baigdamas kalbą, paprašė sugiedoti Lietuvos himną. Po to Sandra Babušytė rengėjų vardu įteikė raudoną rožių puokštę Winnipeg choro ir taut. šokių grupės vadovei D. Januškaitei ir sąsąrydžio solistei A. Lederytei. Pagaliau buvo sukvietė į sceną visi V. Kanados lietuvių veikėjai bendrai nuotraukai su choristais ir šokėjais.

Sokiai prasidėjo 9.15 v. v. ir baigėsi 1 v. r. Geram orkestrui grojant, linksmosios visi kartu — jaunimas ir senimas.

Sekmadienio pamaldos buvo pažymėtos įvykių Kalgario lietuvių istorijoje, nes tokių dar nebuvo. Kai suskambėjo winniepiečių giedama giesmė "Pulkim ant kelių", daugeliui emė veržtis asarus. Laikau jas dantis sukančias, bet veltui... Šiuo tarsi akis ir matau, kad ir kiti taip pat asaroja. Žmonės tiek buvo sujaudinti lietuviškom giesmėm ir Mišiom, kad dauguma nepalaido nosinių iš rankų. Tai tikras faktas — aprašau

taip, kaip buvo. Mišias laikė ir pamokslą sakė kun. J. Bertšius, palikdamas visiems gilų įspūdį. Giesmėm vadovavo D. Januškaitė.

Gegužinė sutraukė taip pat gana gausų būrį tautiečių. Kalgarietės ponios ir apylinkės valdyba suruošė skanius pietus. Vankuverio apyl. pirminkas B. Vileita linksmo šokių muzika iš juostelių per garsiakalbį, o p. Pažemėnas iš S. Francisco proptarpiais grojo lietuviškus šokius akordeonu. Gegužinė baigėsi 9 v. v.

Gegužinės metu nuo 2.30 v. p. p. iki 5 v. Wakeford rezidencijoje įvyko Bendruomenės veikėjų pasitarimas, kuriam pirmininkavo prof. K. Lederis. Dalyvavo: KLB krašto valdybos pirm. dr. S. Cepas, Winnipeg apyl. pirm. V. Januška ir kitas v-bos narsis, Vankuverio apyl. pirm. B. Vileita, Kalgario apyl. valdybos pirm. A. P. Nevada, nariai — K. Vaitkūnas, K. Dubauskas, Edmontono apyl. atstovas A. Dudaravičius ir p. Druteikienė, Lethbridge seniūnijos atstovas S. Noreika ir Brooks — J. Tomas. Reikia manyti, kad po šio pasitarimo ir Kanados lietuvių Bendruomenės krašto valdyba geriau supras vakarietių veiklos sąlygas bei galimybes išlaikyti čia lietuviybę.

Korespondentas

ACIU

KLB Kalgario apylinkės, Lethbridge ir Brooks seniūnijų vardu reikiu nuosirdžiai padėką visiems tautiečiams, atsilankiusiems į penktąjį Vakarų Kanados lietuvių sąsąrydį. Jūsų dalyvavimas padarė šį sąsąrydį tokiu sėkmingu. Nuosirdi mano padėką KLB krašto valdybos pirm. dr. S. Cepui, kuris savo atsilankymu teikė daug reikšmės šiam rengimui. Nuosirdi padėką Winnipeg jaunimui ir visiem winniepiečiams už atsilankymą. Tik jų pastangom šis taip sėkmingas sąsąrydis galėjo įvykti. Mano padėką Danguolei Januškaitei, kun. J. Bertšiumi ir Winnipeg apyl. pirm. Vincui Januškaui už gerai organizuotą choro ir šokių pasirodymą. Nuosirdi mano padėką: Vankuverio apyl. pirm. B. Vileitai ir visiem vankuveriečiams už atsilankymą ir remimą šio mūsų išsivajoto rengimo; Edmontono apyl. pirm. T. Uogintui, A. Dudaravičiui ir kitiems, kurie atsilankė; kolegoms seniūnijų atstovams — Lethbridge S. Noreikai, Brookso Julijui Tomui ir visiem tu seniūnijų lietuviams; p. Pažemėnui, San Francisco B-nės atstovui už atsilankymą ir sveikinimus. Aldonai Lederytei, kuri linksmo visus savo dainomis; Penktojo V. K. L. S. Komiteto pirm. prof. K. Lederiui ir kitiem komiteto nariams, dirbusiems sąsąrydžio paruošime; — Jonei Young-Kvietytei, kuri savo maloniu, skardžiu balsu pranešinėjo programą. Taipgi nuosirdžiai dėkoju visiem kalgaričiams, kurie mano prašomi neatsisakė ir su tokiu nuosirdumu priėmė, rūpinotės, globotį Winnipeg jaunuosius Kalgarije. Ačiū visom poniom, kurios taip kruopščiai darbotės gegužinės pietų paruošime ir vaišinime.

A. P. Nevada,
KLB Kalgario apyl. pirm.

KANADOS ĮVYKIAI

(Atkelta iš 1 psl.)

pobūdiu — pasauliui jie nebus pavojingi.

Satyros žurnalą "Fuddle Duddle" Otavoje pradėjo leisti trys kanadiečiai — B. Rawlins, S. Berneche ir R. Mayer. Pavadinimui buvo pasirinktas premjero P. E. Trudeau "fuddle fuddle" atskirtimas opozicijai federaciniame parlamente, kai jam buvo prikištas lūpomis suformuotas, bet neįtartas keiksmažodis. Žurnalas bus leidžiamas 10 kartų į metus, pagrindinį dėmesį skiriant Kanados politikai ir politikams. Leidėjai žada nesiriboti vien tik Otava, bet liesti ir provincinių sostinių užkulius. Medžiagos bus įveskoma parlamento oficialiuose protokoluose.

Gerovės pašalpas gaunantiems torontiečiams bus sudaryta programa išgyti naujas specialybes. Gaudami reguliara pašalpą, jie galės lankyti specialius kursus ir atlikti praktiką. Už šias pastangas jiems ir jų šeimoms netgi bus mokamas specialus mėnesinis papildas iki \$60. Šio plano tikslas — sumažinti darbo neturinčių torontiečių skaičių, kuriems dabar pragyvenimą paprasta miesto gerovės įstaigos. Išgyti naujas specialybes, jie galės įsigyti ir dirbančiųjų eiles. Šiam projektui jau paskirta \$100,000, kurių 50% parūpino Otava, 30% — Ontario provincija ir 20% — Torontas.

Hamiltono McMaster universiteto prof. Roman March paskelbė studiją apie Kanados parlamentary dalyvavimą federaciniame parlamente paskutinėje sesijoje. Ji rėmėsi parlamento leidiniu, kuris registruoja balsavimuose dalyvavusių parlamentarų pavardes. Šioje sesijoje įvyko 98 balsavimai skirtingose 53 dienose. Kadangi balsavimai yra privalomi, juose dalyvauja visi ta dieną parlamente esantys atstovai. Prof. R. March duomenimis, balsavusių vidurkis siekia tik 62%. Tai reiškia, kad net 38% federacinio parlamento narių tomis dienomis nebuvo parlamente. Už praleistas darbo dienas parlamentarai turi atsisakyti atlyginimo, tačiau taip pasielgė tik vienas J. Diefenbakeris. Jam perna buvo išmokėta ne \$18,000, o tik \$16,440. Visi kiti yra gavę pilnus atlyginimus su kelionių priedais.

Naujosios Skotijos Halifakso ir Sydney miestuose įsisteigė dvi bedarbių unijos, kurių uždavinys yra ne tik įieškoti darbo savo nariams, bet ir gauti laikiną atleidimą nuo hipotekinės skolos, nuomos, paskolų mokesčių. Federacinės vyriausybės išdoto tarybos pirm. C. M. Drury prasiarė, kad Otavoje svarstoma galimybė įsteigti nedarbo ministeriją, kurios vadovas rūpintųsi bedarbių reikalais. Tokiu atveju Kanada turbūt būtų pirmoji valstybė pasaulyje, turinti bedarbių unijas ir nedarbo ministeriją.

Ontario premjero W. Davis pranešimu, sekančių septynerių metų laikotarpyje iš pagrindų bus pertvarkyta Wasaga Beach vasarvietė, paverčiant ją pramogų vieta vasarą ir žiemą. Planams įgyvendinti skiriama \$18 milijonų — parkams, vandentiekiai, kanalizacija ir automobilių aikštės, kad jų nereikėtų statyti papildomai, kaip kad daroma dabar. Wasaga Beach kaimelio pagrindinė gatvė bus paversta pėsčiųjų pasivaikščiavimo vieta. Iš paskirtos \$18 milijonų sumos paramą gaus ir kaimyninės papildomios vietovės.

Prancūzijos užsienio reikalų ministras M. Schumannas lankysis Otavoje rugsėjo 22-23 d. d., o po to vyks į Niujorką dalyvauti Jungtinių Tautų posėdyje. Iš Niujorko jis grįš Kanadon spalio 1 d. ir bus oficialiu Kvebeko provincijos svečiu. Kvebeko mieste spalio 11-15 d. rengiama prancūziškai kalbančių kraštų II konferencija kultūriniais ir techniniais reikalais. Oficiali tokių kraštų draugija buvo įsteigta 1970 m. Nigerio sostinėje Niamey ir turi 22 narius.

Manitobos vyriausybė patvirtino planus, kurie padidins Winnipeg gyventojų skaičių. Prie miesto prijungs visus priemiestius, Winnipegas turės apie 525,000 gyventojų ir užims III vietą Kanadoje po Montrealio ir Toronto. Siuo metu III vieta priklausė Vankuveriui. Sujungta Winnipeg administruos visų gyventojų renkamas burmistras ir 50 asmenų taryba.

LONDON, ONT.

"BALTIJOS" ANSAMBLIS ONTARIO PLACE. Ansamblis gavo kvietimą dalyvauti programoje liepos 26 d. Kadangi laikas buvo trumpas, galutiniai nutarimai vyko telefonu. Į Torontą ansamblis atvyko autobusu apie 2 v.p. Tučiuojau buvo visų programoje pasirodantiųjų repeticija. Programa buvo sudaryta iš taip vadinamųjų Ontario talentų, kurių buvo apie 14. Po repeticijos, kurioje jau daug žmonių buvo susirinkę, ansamblio dalyviai turėjo puikią progą susipažinti su Ontario Place. — Vakare programos pažiūrėti susirinko apie 1500 žmonių. Jie buvo entuziastiški ir nuosirdūs. "Baltijos" ansambliai teko didelę garbę pasirodyti paskutiniams ir kartu baigti koncertą. Programos pranešėjas B. Lawrence — televizijos žvaigždė, gražiai apibūdino lietuvių, "Baltijos" ansamblį ir šokį Rezinėlę, kuris apšviestas visokių spalvų prožektoriais, atrodo labai išpuodingai. Dar šokiui nepasibaigus, publika pradėjo triukmingai ploti ir nenustojo, kol šaukūs "Baltijos" šokėjai paliko amfiteatrą.

Po programos ansamblio dalyviai pasilikto valandėlei pamatyti Ontario Place vakare ir pasidžiaugti atspindinčiomis šveitsomis ežero vandenį. Susėdę į autobusą, nors ir smarkiai pavargę, jaunuoliai buvo patenkinti puikiu pasirodymu ir maloniai praleista diena. B. K.

SVEČIUOSE PAS ESTUS. Liepos 18 d. lėšų telkimo skryliaus darbuotojai turėjo malonią išvyką autobusu į gamtą. Jie aplankė estų vasarvietę Preston - Guelph rajone. Lietuvių pasitiko ir iš karto gerai nutaikė prie rajono plevėsuojančios trys vėliavos, būtent, Kanados, estų ir lietuvių, o pats rajonas atkreipė atvykstančiųjų dėmesį savo švara, tvarka ir erdvumu. Prieš 16 metų trys kaimyninės apylinkės nupirko 64 akrų žemės plotą, kurio didžioji dalis buvo neišbrendamos balos. Jie sakosi sudėję to ploto nusauginimui vamdžių daugiau, negu jų reikia nutiesimui nuo Albertos ligi šios vasarvietės. Tada jie sumokėjo už tą plotą apie \$7,900, o dabar jo vertė galinti būti virš \$200,000. Tai yra vaisius 16 metų kruopštaus darbo — iš viso apie 34,000 darbo valandų! Jie čia turi amfiteatrą po atviru dangumi su 500 sėdimųjų vietų ir galimybę jų skaičių žymiai padidinti. Jis pasižymi puikia akustika, retai sutinkama lauko sąlygoje. Čia jie turi ir šaudyklą, provizorinę sporto aikštę, didelį maudymosi baseiną, šventovę, gaubiamą gausių medžių, su meniška žvakių ir vargonų imitacija iš medžio. Taip pat — festivaliams aikštę su imponuojančiu paminklu

žuvusiems dėl laisvės. Čia kasmet vyksta festivaliai, sutraukia apie 2000 estų ne tik iš visos Kanados, bet ir iš JAV. Jie sudaro pagrindines vasarvietės pajamas. Daugumai šios išvykos dalyvių ypač krito dėmesin gausūs šaltiniai su tyru vandenėliu ne tik gėrimui, bet ir maudymosi baseinui, kuris yra taip įrengtas, kad per tam tikrą laiką visas baseino vanduo pasikeičia. Stebino ir Ontario provincijoje beveik nebesutinkamo grynumo vanduo pro čia tekančio Grand River upėje. Čia tik jos pradžia, ir vanduo dar neužterštas, matomas upės dugnas, kaip Lietuvos mažesnės upės. D. E.

Thunder Bay, Ont.

MIRUSIEJI. S. m. mirė Antanas Valiukonis, kuris gražiai pagrodavo akordeonu mūsų parengimuose. — Taipgi mirė Silvestras Umbrasas, Umbras, 59 m. amžiaus. Gimęs Lietuvoje, bet tarnavo lenkų kariuomenėje (buvo iš Vilniaus krašto). Kanadon atvyko 1946 m. Išgijo didelius namus, tinkamus nuomoti. Vedė lenkų kilmės Mariją Michalski 1959 m. Lietuvoje liko dvi seserys ir du broliai.

SUEIGOS. Nuo š. m. pradžios iki šiol turėjome keletą sueigų. Vienoje jų buvo rodomi Lietuvos vaizdai, gauti iš KLB krašto valdybos. Juos rodė savo aparatu V. Balčytis. — Vasario 16 minėjimas buvo surengtas p. Bružnų namuose, o Motinos Dienos — p. Jokubauskių naujai įrengtuose namuose. Už mirusių motinas buvo užrašytos Mišios.

VANCOUVER, B.C.

LIETUVIŲ KILMES rašytoja ir žurnalistė Patricia Young, gyvenanti Vankuveryje, su vietine vyskupijos ekskursija praėjusį pavasarį lankėsi įvairiose Europos šventovėse, o Romoje su grupe buvo priimta popiežiaus Pauliaus VI. Ji turėjo progos trumpai su juo pasikalbėti. Apie jos kelionę paskelbė ilgą kartą rašinį Britų Kolumbijos katalikų laikraštis liepos 17 d. laidoje ir įdėjo nuotrauką. Vėliau P. Young ketina parašyti savo įspūdžius vietinėje spaudoje. Siuo metu ji turi nuolatine savo skiltį "Patricia says" daugelyje laikraščių JAV ir Kanadoje.

ELEKTROS RANGOVAS

Fleet Electric Co. Ltd.
Atlieku visus elektros įrengimo darbus Toronte
923-7194. Sav. A. Čeponis

PRANO BARAUSKO ĮSTAIGA 231-2661

REAL ESTATE IR APDRAUDA

3828 BLOOR W., ISLINGTON (6-POINTS PLAZA)

NOTARAS

A. LIUDZIUS, B.L.

421 Roncesvalles Ave.
(Toronto Dominion Bank II aukštas)
Telefonai: įstaigos 537-1708 namų 279-7980
Priėmimo laikas pagal susitarimą telefonu.

DR. E. ZUBRIENĖ

DANTŲ GYDYTOJA

1577 BLOOR ST. WEST
(prie Dundas)
Telefonas LE. 2-4108

DR. V. J. MEILUVIENĖ

DANTŲ GYDYTOJA

184 ELLIS AVE
(prie Queensway)
Tel. 762-1009.

Priima pacientus pagal susitarimą.

PLUMBING AND HEATING

J. LISAUSKAS,
VALDŽIOS ĮPRAJINTAS PLOMBERIS, ATLIKIA ĮVIRIAUSI VANDŲJŲ IR APSILYMO DARBUS.

Darbas sąžiningas ir nebrangus. 148 Westminster Ave., Toronto Metro Lic. PH. 136. Tel. LE 2-5191

VALAU FOTELIUS

IR ĮVIRIAUS KILIMUS

Automatinis elektra valymas. Sutalsu išsirusius galus ir pradegintus kilimus.
P. KARALITONAS.
Skambinkite LE. 3-4912.

ATLIEKU GRINDŲ ATNAUJINIMO

(sanding) poliravimo ir blizginimo darbus. Skambinti Alfonsui LE 6-2805.

OKULISTĖS

Br. Bukowska-BEJNAR, R.O.

Wiktoria BUKOWSKA, R.O.
274 RONCESVALLES AVE.
(prie Geoffrey St.)
TEL. LE. 2-5493

Darbo valandos: kasdien 10 v. ryto iki 9 val. vak.; šeštadieniai nuo 10 v. ryto iki 6 v.v.

OKULISTAS

S. BROGOWSKI, O.D.

412 Roncesvalles Ave. (prie Howard Park Ave.) Kabineto telefonas LE 1-4251. Darbo valandos nuo 10 val. ryto iki 6.30 val. vak. Šeštadieniai nuo 10 val. ryto iki 4 val. po pietų.

Vėlesniu ar kitu laiku tik susitarus telefonu. Trečiadieniai uždaryta.

OKULISTAS

L. LUNSKY, R.O.

M. LUNSKY, O.D., M.S.C.
470 College St. Toronto

Tel. 921-3924

Darbo valandos 9.30 v.r.—6 v.v. Dėl priėmimo skambinti telefonu

MEDUS -

reikalingas sveikatai

Natūralus, nepasterizuotas Induose ar koriose. Iš bityno: Eagles Nest
30 Dewson St., Toronto 4, Ont.
Telefonas 534-0563

INSURANCE

DUDA 769-4612

2231 Bloor Street W.

BALIO MASKELIŪNO

DRAUDOS ĮSTAIGA

Tel. 251-4864

Namų tel. 277-0814

VISŲ RŪŠIŲ DRAUDA — LUNA NARYS

Ilgametė patirtis — įvairių draudos b-vių atstovybė

A. CIZIKAS ALFA RADIO & TV

PARDUODAM IR TAISOM TV IR RADIO APARATUS • STATOM IR TAISOM ANTENAS • DIDELIS PASIRINKIMAS LIETUVISKŲ PLOKSTELIŲ.

672 Lansdowne Ave.

Tel. 531-6165

Dirbtuvė

295 Roncesvalles Ave.

Tel. 536-1373

Atidaryta: kasdien 9—6 v. ketv. ir penkt. 9—9 v.

UŽDARYTA

VASAROS ATOSTOGOMS

nuo liepos 18 dienos iki rugpjūčio 8 dienos.

Įvairių siuntinių persiuntimo lietuvių įstaiga BALTIC EXPORTING Co.

480 Roncesvalles Avenue, Toronto 3, Ontario

Tel. LE 1-3098

A. ir S. Kalūza

A & B TAILORS

Sav. A. B. BERESNEVIČIUS

343 Roncesvalles Ave., Toronto 3

Tele. 531-1432

VYRIŠKŲ IR JAUNIMO MODERNIŲ DRABUŽIŲ KRAUTUVĖ

CLEAR-VISION TV - Hi-Fi

TAISOM IR PARDUODAM T. V. ir Hi-Fi

STATOM IR TAISOM T. V. ANTENAS

532-7733

1613 Dundas St. W.

Sav. R. Stasiulis

DUFFERIN RADIO AND TV

SALES AND SERVICE

Taisomi televizijos, HI-FI ir radijo aparatai. Parduodamos lempos ir baterijos. • Pritrys specialistas su ilga praktika. 1000 College St. • LE 1-3074 • Sav. P. Užbalis

Visų rūšių automobilių išorės (body) taisymas, mechaniniai darbai ir automatinės transmisijos

DUNDAS AUTO BODY

MAX KANE AUTO BODY

Darbas sąžiningas ir garantuotas. Lietuvius aptarnauja Jonas Jurėnas 430 BATHURST ST. Tel. WA 1-3225 arba WA 4-1001

TORONTO

Sv. Jono Kr. par. žinios

— Vytio sporto klubo vadovaujama krepšinio stovykla atidaryta praėjus savaitę Springhurst, Gerojo Ganytojo stovyklavietėje.

— Pamaldos Gerojo Ganytojo stovyklavietėje sekmadieniais 10 ir 11 val.

— Rugpjūčio 1 d. Windsore mirė Juozas Šilinskas, 82 m., p. Krakauskienės tėvelis. Nuširdi užuojauta Windsore gyvenantiems buvusiems mūsų parapijiečiams p.p. Krakauskams.

— Pamaldos: šį penktadienį, 7.30 v. vakaro, už Lietuvos mirusį Juozą Sarūno tėvelį (užprašė p.p. Kanapkos); sekmadienį 10 v. už a.a. Mariją Daržinskienę, 11 v. už a.a. Juozą Šilinską.

Lietuvių evangelikų liuteronų Išganytojo parapijos žinios

— Pamaldos: liepos 25 d. skautų stovykloje; rugpjūčio 8 d., 9.30 v. r., bažnyčioje.

— Kun. A. Žilinskas su šeima atostogauja liepos 3-16 ir liepos 26 — rugpjūčio 6 d. Reikalui esant, pastoracinį patarnavimą atliks kun. S. H. J. Otto, Toronto uosto liuteronų kapelionas. Tel. 691-2337. Ypatingu atveju skambinti parapijos pirmininkui Gydai Sernui 279-5076 arba 233-6367, arba tarybos nariui O. Delkui 233-8510.

Italų draugijų bei klubų federacija iškėlė protesto raštą radijo ir televizijos komisijos pirmininkui P. Juneau. Jame federacijos vadovybė išreiškė protestą prieš CFRB radijo stoties komentatorių Gordon Sinclair, pasakelbų neteisingą informaciją apie Toronto italų bendruomenę. Esą jis gegužės 14 d. programoje sakęs, kad italų kirpėjai kaltinami apgaulingai gaunant \$420 i mėnesį pašalpą iš labdaros įstaigos, be to, jis gaunas nemokamą teisinę pagalbą. Italų federacijos vadovybė savo rašte pareiškė, kad minėti faktai neteisingi, užgauna ne tik italus, bet ir visus ateivius. Esą kaltinamųjų sąrašas visos pavarės esančios angliskos, išskyrus dvi. Iš tų dviejų pavardžių tik viena esanti itališka. G. Sinclair minimasis nusikalstėlis nesąstave, o čiaigiškas. Patyres apie šį pareiškimą, G. Sinclair buvo linkęs viešai atsisakyti, bet, matyt, dėl rašto griežtumo, to nepadarė, užsitraukė, ir vėl apkalbino italus.

Vakaru Kanadą aplankė keleatas torontiečių. P. Gulbinskas išstas tris savaites keliavo traukiniu ir buvo sustojęs įvairiose vietovėse.

VIENINTELE KANADOS VALDŽIOS REGISTRUOTA NATURALAUS GYDIMO SVEIKATOS KLNIKA. Įvairūs natūralūs gydymo būdai — masažai, gydymieji įdusai, elektroika, įvairūs spinduliai, garai. B. NAUJALIS, R.M. N.P.T. R.N.A. natūralaus gydymo specialistas. 460 Roncesvalles Ave., Toronto 154, Ont. Tel. LE 3-8008.

REIKALINGA ŠEIMININKĖ Sv. Jono Kr. klebonijai Toronto. Suinteresuotos prašomos atsiliepti ir iš kitų vietovių. Kreiptis šiuo adresu: 941 Dundas St. W., Toronto 3, Ont. Tel. 364-7646.

ATLIEKU VISUS NAMŲ REMONTO medžio darbus, taip pat darau ir naujus įrengimus. Tel. 533-5116. KAZYS CIBAS

ATLIEKU VISUS NAMŲ MEDŽIO REMONTO DARBUS. Darau virtuvės spintelės ir įrengiu poilsio kambarius. Tel. 535-4724.

PRIVACIAI PARDUODAMAS TRIBUTIS (triplex), 179 Varsity Rd. \$5,000 metinių pajamų; \$43,000 prašoma kaina su \$10,000 įmokėti. Tel. 233-1961.

MORTGICIAI Del pirkimo, pardavimo ar investavimo i naujus mortgicuius prašome skambinti p. Barauskui, Realtor 231-6226 Toronto.

BARONESSA BEAUTY SALON
Sav. Alė Kerberienė Tel. 762-4252
2265 BLOOR St. W., kampas Bloor-Durie gatvių
Ivairaus stiliaus sušukavimai, pusmetiniai, dažymas, perukai ir t. t. Prienamos kainos.

Lietuviška maisto gaminių krautuvė
PARKSIDE MEAT MARKET
335 Roncesvalles Ave, Toronto. Tel. LE 5-1258
Ivairios savo pastate rūpintos dešros ir mėsos, lietuviški sūriai, paršūnai, rūkinti unguriai, importuoti maisto gaminiai, bulvinės dešros ir kt. Užsakymai priimami ir telefonu. Nemokamas pristatymas.

BEST Nuo lošnos iki dangoraizio! VRSLO BEI PRAMONIS PASTATŲ ELEKTROS ĮRENGIMAI, PRIEŽIŲRA IR KITI DARBAI
ELEKTROS RANGOVAS
Tel. 489-5425 Petras Prakas
Namų: 920-2501 Visi darbai atliekami GERIAUSIAI

PADĖKA
Mūsų mylimam sūniui ir broliui
A. A. ALEKSIEJUI MAJAUSKUI
mirus Toronte, nuoširdžiai dėkojame atsiuntusiems gėles, visiems atsilankiusiems laidotuvių namuose ir polyeđusiams i amžino poilsio vietą —
Nuliūdę: mama A. Majauskienė Cikagoje, brolis V. Majauskas Toronte, sesuo V. Weinhofer ir šeima Cikagoje

A + A
Juozui Martinaičiui
mirus, jo žmoną SOFIJĄ bei kitus artimuosius nuoširdžiai užjaučiame —
O. J. N. J. Genučiai

Naujai išrinktosios KLB tarybos suvažiavimas įvyks Toronte spalio 23-24 d. d. Joje bus renkama nauja krašto valdyba.

KLB krašto valdyba savo bendraraštyje sveikina grįžusius iš kelionės po Europą Toronto "Gintara", sėkmingai koncertavusį drauge su S. Kairo muzikinio vieneto kanklininkėmis, ir rašo: "Krašto valdyba dėkoja "Gintarui" už gražų Kanados lietuvių reprezentavimą Europoje, linki ir toliau iš mūsų tautos meną puoselėti savųjų ir svetimųjų tarpe". Torontiečių kelionės krašto valdyba pasakė \$50.

Baltų Draugijos konferencija, kaip praneša jos pirm. prof. V. Vardys, įvyks 1972 m. pavasarį Toronte universitete.

Lituanikos paminklas, skurtaš dail. J. Bakio, iškilmingai atidengtas to paties vardo parke Beverley Shores, Ind., prie Cikagos liepos 18 d. Ši data sutapo su Dariaus ir Girėno skridimo sukaktimi. Iškilmės vadovavo E. Masilius. Vietos lietuvių pastangomis šis įvykis buvo pastebėtas amerikiečių spaudos, radijo ir televizijos. Iškilmėse dalyvavo apie 500 asmenų. Paminklo autorius dail. J. Bakis dėl operacijos dalyvauti negalėjo.

"Miss Toronto" išrinkta Iloa Pacas, 18 m. amžiaus, iš 20 kandidatų. Ji yra Cedarbrae gimnazijos mokinė, Kalev gimnazijos narė. Jos motina pasitraukė iš Estijos su motina ir seserimi laivu i Vokietiją 1941 m. I Kanadą atvyko 1949 m. Tėvas J. Pacas yra čekas. Jų duklė dalyvauja estų bendruomenės gyvenime.

Danutė Briedienė iš Britanijos su keturiais vaikučiais lankėsi pas gimines bei pažistamus Toronte, Hamiltone ir Cikagoje. Jos vyras Londone turi siuntinių įstaigą "Taurus". Atvykstantieji giminėms bei pažistami iš Lietuvos ir kitų kraštų i Torontą ar kitas Ontario vietas paprastai neturi sveikatos draudimo, galiojančios šioje provincijoje. Tokiais atvejais patarnauja Ontario Mėlynasis Kryžius, kurio skelbimas įdėtas šio "TZ" nr. 7 psl. Ten nurodytas ir adresas.

A. H. Dombra, atsikėlęs i Scarborough iš Deep River, Ont., atsiuntė "TZ" \$50auką. Nuoširdus ačiū.

Šią vasarą FORUME (The Forum)
Šią vasarą Ontario Place The Forum bus atliekama įvairios pramoginės programos: nuo modernios "rock" muzikos iki baletų, nuo džiaz iki kaimo muzikos. Taip pat bus speciali Toronto simfoninio orkestro koncertų serija.

Stai keli svarbiausi dalykai, kurių neturėtumėte praleisti: Rugpjūčio 4 d., 8.30 v. v. — Kanados valstybinis baletas
Rugpjūčio 5 d., 8.30 v. v. — Toronto simfonijos koncertas, Joe Macerollo, akordeonistas
Rugpjūčio 6 d., 8.30 v. v. — Tommy Hunter programa
Rugpjūčio 7 d., 8.30 v. v. — džiaz koncertas
Rugpjūčio 8 d., 2 v. p. p. — Toronto simfonijos koncertas, Victor Feldbrill, dirigentas
Rugpjūčio 9 d., 8.30 v. v. — talentų vakaras su M. C. Bill Lawrence
Rugpjūčio 10 d., 8.30 v. v. — Toronto simfonijos koncertas
Rugpjūčio 11 d., 8.30 v. v. — Kanados valstybinis baletas

Atvykite ir dalyvaukite The Forum programose. Tai Ontario Place dalis.

ontario place

Rašytoja Marija Aukštaitė, anksčiau gyvenusi Montrealyje, o dabar Toronte, š.m. liepos 18 d. sulaukė 75 metų amžiaus. Kanadon atvyko 1930. Dirbo lietuvių organizacijose, rūpinosi mokymais, kuri laiką redagavo "Nepriklausoma Lietuva", bendradarbiavo spaudoje, rašydama korespondencijas, eilėraščius, noveles. Jos poezija yra išleista stambiu rinkiniu "Rožių vasara". Be to, ji turi parašiusi platus apimties išeiško pobūdžio romaną, dar neatspausdintą. Tikroji jos pavardė yra Radkevičiūtė-Navikienė. Šia progą sveikiname garbingą sukaityvininkę ir linkime sulaukti dar daug skaidrių, įkvėpimo pilnų ir sveikatingų metų.

Kun. Pr. Vaseris iš Australijos atostogauja Springhurst pas savo broli. Jis yra Melbourne lietuvių kapelionas ir savitrašio "Tėviškes Aidai" redaktorius. Su grupe Australijos lietuvių atvyko i dainų šventę Cikagoje ir ta progą aplankė visą eilę lietuvių kolonijų JAV-se ir Kanadoje.

Sandra Kybartaitė, kuri studijuoja architektūrą Toronte universitete, sėkmingai baigė trečiuosius metus pirmąją ir jai buvo paskirta Toronte Brick Company pirmoji stipendija.

Lietuvių kilmės žurnaliste Patricia Young, gyvenanti Vancouveryje, išsuntinėjo laisvą 600 laikraščio apie kaikiuros spaudos reklamuojamas komunistu-maistų jaunimo grupe. Ji labai įtikinamai parodo, kad tos revoliucinės grupės, skelbiančios individo išlaisvinimą, yra karinės diktatūros nešėjai. Tas laikas buvo atspausdintas ir Toronte "The Telegram" dien-raščio liepos 31 d. laidoje.

Graikų Toronte yra 60.000 — 70.000. Dauguma jų gyvena rytinėje miesto dalyje. Scarborough viešojo biblioteka, gavusi pagedavimų parupinti graikiškų knygų, praplėtė graikų skyrių Cedarbrae District Library. Svetim kalbų skyrius tėra vienas Scarborough bibliotekos skyriuje, būtent, Eglinton Square Shopping Centre. Jame yra knygų siomos kalbomis: olandų, prancūzų, graikų, vokiečių, vengrų, italų, ispanų, lenkų, rusų ir ukrainiečių. Taip pat atidaryta Albert Campbell District Library, 496 Birchmond Rd. Ten taip pat atsižvelgiama i naujųjų ateivių pagedavimus. Lietuvių vardas tose bibliotekose neminimas. Lietuviškų knygų skyrius yra Parkdale viešojo bibliotekoje 1303 Queen St. W. ir 220 College St. Metro Language Centre.

SKLYPAI vasarnamiams
89 mylios \$100 įmokėti
½ akro tik \$2000 — pilna kaina
Pasinaudokite Georgian Bay smėlingas paplūdimiais už pigią kainą
Prašykite brošiūros telefonu 223-6222 Toronto

FRANESAMA APIE NAUJĄ GYDOMĄJĄ MEDŽIAGĄ sutraukiančią hemorojus
Tai yra ypatinga gydymoji medžiaga irodžiusi galią sutraukti hemorojus ir pataisyti sugadintus audinius. Pagarsėjęs tyrimų institutas atrado nepaprastą gydymąją medžiagą, sugebantią sutraukti hemorojus be skausmo. Ji per kelias minutes sumažina niežėjimą ir nepatogumus bei pagerina uždegimo pažeistų audinių stipumą.

PARDUODAMOS lietuviškos ilgo grojimo plokštelės, su lietuviškų raidynų rašomosios mašinėlės, ODINIAI LIET. ALBUMAI ir kt.
Priimu siuntinių užsakymus i LIETUVĄ ir kitur. Didelis parinkimas iš pavyzdžių — eilučių, suknelės ir kt. Taip pat priimu rašomosios mašinėlės, akordeonams Hohner ir kt. užsakymus. Maisto siuntinių tiesiog iš DANIJOS. Greitas ir sąžiningas patarnavimas. Kreiptis bet kada:
St. Prakas
49 NORSEMAN Street, Toronto 18, Ontario Tel. 233-4486

SEKANTIS "TĖVIŠKES ŽIBURIŲ" numeris, t.y. 33, išels po vienos savaitės atostogų — rugpjūčio 19 d. Skelbimus, korespondencijas, rašinius tam numeriu prašoma siųsti iki rugpjūčio 11 d., o žinias Toronte kronikai — iki rugpjūčio 16 d. 12 val.

Mokytojų stovykla Dainavoje įvyks rugpjūčio 15-22 dienomis. Joje dalyvaus ir jaunimas, noris pagilinti liuanistines žinias. Pakviesti žymūs paskaitininkai: prof. A. Sals, St. Barzdukas, prof. A. Klimas, prof. R. Silbajoris, J. Kavaliūnas, A. Rinkūnas, S. Jonynienė, J. Plačas, H. Nagys ir kt. Bus ir simpoziumas tema "Lietuviškos šeimos problemos". Jo pirmininkas — A. Rinkūnas, referantai: D. Garbaliuskienė, prof. A. Klimas, Br. Nainys, kun. J. Vaišny, SJ, J. Vasiukevičius. Kapelionu pakviestas kun. J. Vaišny, SJ. Stovykloje bus ir tautinių šokių kursai, kuriems vadovaus J. Matulaitienė ir G. Gobienė. Vienas vakaras bus skirtas literatūrai. Jame dalyvaus sk. Petrauskienė, aktorai L. Barauskas, St. Kieštelis-Kelečienė, J. Kelečius, St. Slizys. Laužas skiriamas Lietuvos laisvės kovotojams pagerbti. Stovyklos kultūrine dalmi rūpinasi JAV LB švietimo taryba ir Kanados LB švietimo komisija. Programos vadovas — Br. Krokys, padėjėja — A. Kuolienė. Ūkinės dalies vadovas — A. Krutulis. Stovyklos komentantas — J. Miksys, padėjėjas — A. Markulis. Dalyvauti kviečiami ne tik mokytojai, bet ir visi suinteresuoti.

Gailestingųjų seserų organizacija "Victorian Order of Nurses" praneša, kad jos yra pasirušiusios slaugyti ligonius namuose, jei yra reikalas. Jas iškviesti gali gydytojas, šeima, draugas ar pats ligonis, kreipdamiesi telefonu 363-5621. Adresas: 277 Victoria Street, Toronte 2, Ont.

Klevelando skautai i skautės pradeda stovyklauti N. Wasagoje. Tėvų pranciškonų stovyklavietėje šį sekmadienį, rugpjūčio 8. Dalyvaus apie 150 asmenų. Stovyklai vadovauja Vytautas A. Staskus, ilgus metus vadovavęs "Aušros" stovyklai. Kun. Rafaelis Sakalys, OFM, jau ketvirtį metai iš eilės eina stovyklos kapeliono pareigas. Stovyklos atidarymas įvyks rugpjūčio 8, sekmadienį. Klevelando skautai-tės kviečia mielus Toronte lietuvius aplankyti stovykloje ir dalyvauti didžiulėje lauzė rugpjūčio 14, šeštadienį vakare, v. s.

Dr. J. Urbaitis atostogaus nuo rugpjūčio 1 iki rugšėjo 1 dienos. Tuo metu jo kabinetas bus uždarytas (pr.).

"T. ŽIBURIAMS" AUKOJO Rėmėjo prenumeratą \$15 atsiuntė Algirdas Kaunas; rėmėjo prenumeratą po \$10: P. Liaukėvičius, St. Daunys, J. Milius, J. Klypas, G. Cibulskis, V. E. Gruodis, J. Narušis, J. Smusienė, \$5: Jonas Gudelis; \$1: J. Kalinskas, J. Satkus, B. Sturmatis, J. Seperys, J. Danilevičius, V. Micevičius, V. Stočkus. Ačiū visiems aukotojams.

PADĖKA
Nuoširdžią padėką reiškiame už suruošimą mums staigmenos-įkurtuvių ir už taip brangias dovanas. Ypatingai dėkojame rengėjoms: p.p. Macienei, Dziemenienei, Prakupienei ir visiems prisidėjusiems bei dalyvavusiems: N. S. Aleksams, B. F. Ankudavičiams, O. A. Azubaliams, R. B. Bartinikams, A. K. Bungardams, Z. Ceskauskui, O. A. Dziemenams, A. K. Girušiams, A. Godeliui, B. Grajauskui, S. A. Jankauskams, T. P. Karckams, D. A. Kamaičiams, J. Kliptui, B. D. Kriaučiūnams, P. F. Krivinskams, J. K. Liutkams, E. P. Lukavičiams, E. J. Mačiams, D. B. Mačiams, R. K. Narbutams, M. J. Pargauskams, A. K. Pajaujams, I. V. Pečiuliams, B. S. Prakupams, M. A. Pliskevičiams, B. P. Peleckams Cikagoje, V. J. Raguckams, V. Sakavičiams, A. A. Stungurams, O. B. Steponavičiams, P. V. Vitams, L. J. Vitams Burlingtone, B. V. Venclovams, A. Zimnickui, G. V. Vaitkams. Liekame dėkingi —
J. J. Kamaičiai

SEKANTIS "TĖVIŠKES ŽIBURIŲ" numeris, t.y. 33, išels po vienos savaitės atostogų — rugpjūčio 19 d. Skelbimus, korespondencijas, rašinius tam numeriu prašoma siųsti iki rugpjūčio 11 d., o žinias Toronte kronikai — iki rugpjūčio 16 d. 12 val.

APSIDRAUSK! ADAMONIS INSURANCE AGENCY, INC.
SAVISTOVUS AGENTAS
GAISRAS - AUTOMOBILIAI - ATSAKOMYBĖ - GYVYBĖ
P. ADAMONIS
Chartered Insurance broker
Su teise dirbti Quebeco ir Ontario Provincijose
Tel. Off.: 722-3545 • 3907A Rosemont Blvd. • Res. 256-5355
Sėkr. M. ARLAUSKAITE, tel. 722-3986

MONTREAL

Aušros Vartų par. žinios

— Šiais metais gero oro pasigedo ir stovyklauja ateitininkai, ir skautai, tačiau tai nepakenkė gerai nuotakai. Vilkiukai ir paukštytės savo stovyklą užbaigė liepos 31 d. Stovykloje virėja buvo p. Kersienė. Dabar stovykloje liko tikrieji skautai. Šią savaitę jie žada išvykti didesniai žygiui i kalnus ir labiau atitolti nuo civilizacijos teikiama patogumų.

— N. P. Marijos seserų vadovaujamam vaikų darželis atostogaus iki rugpjūčio 15 d. Praėjusiais metais šiame darželyje nebebuvo nė vieno lietuviuko. Tikimės, kad ateinančiais metais šiuo atžvilgiu situacija bus geresnė.

— Rugpjūčio 6-14 dienomis N. P. Marijos sesers atliks metines rekollekcijas savo centriniuose namuose Putnam, Conn. Rekollekcijoms vadovaus kun. L. Zaremba.

— Pompejos Dievo Motinos parapijoje vestuvėms ruošiasi Kestutis Alinauskas, Gasparo ir Elzbiotos sūnus (mūsų parapijietis) su Marie Brown.

— Mūsų parapijoje lankėsi Brolis Jurgis Janeliūnas, SJ, iš Cikagos. Iš Sao Paulo, Brazilijos, buvo atvykę Jonas Lukoševičius ir Regina Bagdžiūtė.

— Liepos 22 d. palaidota Marija Pakulienė. Velionės giminėms ir artimiesiems reiškiami giliai užuojauta.

— Liepos 18 d. "Baltijos" stovyklavietėje Mišių metu buvo surinkta \$15.05, liepos 25 — \$21.70.

— Užpraėjusį sekmadienį mūsų bažnyčioje surinkta \$107.56.

Ateitininkų vasaros stovykla buvo surengta liepos 17-24 dienomis "Baltijoje" prie Sylvere ežero. Programa buvo neperkrauta, gerai išbalansuota, todėl jaunimo nuotaika buvo puiki. Kiekvieną vakarą buvo organizuojami pasirodymai-laužai bei

TORONTO, ONT.

Skautų organizuota ekskursija, kurioje dalyvavo "Gintaro" sėkėjai, iš S. Kairo muzikinis vienetas, 3 savaites lankė V. Europos vietoves. Grįžo iš Liuksemburgo per Islandiją rugpjūčio 1, sekmadienio rytą, i Maltoną, kur jų laukė didelis būrys tautiečių, daugiausia šeimos narių. Kadangi lėktuvas buvo nutūpdytas Niagara, tai ekskursantai buvo parvežti autobusais. Tai užtruko apie 2 val. Dėlto ir pats sutikimas pasidarbė ilgas. Visi susirinkusieji turėjo progos Maltone pasidalyti pirmaisiais išpužiais. V. Siminkevičienė "Gintaro" sėkėjus, Skltin. Stepo Kairo muzikinio vieneto kanklininkes ir ekskursijos vadovus apdovanojo rožėmis, išreiksdama gintariečių rėmėjų vardu padėką ir pagarbą už gerai pavykusius koncertus Europoje. Kiek teko girdėti, jaunimui Europa padariusi gilų įspūdį. Grįžimą sukomplikavo ekskursinių lėktuvų bendrovė — vietoj penktadienio vakaro ekskursantų perskraidino sekmadienio rytą. Ekskursijos organizatoriai, pasirašę sutartį, aiškiai nusi bendrove dėl įvykusio pavėlavimo. Laukimas Liuksemburge buvo ilgas, bet ekskursantai buvo apripinti nakvynėmis.

Kun. J. Bobinas, buvęs ilgametis Sv. Kazimiero parapijos klebonas, pastaraisiais metais dirbęs kitataučių parapijoje, jau kuris laikas serga Reddy Memorial ligoninėje.

Kun. St. Kulbis, SJ, kapelionas, naves skautų stovykloje Romuvoje netoli Toronto, grįžo i Montreali ir pavaduoja kleboną kun. L. Zarembą, SJ, išvykusį vesti rekollekcijų i Putnamą ir atostogų.

Mokytojų savaitėje, kuri įvyks Dainavoje, tikimasi, dalyvaus keleatas asmenų ir iš Montrealeio.

Keliolika montrealiečių šią vasarą lankėsi okupuotoje Lietuvoje. Kaikurie dar ruošiasi kelionei.

APSIDRAUSK! ADAMONIS INSURANCE AGENCY, INC.
SAVISTOVUS AGENTAS
GAISRAS - AUTOMOBILIAI - ATSAKOMYBĖ - GYVYBĖ
P. ADAMONIS
Chartered Insurance broker
Su teise dirbti Quebeco ir Ontario Provincijose
Tel. Off.: 722-3545 • 3907A Rosemont Blvd. • Res. 256-5355
Sėkr. M. ARLAUSKAITE, tel. 722-3986

MONTREAL ENTERPRISES Reg'd.
DRAUDIMO AGENTŪRA TEL. 727-3120
6695 — 35th Avenue, Montreal 409 Namų 376-3781
Albertas NORKELIŲNAS, B.A. C.S.C., I.B.
Komerinio, privataus turto, automobilio, atsakomybės, gyvybės draudimas

"LITAS" ADRESAS: 1465 DE SEVE STREET MONTREAL 205, QUE., TEL. 766-5827

MOKA UZ:		DUODA PASKOLAS:	
Einamasis s-tas	5.0%	Asmenines	8.5%
Taupomasis s-tas	6.0%	Nekiln. turto	8.75%
Term. ind. 1 metams	6.25%	Cėkių kredito	9.0%
Term. ind. 2 metams	6.75%	Investacines	nuo 9.0% iki 12%
Duoda nemokamą gyvybės apdraudą iki \$2,000 už taup. s-tos sumas.		Nemok. gyvybės apdr. iki \$10,000 už paskolos sumą.	

Kasos valandoms: 1465 De Seve St., sekmadieniais nuo 10.30 iki 12.30 v., darbo dienomis — nuo 10 iki 3 val. kasdien, išskiriant šeštadienį; vakarais — trečdieniais ir penktadieniais nuo 7 iki 9 val.
3907 Rosemont Blvd., tel. 722-3545: dieną — penktadieniais nuo 1 iki 6 val. ir vakarais — pirmą, trečdieniais ir penktadieniais nuo 7 iki 9 v. Sekmadieniais neįrdoma vasarą nuo birželio 15 d. iki rugšėjo 15 d. ir per visus ilgočius savaitgalius.